Λογοτεχνικό Δελτίο

μηνιαία έκδοση πεζογραφικού λόγου
Υπερρεαλιστική Ομάδα Θεσσαλονίκης
τεύχος 6ο - Φεβρουάριος 2020

Στην κλίνη της μαντάμ Ζανέτ

Τα κυκλώπεια στήθη του ηλίου διέρρηξαν την αρτηριοσκλήρυνση στο μαύρο φόντο των βραδινών επελάσεων. Οι ακτίνες καυτές και μυτερές καρφώθηκαν στο απλανές βλέμμα που από ώρα είχε ανοίξει διάπλατα την αυλαία των βλεφάρων. Ο χώρος στο ατελιέ της οδού Ομήρου κατακλύζονταν απ' την ανισορροπία και την αταξία την οποία επέβαλε ο ρόλος του ζωγράφου στην καθημερινότητα του Ευριπίδη Ανδρεάδη. Η πατρική οικεία είχε μετατραπεί σε πεδίο καλλιτεχνικής έκθεσης καθώς τα σύνεργα αυτής, πινέλα, καμβάδες και χρώματα, διαπότιζαν κάθε της σπιθαμή. Οι εικόνες με τα πορτραίτα και τα τοπία έστεκαν μεγαλεπήβολα καμαρώνοντας την διακριτή τους θέση εντός των τειχών. Ο ζωγράφος, βουτηγμένος στις επελάσεις της εικαστικής πανδαισίας, αντίκρισε τις πρώτες σταγόνες της μέρας καθώς κείτονταν στο πάτωμα. Ο πίνακας, τον οποίο σχεδίαζε τους τελευταίους μήνες αφιερωμένος στα θύματα της ανθρώπινης τραγωδίας, μία φιλοσοφική θεώρηση της ιστορίας μέσα από την έμπνευση των σχημάτων, είχε ολοκληρωθεί επιτυχώς. Ένα είδος μαραθωνίου με το χρόνο και τις απαιτήσεις της Διεθνούς Εκθέσεως, η οποία θα λάμβανε χώρα στο Βερολίνο, όριζε το πλαίσιο και τις τεχνικές προδιαγραφές των συμμετοχών. Ο έλληνας ζωγράφος ανταποκρίθηκε στις υψηλές προσδοκίες εαυτού και κριτών. Εξάλλου, η επιλογή εκπροσώπησης της χώρας στο εξωτερικό ήταν μία διαδικασία δύσκολη και εξαντλητική. Ο Ευριπίδης Ανδρεάδης ανταποκρίθηκε με μαεστρία και επαγγελματισμό. Ο πρώιμος ενθουσιασμός της δημιουργίας είχε απολέσει τη θέση του προς όφελος του σκοπού. Ο τελευταίος σύντομα ταυτοποιήθηκε στις προϋποθέσεις του διαγωνισμού.

Η ατομική του προϊστορία σκιαγράφησε τον κόσμο στα λίγα δευτερόλεπτα που μεσολάβησαν προτού το τεχνικό εξάρτημα του χρόνου σημάνει εγερτήριο. Ρέμβαζε το παρελθόν και διέγραφε καταστάσεις. Ήταν ώρες πρωινής περισυλλογής προτού αναλάβει νέες υποχρεώσεις στα μαθήματα της Σχολής Καλών Τεχνών. Η ζωή του κυλούσε ανάμεσα στην ιδιότητα του καθηγητού και αυτή του εικαστικού, μεταβάλλοντας και συμπιέζοντας την εύθραυστη του προσωπικότητα. Μία ιδιόρρυθμη και ιδιότροπη πνευματική μορφή, αναμεμιγμένη σε ρεύματα εποχής και πειραματισμούς των σύγχρονων καιρών, ανταπαντούσε στις περίτεχνες συνθέσεις των προκλήσεων. Άνθρωπος, ο οποίος ενέπνεε τον θαυμασμό και την εκτίμηση, για το επίπεδο γνώσεων και την δημιουργική των αποτύπωση. Μία φιγούρα σπάνια για τα ελληνικά δεδομένα των γραμμάτων εν συνόλω. Ιδιαίτερος στις επιλογές του κατηύθυνε τη ζωή σε απόλυτη ταύτιση με την καλλιτεχνική του φύση. Η τελευταία νοηματοδοτούσε την ατομική του εξακρίβωση στα πνευματικά του παράγωγα.

Ύψωσε το ανάστημα και σέρνοντας βαρύθυμα το σώμα, φορτωμένο στην αποτελμάτωση του μόχθου, μετακίνησε την όψη του στο αμφιθέατρο του σπουδαστηρίου. Πλήθος φοιτητών ανέμεναν την παρουσία του. Τα μαθήματα εργαστηρίου με τον Ευριπίδη Ανδρεάδη υπήρξαν συνώνυμο του πάθους για τεχνικές εφαρμογές των θεωρητικών σχημάτων. Έννοιες, ερμηνείες και εφαρμογές, σε ζωντανά σώματα, λειτουργούσαν κατασκευαστικά στην ατμόσφαιρα ολικής απελευθέρωσης των αισθήσεων. Οι επιθυμίες αποκτούσαν μορφή. Οι επιταγές των καλλιτεχνικών σχολών εκμηδενίζονταν και αναδημιουργούνταν στις νέες αφετηρίες των σπουδαστών. Στιγμιαίες αποψύσεις ηδονικού πάθους χρωμάτιζαν, ανεξίτηλα, πελώρια τελάρα, απ' τα οποία αποδρούσαν πρόσωπα και απόκρυφα συμβάντα. Κάθε γραμμή που χαράσσονταν, στα γεωμετρικά σχήματα των υποδείξεων, μετατρέπονταν σε θεωρητική βάση η οποία με τη σειρά της αποδέσμευε παλαιότερα δεδομένα στις αφαιρέσεις των αναγκών. Στο μοτίβο του κύκλου μαθημάτων τα αποτελέσματα του τελευταίου του έργου, όπως τα κατέγραφε κατά την αδιάκοπη ενασχόλησή μαζί του. Η εξέταση των συνθετικών στοιχείων και η ανάλυση των πληροφοριών προκάλεσε μία αναίτια αναστάτωση στα υπερυψωμένα στασίδια του αμφιθεάτρου. Οι συζητήσεις απλώθηκαν απ' άκρη σ' άκρη του χώρου. Ο καθηγητής, αντιλαμβανόμενος τις υπόκωφες αιτιάσεις των παρευρισκομένων φοιτητών, ζήτησε το λόγο.

«Τι συμβαίνει; Σας παραξένεψε η ορολογία των γραμμικών αναφορών; Εκείνο στο οποίο επιμένω είναι η έμφαση στην ερμηνεία. Ερμηνεία στην αντιμετώπιση του σώματος υπαγμένο στα γεωμετρικά σχήματα των εξωτερικών εντυπώσεων. Με άλλα λόγια, η αντικειμενική καταγραφή και αποτύπωση των καμπυλών του γυναικείου σώματος είναι απαραίτητο να αποκτούν πλαστικότητα προκειμένου η υλικότητα αυτή να ανταποκρίνεται στην αυτόνομη αίσθηση της τελειότητα».

Τότε, από τα ανώτερα διαζώματα της αιθούσης μία φωνή ξεπήδησε με θράσος αλλά και περίσσιο το θάρρος της γνώμης στην ανώριμή της εκπροσώπηση. Αντιπρότεινε μία νέα οπτική στην προσέγγιση του όλου θέματος.

«Συγγνώμη, κε καθηγητά, μα οφείλω να ομολογήσω πως διατηρώ αντίθετη άποψη. Είναι η βασική αιτία για τις συζητήσεις οι οποίες ανέκυψαν μεταξύ των φοιτητών».

«Παρακαλώ, εκφραστείτε ελεύθερα» είπε εκείνος και συμπλήρωσε «Θα χαρώ να τεκμηριώσετε τη θέση σας» και στα λόγια του απέκρυπτε το εσωτερικό άγχος που οι λέξεις κάλυπταν στην επιφάνεια των νευρικών του κινήσεων.

«Κύριε καθηγητά, για να αποτυπώσουμε το ανθρώπινο σώμα στις αναλογίες του, ακόμη κι αν ορθώνεται ενώπιον μας στο εκάστοτε πρότυπο, αποκτά αξία το επιχείρημα όταν αρνηθούμε οριστικά τις συμβάσεις της καλλιτεχνικής φόρμας και αφεθούμε στον ενθουσιασμό των βιωματικών εμπειριών. Είναι η μόνη ίσως μορφή της ύλης η οποίας δύναται να αποτρέψει την παρείσφρηση της λογικής ως τεχνικά προσδιορισμένης εικόνας και να αποκαταστήσει τη σύνδεση των αισθήσεων με την αυθεντικότητα της φύσης. Το σώμα ως προέκταση της τελευταίας στην πλέον αμόλυντη μορφή».

Τα λόγια της νεαρής φοιτήτριας προκάλεσαν κύμα επευφημιών. Η πλειοψηφία των φοιτητών έδειξε εμπράκτως να συμμερίζεται την ερμηνεία της. Η αλήθεια των επιχειρημάτων της, με επίκεντρο τη βιωματική σχέση του δημιουργού με την οπτασία της εικόνας ως επιθυμίας εμπειρικά καθοδηγούμενης, έφερε τον καθηγητή σε δύσκολη θέση. Όση ώρα εκείνη ανέπτυσσε την, εν λόγω, θέση και τα χειροκροτήματα ενίσχυαν την αυτοπεποίθησή της, ο ίδιος έμενε σκεπτικός εξετάζοντάς τα μεθοδικά, ένα προς ένα, προκειμένου να υπερασπιστεί το ρόλο του στην ιεραρχία των ιδεών. Ήταν ζήτημα ηθικής, από τη μία πλευρά η αναγνώριση του ορθού των θέσεων συναδέλφου και από την άλλη η υπεράσπιση κατασκευαστικής οπτικής την οποία υιοθετούσε επιχειρηματολογούσε υπέρ αυτής. Μία θεωρητική πρακτική κατεύθυνση η οποία τον διέκρινε από το υπόλοιπο σώμα των καθηγητών.

«Ομολογώ ότι ο λόγος σας ενέχει το βασικό στοιχείο της αληθοφάνειας των πραγμάτων, καθώς επικαλείται την βιωμένη εμπειρία. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα πορίσματά σας βρίθουν απ' την αναγκαιότητα της ύλης να κωδικοποιήσει στην αφή την αίσθηση των σχημάτων. Σε αυτή την περίπτωση, θα συμφωνήσω, το μάτι αναγνωρίζεται ως ο αρμόδιος μηχανισμός εγγύησης της αυθεντικότητας του εικαστικού προϊόντος, οποιασδήποτε θεματολογίας. Στην προκειμένη περίπτωση το ανθρώπινο σώμα καταργείται και στη θέση του κατοικοεδρεύει η στιγμή της φαντασίωσης, η οποία μορφοποιείται στην αίσθηση της αφής. Αυτό υποστηρίζετε δεσποινίς;».

Η αντιπρόταση ερμηνείας έμοιαζε να ισοπεδώνει τις αντιρρήσεις της φοιτήτριας. Μολονότι ζαλισμένη απ' την απάντηση του συνέχισε την στήριξη της θέσεώς της μετατοπίζοντας το κέντρο βάρους της συζήτησης στη φιλοσοφική διάσταση των εννοιών «ωραίο» και «όμορφο».

«Όταν ισχυρίζεστε πως η αίσθηση καταργεί την αντικειμενικότητα του οφθαλμού τότε επικροτείτε την απονεύρωση του δημιουργού διότι ο τελευταίος είναι ζωντανός οργανισμός ο οποίος αναπτύσσεται σε πλήρη αντιστοιχία με την επιθυμία του εξωτερικού περιβάλλοντος. Επομένως, είναι θεμιτό να αντιλαμβανόμαστε την υλική υπόσταση των πραγμάτων, πόσο μάλλον των ανθρώπων, στην βιωματική εμπειρία καθώς μόνο σε εκείνη την περίπτωση αποκτούμε ευθύτητα αναγνώρισης ως προς την αξία της ομορφιάς και της τελειότητας αυτής».

Τα λόγια της χάθηκαν αναμεμειγμένα με νέα ξεσπάσματα ενθουσιασμού και χειροκροτημάτων. Στην αίθουσα επικράτησε νεκρική σιγή. Άπαντες ανέμεναν την απόκριση του καθηγητού. Οι τοίχοι έδειχναν ολοένα περισσότερο ασφυκτικοί. Διακοσμημένοι καθώς ήταν με πίνακες ζωγραφικής στα πρώρα βήματα φερέλπιδων εικαστικών ζωντάνευαν ηλικίες και εποχές που συντηρούνταν στα τεκμήρια της σχολής Καλών Τεχνών. Αφηγήσεις και αντιπαραθέσεις, ιδεολογικά σεμινάρια και πινέλα αμφισβήτησης, αποκτούσαν σάρκα και οστά στις αισθήσεις. Ο Ευριπίδης Ανδρεάδης περιέπαιζε την αγωνία της συνείδησης. Με ύφος σοβαρό αλλά πράο και συγκαταβατικό αντέκρουσε την έννοια του «ωραίου» στην εμπειρική του μορφή αντιτάσσοντας την φιλοσοφική θέαση του όρου.

«Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχετε επαρκώς θεσπίσει την έκφανση της πραγματικότητας στον ορισμό της εμπειρίας ως βασικό συντελεστή επεξήγησης αυτής. Δεν σας αδικώ. Μόνο που στην περίπτωση της τέχνης οφείλουμε να αυτονομηθούμε απ' τα πεπραγμένα της φαινομενολογίας του εξωτερικού περιβάλλοντος κόσμου. Δεν είναι το «ωραίο» συνώνυμο της υποκειμενικής οπτικής. Είναι το «ωραίο» επειδή το κατασκευάζουμε σύμφωνα με πρότυπα όχι μαζικής αποδοχής αλλά μέτρου και σταθερότητας των αντικειμενικών όρων φυσικής απόληξης των πραγμάτων. Δεν λογίζεται η τέχνη ως εκμαγείο βαθύτερων ορμών του ανθρώπου και δη του δημιουργού. Είναι η ίδια η φύση του τελευταίου που ορίζει την αντιστοιχία της δημιουργίας με την προσωπική κάτοψη εντός του δρώντος υποκειμένου. Τα συμπεράσματά σας οδηγούν στην αποξήρανση του πνεύματος καθώς δεν επιτρέπουν στη φαντασία να απελευθερώνει τα ορμέφυτα της συλλογικής ταυτότητας. Για το λόγο αυτό και καταλήγει να ενεργοποιεί τα αρχέτυπα ως αναντικατάστατη αρχή της πραγματικότητας.

Το σώμα ως ύλη καταστρατηγεί την αυθεντικότητα του ονείρου. Η ίδια η αισθητική της πλαστικότητάς του υπονομεύει την μαγεία των εικόνων τις οποίες μόνο η διασαλεμένη τάξη της μεταφυσικής αναπαράστασης είναι σε θέση να την ανατάξει σε νέες κατευθύνσεις. Δεν σας ζητώ να αρνηθείτε τα πλεονεκτήματα της βιωμένης εμπειρίας. Σας ζητώ να ασπαστείτε τη δυναμική της επιθυμίας επιτρέποντας στην καλλιτεχνική σας φύση να κατασκευάζει νέους κόσμους συσχετίσεων ανάμεσα στο μέτρο και την αρμονία της φύσης των πραγμάτων».

Κυκεώνας αποσβολωμένων προσώπων επιβλήθηκε αμερόληπτα στο χώρο. Η κατακλείδα του καθηγητού δεν άφηνε περιθώρια νέων ερωτήσεων. Νιώθοντας τη σιγουριά της οποία εξέπεμπαν τα λεγόμενά του ολοκλήρωσε την ώρα παράδοσης δίχως περαιτέρω παρεμβάσεις. Το μάθημα κύλησε σε ένα μονότονο ρυθμό. Τα όμματα των φοιτητών ακολουθούσαν προσαρμοσμένα στις κατευθυντήριες προτροπές του ειδήμονα. Ο εικαστικός επανέφερε την τάξη στο στάδιο της πρωινής ερωτοτροπίας με το αντικείμενο μελέτης, αφού φρόντισε πρωτίστως να ευνουχίσει τους υφισταμένους του. Το τέλος της παράδοσης βρήκε τον Ευριπίδη Ανδρεάδη να περπατά αμέριμνα στον παραλιακό δρόμο της πόλης. Τα κύματα πάφλαζαν καθώς επιτίθονταν με μανία στα πέτρινα δάπεδα του Θερμαϊκού. Σκεπτικός ανέλυε όσα διαδραματίστηκαν στο αμφιθέατρο. Συνέλαβε τον εαυτό του ασυνείδητα να ψιθυρίζει τις απαντήσεις που διατύπωσε στην λεκτική αντιπαράθεση με τη νεαρή φοιτήτρια. Ένιωθε, πλήθος πιέσεων να συσσωρεύεται στο στήθος του. Για λίγα λεπτά της ώρας απομονώθηκε στο σύμπλεγμα του φυσικού τοπίου με τον αστικό ιστό της πόλης. Η αρχιτεκτονική δόμηση και οι ρωγμές φυσικού κάλλους στο πρόσωπό της ηλέκτριζαν τον κόσμο ενδιαφερόντων του. Στο σημείο αυτό και με το βλέμμα δεμένο στην άκρη της παραλιακής οδού επιτάχυνε το βηματισμό του και ξεμάκρυνε στην αντίθετη κατεύθυνση.

Το σπίτι της μαντάμ Ζανέτ κείτονταν στις κακόφημες γειτονιές του Βαρδάρη. Μόλις το πυκνό σκοτάδι έγλειφε τα στενά δρομάκια της δυτικής Θεσσαλονίκης ένας άλλος κόσμος, εν εγρηγόρσει, ανέπτυσσε τη δράση των ηδονών. Ο αγοραίος έρωτας καθήλωνε τις ευκαιριακές σχέσεις ανδρών και γυναικών. Μία νέου τύπου κοινότητα ηθών και νοοτροπιών χαρτογραφούσε την ιδανικότητα στις ακραίες της επιθυμίες. Λογιών λογιών φαντασιώσεις προβάλλονταν σαν χαρακιές στο σώμα της οικονομικής συναλλαγής. Η ερωτική έλξη απόλυτα υποταγμένη στα εμπορευματοποιημένα σύνδρομα των καιρών καταργούσε την ενσυναίσθηση των συμβαλλόμενων μερών αφήνοντας έκθεση την ιδιωτικότητα να μετατρέπεται σε βίαιη

εκδήλωση απελευθέρωσης των αισθήσεων. Ανάμεσα στους τακτικούς επισκέπτες και ο Ευριπίδης Ανδρέαδης. Ανταπέδιδε την συναισθηματική έκπτωση αγοραίου έρωτος στην απαθανάτιση των γυναικών που τον συντρόφευαν. Η ταύτιση με την ψυχοσύνθεση των ιεροδούλων προκαλούσε έντονη διέγερση των εγκεφαλικών του κυττάρων. Η ιδιοτροπία της παρουσίας του έγκειτο στην αναλογία ατομικής στάσης έναντι της ζωής. Ο ζωγράφος, κατέθετε το απαραίτητο χρηματικό αντάλλαγμα για να κερδίσει, όχι ερωτική ικανοποίηση και διεγερτική διάθεση αλλά την ευκαιρία να υποβάλλει εαυτόν στην άτυπη διαδικασία της ψυχανάλυσης. Πράγματι, το σπίτι της μαντάμ Ζανέτ είχε μετατραπεί σε ψυχαναλυτική κλίνη. Η αμηχανία της πρώτης επίσκεψης αντιστοιχούσε στην τραγικότητα και την κωμωδία του ανθρώπινου πόνου και των αδιεξόδων του. Το πέρας του χρόνου κατέδειξε την ιδιαίτερη αυτή φιγούρα σε μία σεβαστή προσωπικότητα του παρακμιακού κόσμου στο συνάλλαγμα ηδονών. Μόνο που στην περίπτωση του ιδίου και της μαντάμ Ζανέτ αναπτύχθηκε μία σχέση αληθινής κατανόησης και ενδιαφέροντος. Τα δύο μέρη αλληλεπιδρούσαν σε ψυχαναλυτικά δεδομένα άνευ ηθικών αναστολών. Εκείνος μετέδιδε τις απαιτήσεις των επιθυμιών οι οποίες έτειναν να καταδιώκουν τη δημιουργία της φαντασίωσής. Εκείνη, περιτριγυρισμένη από φαλλικά ομοιώματα, διατηρούσε ακέραιη την επιθυμία τής ομορφιάς στα τοπία της φύσης, στις ανεξάρτητες φωνές των χρωμάτων, οι οποίες άγγιζαν τα τελευταία ακαθόριστα υποστρώματα της παιδικής της αθωότητας.

Ο εικαστικός ανέμενε επί ώρα έξω απ' την οικεία με το κόκκινο φωτισμό να διακρίνει τα επιτρεπτά όρια της συμμετοχής. Σταθμευμένος στην απέναντι διασταύρωση κρατούσε σφιχτά στα χέρια του ένα πακέτο σιγαρέτα. Το τελευταίο τεμάχιο σύντομα απωθήθηκε στα χείλη του. Λευκός καπνός ξεχύθηκε απ' τις σχισμές της στοματικής του κοιλότητας. Διάφοροι υποψήφιοι πελάτες διάβαιναν με ταχύ βήμα. Έστεκαν συνοφρυωμένοι και διστακτικοί για δευτερόλεπτα στα περάσματα της πλατείας Δικαστηρίων και χάνονταν στο τέλος του δρόμου. Στην οδό Καλλιδρομίου, με τους περισσότερους οίκους ανοχής, οι ρυθμοί του πολύκροτου εκσυγχρονισμού δεν άγγιζαν την ατμόσφαιρα ερωτισμού και αποπλάνησης. Εδώ, η επήρεια των επιλογών ακολουθούσε τη δική της συλλογιστική. Πλέον, ο χρόνος είχε κατηγοριοποιηθεί στα κελεύσματα ρομαντικών προδιαγραφών. Το αγοραίο της σάρκας δεν ήταν σε θέση να υποσκελίσει την ουσία εσωτερικευμένων αδυναμιών οι οποίες εγκαθίδρυαν έναν ετεροπροσδιορισμό νοητικών προεκτάσεων. Κενά, τα οποία πολλαπλασίαζαν τις ρίζες τους από την παιδική ηλικία, διογκώνονταν στο χρόνο της ωρίμανσης. Με όχημα τις συσπάσεις της γενετήσιας φύσης εκκρίνονταν η καταπιεσμένη ματαίωση των επιθυμιών. Η προσαρμογή στα αποδεκτά πλαίσια της κοινωνίας συνοδεύονταν από πολλαπλά επίπεδα διαψεύσεων.

Στα ίδια αποτελέσματα συνένοχοι οι επισκέπτες διαδέχονταν ο ένας τον άλλο, αποκρύπτοντας το πάθος ενοχής καθώς το μετέβαλλαν σε σύμπτωμα υπαρξιακού άγχους. Τα ίδια προσωπεία σε εναλλαγές κρυμμένων σκιών διαμόρφωναν τις πρόχειρες επικαλύψεις απαντήσεων στα επάλληλα ερωτήματα της καθημερινής αποξένωσης. Το σιγαρέτο ολοκλήρωνε την αποστολή του. Η τελευταία αναλαμπή φωτιάς σηματοδότησε την αποφασιστικότητα με την οποία οπλίστηκε καθώς έκρουε τη θύρα του οίκου. Μία επαναλαμβανόμενη διαδικασία ομοίαζε στον φαντασιακό κόσμο των αισθήσεών του με συστολή συνειδήσεως. Οι ανάσες κομμένες και ραμμένες στα μέτρα του χαρακτήρα συνόδευαν τα βήματά του. Ενώπιον του ξεπρόβαλε η μαντάμ Ζανέτ. Ένα πλατύ χαμόγελο απλώθηκε στο πρόσωπό της.

«Καλώς τον! Καιρό είχες να φανείς και ανησύχησα»

«Ολοκλήρωσα το έργο μου. Ένας μανιασμένος εξαναγκασμός κυκλώνει το σώμα μου»

«Έλα, πέρασε!» του είπε υποδεικνύοντας το βάθος του διαδρόμου.

Οι δυο τους εισήλθαν στο δωμάτιο. Γνώριμες εικόνες ξεδιπλώνονταν στο χώρο. Πορτραίτα ιστορικών προσωπικοτήτων του ελευθερωμένου έρωτος και των ηδονών αναπτύσσονταν κατά μήκος του τοίχου. Τα χρώματα μετέφεραν τον παριζιάνικο αέρα της μαντάμ Ζανέτ. Σπούδασε το επάγγελμα στην καλή κοινωνία της γαλλικής πρωτευούσης και μαζί της ακολούθησαν και οι αναμνήσεις ένδοξων εποχών. Ο Ευριπίδης Ανδρεάδης εναπόθεσε τα χρήματα στο κομοδίνο. Εκείνη κατευθύνθηκε στην γκαρνταρόμπα της. Σε λίγα λεπτά, φορώντας πολύχρωμη μακριά ζακέτα, κάθισε έναντι του στο κρεβάτι καταλαμβάνοντας τη δεξιά του πλευρά. Ο καθηγητής στράφηκε μηχανικά στην πολυθρόνα. Μία απόσταση ελάχιστων μέτρων ανέτρεπε την φροϋδική ιεραρχία επιτρέποντας ωστόσο την απότομη εναλλαγή ρόλων και την ασφάλεια του ανοίκειου, στην παρουσία του οποίου προσωπικές άμυνες και αναστολές ηττούνταν κατά κράτος.

«Λοιπόν; Σε ακούω..Έχεις εβδομάδες να φανείς. Ήταν το έργο που σε κράταγε μακριά μου;»

Ο άνδρας έμεινε σιωπηλός. Τα δάκτυλα των χεριών ανακατεύονταν μεταξύ τους και το νευρικό τρέμουλο στα πόδια μαρτυρούσε υπερκινητικότητα. Η μαντάμ Ζανέτ αντιλήφθηκε την κατάσταση αμηχανίας του σώματος. Μία γνώριμη κατάσταση στην κορύφωση της οποίας εκπυρσοκροτούνταν ψυχικοί εκβιασμοί. Τα κάτω άκρα νεκρώθηκαν ακαριαία. Τα χέρια ηρέμησαν και επανήλθαν σε κυριαρχική θέση. Ύψωσε την ίριδα των ματιών και την κληροδότησε στο πρόσωπό της. Τα βλέμματα διασταυρώθηκαν με φόβο. Τη σιωπή διέκοψε ο ίδιος.

«Πονάω Ζανέτ. Πονάω. Δεν ησυχάζω ολημερίς παρά μόνο όταν καταπιάνομαι με τους πίνακές μου. Μα, μόλις η τελευταία γραμμή του πίνακα εκλείψει απ' το προσκήνιο τότε με ζώνει ο πόνος της απώλειας του. Αυτή η εγκατάλειψη μ' έχει στοιχειώσει. Νιώθω όλο μου το κορμί να σπαράσσεται για μία του απόκριση καθώς μένω μάρτυρας στο ατύχημα της άρνησης»

«Μίλησέ μου γι' αυτόν»

«Σου ανέλυσα κάθε πτυχή του δεσμού μου μαζί του»

«Θέλω να τα επαναλάβεις. Φανέρωσε τον πόθο σου»

Ο ζωγράφος, έστρεψε το βλέμμα και το κάρφωσε στον λαμπτήρα που φώτιζε το δωμάτιο. Ο αναστεναγμός που πρόχειρα αφέθηκε να αποδράσει απ' τα κατάστιχα των πνευμόνων μαρτυρούσε την εσωτερική διαπάλη που λάμβανε χώρα εκείνη τη στιγμή. Οι αναμνήσεις επανέρχονταν σε αλλεπάλληλες σκηνές όσο το μαρτύριο της θύμησης έβαινε πηγαίο και αληθινό. Στο ασυνείδητο εγκολπώνονταν τα φευγαλέα ηλιοτρόπια συσσωρευμένης βουλήσεως. Η διάψευση της τελευταία μάτωνε ολοένα περισσότερο στις φλέβες. Ο θυμός εναλλασσόμενος με πνιγμένα δάκρυα στο στόμιο των ματιών διαμόρφωναν εκρηκτική ατμόσφαιρα. Τα μηνίγγια στα ρουθούνια παλινδρομούσαν με ακαθόριστη ταχύτητα και ο βλεννογόνος της ρινικής κοιλότητας αδιάκοπα εκτονώνονταν στο πέρασμα των αγγείων. Η γλωσσική μάζα αποχαλινώθηκε. Οι λέξεις αποκτούσαν τώρα υλικότητα στην εκφορά των καθώς οι εικόνες αναπηδούσαν από εμπειρία σε εμπειρία.

«Ήμουν δευτεροετής φοιτητής στη Σχολή Καλών Τεχνών του Μιλάνου. Μαγική ζωή στα ιταλικά πλακόστρωτα της ιστορίας. Βούτηξα στην πολιτιστική πρωτεύουσα της μοδός και δεν εξήλθα ποτέ από δαύτη. Εκείνος, υφηγητής στο τμήμα Κινηματογράφου. Οι πρώτες μας συζητήσεις σε κοινά συμπόσια ήταν πλεγμένες με εδέσματα και γεύσεις απ' όλο τον κόσμο. Εκείνη, όμως, που έμεινε ανεξίτηλα χαραγμένη στο μυαλό μου υπήρξε η γεύση των χειλιών του. Κάθε φορά το σώμα θυμάται. Τα χείλη μου δαγκώνονται στην αναπόληση των φιλιών. Περπατούσαμε συχνά στα προάστια του Μιλάνου, εκεί όπου τα βλέμματα των αγνώστων λιγόστευαν αποφασιστικά και χανόμασταν σε πανδοχεία και απόκρυφα σημεία της φύσης. Όταν μου χαμογέλασε πρώτη φορά γνώριζα πως ήμουν ερωτευμένος. Στα παθιασμένα μας φιλιά ένιωθα κάθε εκατοστό της σάρκας μου να διαρρηγνύεται. Ο εγωισμός μου είχε καταρρακωθεί. Τίποτε δεν στεκόταν εμπόδιο ανάμεσά μας. Σε κάθε του θέληση αγωνιούσα να παραδοθώ αμετάκλητα»

«Παραδόθηκες;»

«Παραδόθηκα άνευ ορίων, άνευ όρων. Σε κάθε καλπασμό των επαφών μας το πέος του άγγιζε τις διαθέσεις υποδούλωσής μου, με μανία. Ο πόνος των πρώτων συνευρέσεων παραχωρούσε τη θέση του στην τρυφερότητα των φιλιών. Τα μουσκεμένα χείλη αποτύπωναν κάθε φαντασίωση της σκέψης μου. Είχαμε αφεθεί ολοκληρωτικά στο παιχνίδι των ηδονών. Δεν ήμουν σε θέση να αρνηθώ οτιδήποτε μου ζητήθηκε από 'κείνον. Ακόμα κι όταν, ντυμένος με γυναικεία ενδυμασία και βαμμένος έντονα, μοιράστηκα ανάμεσα σε τρία άλλα πρόσωπα στο ίδιο κρεβάτι, έλιωνα για 'κείνον και μόνο. Τα γέλια τους ενώπιον της γυναικείας μου όψης δεν επηρέαζαν τη λαχτάρα μου για ένα του νεύμα. Κι όταν ουρούσαν στο στόμα μου και ράπιζαν το σώμα μου με μίσος, ακόμη και τότε έμεινα πιστός στου έρωτός του την πρωτοκαθεδρία.

«Τι ήταν ο έρωτας για σένα εκείνες τις στιγμές;»

«Ο έρωτας; Ήταν ο ίδιος ολοζώντανος ενώπιον μου. Είχα απογειωθεί στη στέρηση εναλλακτικών επιλογών και αφουγκραζόμουν μονάχα τη δική του. Ταυτίστηκα με το ρόλο, ικανοποιώντας παράλληλα τους πειραματισμούς της ερωτικής μορφίνης. Όταν με εγκατέλειψε, κοινοποιώντας μου μέσω κοινού γνωστού γράμμα ανήθικο και άνανδρο, ένιωσα προδομένος. Ο κόσμος μου γκρεμίστηκε συθέμελα»

«Τι περιελάμβανε το γράμμα;». Η Ζανέτ είχε ακούσει την εξομολόγηση κατ' επανάληψη αλλά κάθε φορά εισέπραττε διαφορετικά το σκηνικό τέλεσης των γεγονότων.

«Λέξεις, ένας πληθωρισμός από λέξεις κενές νοημάτων. Αποδομούσε την προσωπικότητά του έρωτος στο πρόσωπό μου. Έρως, μία ψευδαίσθηση δίχως περιεχόμενο. Κι εγώ, να μετρώ τα τιμαλφή της απόλαυσης στα κάδρα των στιγμών. Όλα ήταν ψέματα»

Με τα λόγια να επικρέμονται στην άκρη του λάρυγγα, να αποτραβιούνται στην έξοδο μη τυχόν και πλήξουν την διαμαρτυρία της απώλειας, έμοιαζε με παιδί που μόλις του πήραν το παιχνίδι απ' τα χέρια μετατρέποντας την απόλαυση σε πικρή απαίτηση απολογίας. Η μαντάμ Ζανέτ, στη γνώριμη για εκείνη στροφή της διαδικασίας τον προσκάλεσε σιμά της.

«Έλα κοντά μου, κρυώνω. Αγκάλιασε με»

Εκείνος, υπακούοντας στα κελεύσματα μίας δεδομένης κατάστασης πραγμάτων σηκώθηκε μηχανικά απ' τη θέση του. Σε κλάσματα δευτερολέπτου η κάμερα του ατομικού μικρόκοσμου επικεντρώθηκε στο σώμα το οποίο σφηνώθηκε δίπλα της. Τα δάκρυα έπνιγαν τα μάτια του. Στίγματά των έσταζαν στον ώμο της. Εκείνη, έδειχνε αποσβολωμένη στο απλανές βλέμμα καθηλωτικής αποδοχής. Ήταν κυρίαρχη των συνεπειών. Έλεγχε τις προεκτάσεις των ενεργειών του, καθώς στις αλλεπάλληλες επισκέψεις απέκτησε γνώση και πείρα. Άρχισε να ξεδιπλώνει τη ρόμπα με την οποία κάλυπτε το γυμνό της κορμί, ενώ το βλέμμα της συνέχιζε να μένει απαθές στο βάθος του δωματίου. Ο ρόλος ανταποκρίνονταν στις επιδιώξεις της. Υπηρετούσε την αναπαράσταση της δικής της παιδικής ανύπαρκτης θαλπωρής, την οποία κατέγραφε στη θυματοποίηση του αγοραίου έρωτος. Η βιαιότητα των φαλλικών επιθέσεων κάλυπτε τις εφηβικές της παλινδρομήσεις στην αφή της πατρικής ονείρωξης. Οι πληγές που αποτυπώνονταν στο σώμα της μεταμφιέζονταν σε άρρενες συνδαιτυμόνες με πλέγματα εγκωμίων και ψευδεπίγραφους συναισθηματισμούς. Μία αναμέτρηση υποκρισιών διατηρούσε ανέπαφο το μαυσωλείο της αστικής ηθικής.

«Αγκάλιασε με» είπε καθώς άπλωνε τους μηρούς της και το αιδοίο πλημμύριζε στο σκοτεινό δέρμα της ήβης.

Εκείνος, με τους οφθαλμούς ναρκωμένους στο εγερτήριο των ερωτικών ορμών, την αγκάλιασε σφιχτά σημαδεύοντας με τα χείλη του το λαιμό της. Η άβολη θέση ενόχληση τη μαντάμ Ζανέτ, μα δεν τόλμησε να ακυρώσει την εξέλιξη της σκηνής.

«Είμαι εκείνος» του είπε και ένιωσε ταυτόχρονα την αντίδρασή του να διογκώνεται στη δύναμη των άκρων που την περικύκλωναν στα στήθη του.

«Είμαι ο άνδρας που αγάπησες, τα χείλη που ενώνονταν με πάθος, η σκληρή φύση που γεύτηκες. Είμαι ο άνδρας των ενοχών σου. Είμαι εκείνος» και τα χέρια του σαν τανάλιες έκοβαν την ανάσα με βιαιότητα.

«Με πονάς!» ψιθύρισε, μα εκείνος ήταν απομονωμένος στον επιβατικό σταθμό της μνήμης.

«Με πονάς!» αναφώνησε τώρα με δυσπιστία στις προθέσεις του ζωγράφου.

Πέρασε την παλάμη του δεξιού του χεριού στο λαιμό της. Τρυφερά την χάιδευε αναστατώνοντας τις αισθήσεις. Ξαφνικά άρχισε να της πιέζει το λαιμό. Στο πρόσωπό της καθρεφτίζονταν η αποστροφή για 'κείνον. Η αναπνοή βαίνουσα μειούμενη έτρεξε στην αχίλλειο πτέρνα της αγωνίας για οξυγόνο. Τώρα, ορθώνεται πάνω της, με τους μύες να λικνίζονται στο άγγιγμα του θανάτου. Οι φλέβες στις άκρες των χεριών εξογκώνονταν όση ώρα το μίσος καθοδηγούσε τις ψευδαισθήσεις. Συνειδητοποιώντας το αδιέξοδο το οποίο σκιαγραφούνταν ενώπιον του απώλεσε την συσσωρευμένη ενέργεια. Η απόγνωση, ιδρωμένη καθώς ήταν, στέγνωσε στο πρόσωπό του. Πετάχτηκε έντρομος απ' το δωμάτιο όσο η μαντάμ Ζανέτ προσπαθούσε, με τα νύχια γαντζωμένα στο πάτωμα, να αναπνεύσει. Έτρεξε όσο πιο γρήγορα του επέτρεπαν οι βεβαρημένες κινήσεις των μουδιασμένων του άκρων. Στην παραλία της πόλης, ο Θερμαϊκός υψώνονταν στις μύτες του ηλιοβασιλέματος. Τα μάτια του δυσκολεύονταν να προσαρμοστούν στο πορφυρό χρώμα της ατμόσφαιρας. Μενεξεδένια πανδαισία οσμών αναδιατάσσονταν στις επάλληλες αντικρούσεις αποθηκευμένων νευρώσεων. Τα εγκεφαλικά του κύτταρα σε

πλήρη παράλυση. Οι καρδιακοί του παλμοί κουδούνιζαν το θώρακα με το υπαρξιακό άγχος να γονατίζει στα κράσπεδα των επικρίσεων. Άνοιξε το βήμα να προσπεράσει τα ζευγάρια ανθρώπων που πλαισίωναν την διαδρομή και χάθηκε στο πλήθος.

Αντώνης Χαριστός

Evelyn Nesbit Stanford murder

(Α)βεβαιότητες

Ανύποπτες έρχονταν οι στιγμές· ανέξοδα, αυθόρμητα. Δίχως προσμονή προσέφερε τα δώρα η απείθαρχη φύση. Αυτά που δε ποθήσαμε αρκετά όλο και ξεμακραίνουν κι αυτά που λατρέψαμε είναι πάντα εκεί, αλλάζουν πρόσωπα και μεταμορφώνονται. Τσακισμένο το Εγώ, ψηλαφίζει λόγους δικαίωσης. Άκαρπη προσπάθεια, πνίγεται με τα πρωτοβρόχια του νου. Και σαν τελέψει η βροχή θα βλαστήσει ένα αγριολούλουδο ή ένα κρίνο, ένας νέος καημός ή μία ανύψωση: Οι πιστοί ακόλουθοι στην πορεία της νύχτας. Στο προσκεφάλι στέκουν, ψιθυρίζοντας λέξεις αλλόκοτες, κατάρες ευλογημένες. Κι εμείς πάντα ακολουθούμε αυτό που ήδη είμαστε, προσπαθώντας να συγχρωτιστούμε στις διστακτικές ανάσες μας ως το τέλος. Οι αβεβαιότητες ποτέ δεν ήταν τόσο σίγουρες όταν αποκριθήκαμε για απάντηση στο φως. Οι αρνήσεις στέρεες έγιναν, τείχος υψώθηκαν πάνω στα κεφάλια μας. Σαστίσαμε σαν μετρούσαμε ανηδονίες και αναμονές. Τον χρόνο μας εδώ τον ξεπερνούσαν. Και σα βάλαμε κρασί, ο νους θόλωσε και η καρδιά μαλάκωσε, είδαμε πιο καθαρά. Ας βρέξει ξανά, ας ξεμακρύνει η αγάπη, εγώ στέκομαι εδώ άχρονος και προσμένω με τη σιγουριά της αμφιβολίας, δείγματα φωτός. Έχω ασκηθεί άλλωστε στη γυμναστική των αποχωρισμών. Ψηλαφίζω με διάφανα χέρια το φως. Η τραχύτητα του με ματώνει, το δέρμα μου, υποθέτω, ακολουθεί την καρδιά μου. Είμαι καιρό τώρα κρυμμένος και η μετάβαση πρέπει να γίνει ομαλά. Τα μάτια μου δακρύζουν, τα νύχια μου μεγάλωσαν καθώς παίζω κρυφτό με την αινιγματική λάμψη.

Όλα ακολουθούν το θάνατο σ' αυτό το εκκωφαντικό καρναβάλι που δε θρέφει τη μεταφυσική ροπή μου.

Δημήτρης Αθανασέλος

Η σπηλιά

Τόσα χρόνια κλειστά τα παράθυρα. Γέμισε σκόνη και μούχλα το μέσα μου. Αυτή η μυρωδιά πια έχει νοτίσει. Η γεύση της υγρασίας και της καταχνιάς κατοικεί σε κάθε ζων κύτταρο του κορμιού και της ψυχής μου. Παρφουμαρίζομαι με τη γνωστή πια ρουτίνα της καθημερινότητας, πουδράρομαι με λίγη «ευτυχία» και ξεκινάω τη μέρα μου. Έχω συνηθίσει πια, τακτοποιώ και τα μαξιλαράκια να είναι άνετα, στρογγυλοκάθομαι στη γνωστή μου θέση, βολεύομαι. Έμαθα μόνη πια να ζω στα χρυσαφένια σκοτάδια μου. Βουλιάζω, κινούμενη άμμος το μυαλό μου, προσπαθώ να κρατηθώ, να σχεδιάσω το φευγιό. Δεν έχω το σθένος, δεν έχω την αντοχή. Κυρίαρχη είναι η άμμος, αυτή αποφασίζει, αυτή διατάζει και απαιτεί. Αφήνομαι στη ροή. Χρόνια τώρα ήλπιζα σε κάποιον να έρθει να με σώσει. Κανείς δεν επιτρέπεται και κανείς δεν μπορεί. Βαρέθηκα πια τις σκούρες κουρτίνες που μου κρύβουν τον ήλιο. Το άλμα είναι δικό μου! Δικιά μου και η διαφυγή. Αποφασίζω δύναμη να βρω, να βγω έξω να λιαστώ, να ονειρευτώ. Αποτινάσω το μαύρο ζυγό, ξετινάζω τη σκόνη από πάνω μου. Λέω να ανοίξω σήμερα τα παράθυρα να μπει λίγο φως…

Συνεπής στο καθιερωμένο ραντεβού μας ,στο γνωστό σημείο στην πλατεία δίπλα από τον χυτό σιδερένιο αποχαιρετισμό του Ερωτόκριτου με την Αρετούσα , κάθε Πέμπτη τα τελευταία χρόνια. Αυτή η αναμονή ψυχικά με αποστραγγίζει. Με ενοχλεί αυτή η καθυστέρηση, με στήνει κάθε φορά, και παρά τις επισημάνσεις μου συνεχίζει να αδιαφορεί για τα θέλω μου. Η επιδεικτική αυτή ασυνέπεια και κατάχρηση της καλοσύνης μου, σαμαρώνει με βουλοκέρι τη θέληση μου να υποκύψω στο γνωστό λεκτικό ιστό των δικαιολογιών της για ακόμα μια φορά. «Δεν τα έχω με εσένα, με εμένα τα έχω που δεν κατάλαβα πόσο σημαντική μου ήμουν!» , ψέλλισα με μια γρήγορη αλλά κοφτή πνοή, μόλις κατέφθασε αλαφιασμένη, τριάντα ολόκληρα λεπτά αργότερα. Σκοπός της προγραμματισμένης συνάντησης μας, μια μακρινή ανάμνηση από το παρελθόν που εισήλθε με απρόσμενη βία στο παρόν. Αναλογίστηκα πώς έχουν φθαρεί τόσο πολύ στο πέρας του χρόνου οι σχέσεις των ανθρώπων. Αραχνοΰφαντα πολύχρωμα κουρέλια γεμάτα ξέφτια στις μπαλωμένες ραφές.

«Αγαλματένιες σχέσεις, τέλεια σμιλευμένες, καλογυαλισμένες για το εκλεκτό κοινό. Η δέσμη φωτός από τους προβολείς αναδεικνύει την προσεγμένη λάμψη τους. Στις γκαλερί των εκθεμάτων, κοντοστέκονται και περιεργάζονται οι περαστικοί και οι σταθεροί θαμώνες του χώρου της τέχνης, το αδαμάντινο τέλειο θέαμα. Απαστράπτων τοποθετημένες, πάνω στο βάθρο τους τιμώντας το έργο των δημιουργών. Την τέχνη του περιτυλίγματος και της προβολής. Όλα για την υπόκλιση του θαυμασμού. Αγάλματα τόσο λεπτομερέστατα στοιβαγμένα και τοποθετημένα, που η τόση τάξη αναζητά την αναρχία της στιγμής. Η μυρωδιά της νεκρικής σιγής πλανιέται στην αίθουσα. Άψυχα υλικά καταλαμβάνουν το χώρο. Η ζωή και η πνοή απουσιάζουν σθεναρά. Με το πέρασμα του χρόνου, το ψύχος καταλαμβάνει το μυαλό, αργά και σταθερά. Δεν αντέχεται τόση τελειότητα. Φοβάσαι να αγγίξεις. Κούφια μέσα τους. Η παραμικρή κίνηση θα τα ραγίσει, θα τα διαλύσει. Η ρωγμή της απουσίας της ψυχής έχει ήδη ξεκινήσει τη διαδρομή της. Εκκωφαντικός θόρυβος η συνειδητοποίηση και η αλλαγή! Τέλεια θρύψαλα κείτονται παντού..»

Είχε μήνες να φανεί. Το μυαλό και η καρδιά αναρωτιόντουσαν συχνά για την επίμονη απουσία. Πολλές φορές εξαρτημένη από την ψευδαίσθηση του κατέχει και όχι του νιώθει δεν αποφάσιζε την επίσκεψη της εκεί. Ο φαύλος κύκλος των σκέψεων και των παραποιήσεων του νου, την μπέρδευε. Ο μεταξένιος γυαλιστερός μανδύας την εγκλώβιζε χωρίς πόρτα κινδύνου διαφυγής. Το ανελέητο κυνηγητό της κατάκτησης των υλικών αγαθών, των χειροκροτημάτων και των κομπλιμέντων από τους υπηκόους της αυλής της, την κρατούσαν δέσμια στην επιφάνεια του φαίνεσθαι. Σε εκείνο το ύψωμα της πρωτοφανούς λάμψης αρεσκόταν να χαζεύει την κοιλάδα και να περηφανεύεται για όλα αυτά που είχε καταφέρει. Πολυτελέστατα υλικά αγαθά, αστείρευτες στιγμές θαυμασμού , φαινομενική ελευθερία, φαντασμαγορική αυτοπραγμάτωση, η πολυπόθητη κατάκτηση της κορυφής. Ανέπνεε τον αέρα της επιτυχίας με ελλιπή ταπεινοφροσύνη και κορδωνόταν για να θαυμάσει τα αποκτήματα που είχε με τόσο κόπο ονειρευτεί και αποκτήσει.

Στην κάθοδο όμως, όταν τα φώτα σβήσουν και οι ήχοι κοπάσουν, οι φόβοι κατρακυλάνε ανελέητα χωρίς σταματημό, κατακλύζουν τα πάντα στο διάβα τους, ο νους οργιάζει με συγχυσμένες σκέψεις και παραλογισμούς. Στο τέλος της γυαλιστερής διαδρομής, τη στιγμή της σφοδρής σύγκρουσης με το αδιέξοδο, θα αναγκαστείς να επαναπροσδιοριστείς, να αναζητήσεις την στυγνή ειλικρινή αίσθηση της ταυτότητάς σου, χωρίς κορδέλες και φαμφάρες. Σαν χρυσοθήρας, θα σκάψεις με την τσάπα μανιωδώς για εκείνο το θησαυρό κρυμμένο κάτω από τα περιτυλίγματα και τους προβολείς. Αυτό που καιρό τώρα έχεις επιμελώς καταχωνιάσει και δεν τολμάς να αποκαλύψεις, να αφήσεις να φανεί. Εκείνο το θαύμα που θα σου αποκαλύψει το λόγο για εκείνο το ρίγος που σου διαπερνάει την καρδιά και το μυαλό. Σε αγκαλιάζει τις νύχτες και σε αφήνει γυμνό. Κάνει κρύο. Τραβάς την κουβέρτα για να σκεπαστείς. Η γύμνια της ψυχής δε θέλει πανωφόρια. Χάνεσαι στα σκοτεινά παράδρομα σοκάκια του μυαλού σου , στους αχαρτογράφητους λαβύρινθους της καρδιάς και της λογικής. Σκιάζεσαι αλλά δεν τολμάς να παραδεχτείς. Διστάζεις και μόνο με τη φευγαλέα σκέψη της γύμνιας σου μπροστά στους άλλους, χωρίς τα ωραία λόγια και τα πλουσιοπάροχα δώρα φέροντος. Πανικοβάλλεσαι αν θα σε αγαπήσουν, αν θα σε εκτιμήσουν, αν θα σε αποδεχτούν, αν θα σε παραδεχτούν. Αγωνιάς ότι θα στρέψουν το κεφάλι, θα σε αποδοκιμάσουν, θα σε χλευάσουν και θα λιποτακτήσουν. Τρέμεις την εγκατάλειψη, αδυνατείς να φανταστείς ότι θα μείνεις μόνος ξανά. Φοβάσαι τη μοναξιά της αλήθειας. Την κατάρρευση του χάρτινου πύργου της ψευδούς πραγματικότητας που έχεις τόσο περίτεχνα φτιάξει με τα χεράκια σου και την πιστεύεις και αναγνωρίζεις ως αληθινή. Τις συνέπειες και τις εργασίες που θα καλεστείς να αντιμετωπίσεις από τα συντρίμμια και τις καταστροφές που θα συμβούν, όταν θα αποκαλυφθεί η αλήθεια.

Δεν τολμούσε καιρό τώρα να με συνοδεύσει στη σπηλιά. Την είχα προσκαλέσει αμέτρητες φορές. Το απέφευγε πεισματικά, φοβόταν ότι όταν θα αντίκριζε το σκοτάδι, δεν θα μπορούσε να ξαναγυρίσει στο φως. Λησμόνησε ότι εκεί συναντηθήκαμε πρώτη φορά. Τη γνωρίζω από παιδί, γεννημένες την ίδια μέρα, στην ίδια κλινική. Αχώριστες φίλες σε όλη την πορεία της ζωής, τα κλάματα και τα γέλια μας τράνταζαν τη γειτονιά, μαζί στους θριάμβους μαζί στις σκανταλιές, μαζί και στα οδυνηρά. Κάποια στιγμή επέλεξε άλλη διαδρομή. Τα φανταχτερά όνειρα τη συνεπήραν και την ταξίδεψαν μακριά. «Έμαθα να ζω με την απουσία σου. Έπρεπε να χάσω εσένα, για να βρω εμένα.» Πόσο γρήγορα στοιβάζονται τα χρόνια και πόσο αργά τα δευτερόλεπτα. Από συνεπιβάτες, ξένοι. Ένα ταξίδι δρόμος, κοινός ο προορισμός μα διαφορετικά τα μονοπάτια. Την ώρα του χωρισμού έκλαψα πολύ.

Θυμήθηκα την αξία της σύλληψης που επιβεβαιώνει τη ζωή, το κλάμα που σκίζει τον ουρανό της στιγμή της γέννησης και δείχνει ότι το βρέφος είναι υγιής. Το ανεξήγητο θαύμα που γεμίζει την αγκαλιά και την καρδιά χωρίς καμία πρόθεση να εκλογικευτεί. Αργότερα το ίδιο κλάμα γίνεται επικοινωνία για σίτιση, αγάπη και στοργή. Πείσμα, παράπονο, αδικία και ενοχή. Η ασταμάτητη αναζήτηση για την ικανοποίηση της ψυχικής και σωματικής τροφής. Εκείνο το κλάμα που συνεχίζει να μας συντροφεύει όλους έως την ενήλικη ζωή. Άλλοτε φανερό, γοερό και άλλοτε σιωπηλό, κρυφό. Πλέει σε ποτάμια χαράς και άλλοτε ξεβράζεται κουρελιασμένο σε απόκρημνες ακρογιαλιές. Σε κάποιους παίρνει τη μορφή εκείνη του ανικανοποίητου που ψάχνει απεγνωσμένα να καλύψουν το κενό. Της γονικής αγάπης, της φροντίδας, της έλλειψης σταθερότητας και αποδοχής. Τα φτερά της προστασίας και της ασφάλειας που δεν τους έδωσε κανείς. Την αποδοχή εκείνη που γουργουρίζει μες την καρδιά και τη ψυχή, κοπάζει όλους τους τυφώνες και σου επιτρέπει να πετάξεις και να τολμήσεις ψυχική κατάδυση στα βαθιά. Την αναζητούν απεγνωσμένα σε κάθε μορφή, σε κακόφημα μέρη, σε ψυχοτρόπες ουσίες, σε ουτοπικούς ανθρώπους και σε υλικά αγαθά. Το θάβουν βαθιά το κλάμα και τους καίει τα σωθικά, σιωπηλή κραυγή που τους ορίζει τη ζωή. Κάποιοι το αφήνουν να ξεχειλίσει, να ρέει σαν ποτάμι να αδειάσουν, να ξεπλύνουν τη στιγμή, άλλοι παλεύουν να το αποκρύψουν και φαινομενικά να το διαχειριστούν. Στο δρόμο για την κορυφή ρίσκαρε. Έχασε το κέντρο της, τη βάση της και παράλληλα και τον εαυτό της. Πίστευε ότι ο θησαυρός της κρυβόταν αλλού. Στην επιβεβαίωση από τον πλησίον. Δεν της άρεσε να τσαλακώνεται, να κάνει λάθη, να μην είναι αρεστή. Έψαχνε τη δόση της σε λάθος μονοπάτια.. Τη δόση της αγάπης, της επιβεβαίωσης και της στοργής.

Είναι και αυτοί οι κύκλοι που κλείνουν έτσι ξαφνικά. Όταν φτάσουν στο τέρμα τη γραμμής. Αναπάντεχα και βίαια εκεί που δεν το περιμένεις. Χωρίς προειδοποίηση, χωρίς ένα νεύμα, κάτι να σε προετοιμάσει. Η αρχή συναντά το τέλος και γίνονται ένα, μην αφήνοντας περιθώρια για νέα διείσδυση. Δεν κοίταξε πίσω. Μόνο μπροστά. Το όφειλε στον εαυτό της άλλωστε. Δεν είναι λίγος καιρός που με αναζήτησε και με βρήκε. Προσωπική της ανάγκη και επιλογή. Ήθελε να την οδηγήσω στο πάλαι γνώριμο δρόμο ξανά. Μπλεγμένη στα πολύβουα σοκάκια της ζωής, είχε λησμονήσει τη διαδρομή.

Μου ζήτησε να την πάρω από το χέρι και να την οδηγήσω στη σπηλιά. Το σπίτι, το λιμάνι, η βάση μου, η ασφάλεια μου, το καταφύγιο μου. Τρύπωνα με κάθε ευκαιρία, κυρίως τις νύχτες όταν οι ήχοι κόπαζαν και μες τη σιωπή μπορούσα να μείνω μόνη αποκλειστικά με τον εαυτό μου, να συνομιλήσουμε, να τον ακούσω και να εισακουστώ. Τις στιγμές εκείνες καταδυόμουν στη γαλήνη, αφήνοντας τον φόβο να σεργιανίζει ανενόχλητος στην ακτή. Περίμενα καρτερικά να γυρίσει, να τον καλμάρω, να ξεφουσκώσει, να εξασθενίσει και να εξαφανιστεί. Δε

φοβόμουν τα σκοτάδια, μου ανήκαν, τα είχα αγκαλιάσει προ πολλού. Αν δεν κλείσεις τα μάτια να βιώσεις το μαύρο, δεν μπορείς αλλιώς να εκτιμήσεις το φως. Αρνήθηκα σθεναρά να σκύψω στις προσδοκίες και στις απαιτήσεις των γύρω και να με παρασύρει η ροή. Καμιά φορά βέβαια, ίσως και να την έκρυβα τη σπηλιά, όχι από φόβο όπως θα νόμιζαν οι πολλοί αλλά για προστασία. Στολισμένη με λαμπιόνια και πολύχρωμα φωτάκια για να τη καμουφλάρω από τους ανεπιθύμητους περαστικούς που ίσως την ανακάλυπταν μέχρι να συνεχίσουν την πορεία τους. Τόσος κόπος να διατηρηθείς ενάντια στο ρεύμα.

Υπήρχε ανέκαθεν ένα τελετουργικό της επίσκεψης μου εκεί. Πρώτα χαλάρωνα απέξω από τη σπηλιά φουμάροντας το τσιγαράκι της μέρας απολαμβάνοντας την κάθε ρουφηξιά, σαν να ήταν η τελευταία μου απόλαυση επί γης. Αφηνόμουν να χαζεύω τα ολογράμματα από το λίκνισμα του καπνού και να ταξιδεύω μαζί τους σε μέρη γαλήνια και μακρινά. Άφηνα τις σκέψεις μου να χορεύουν ξέφρενα στον πιο τρελό ρυθμό μες το μυαλό. Τις παρατηρούσα χωρίς να τις επικρίνω, χωρίς να τις επευφημώ, χωρίς να τις κατηγορώ, χωρίς να επεμβαίνω. Τις θαύμαζα, τις χάζευα μέχρι να σωριαστούν εκστασιασμένες από την εξουθένωση της παραζάλης της γιορτής. Τότε τις έπαιρνα αγκαλιά, τις χάιδευα τρυφερά στο μέτωπο και τις άφηνα στην άκρη να αποκοιμηθούν. Μέσα στον απέραντο ωκεανό της ηρεμίας μετά τη φιέστα τους, χάζευα τη λάμψη των άστρων στον ουρανό. Μου επιβεβαίωναν κάθε φορά την ταπεινότητα που οφείλει να έχει ο άνθρωπος και τη σημασία της μοναδικότητας του εαυτού σε ολάκερο το σύμπαν. Μια λαμπρή κουκίδα στο διάστημα της ζωής. Με χιλιάδες πλανήτες και άστρα τριγύρω, το κάθε αστέρι λάμπει μοναδικά, ουσιαστικά και αποκλειστικά. Σκούπιζα επιμελώς τα πόδια στο χαλάκι της εξώπορτας για να φύγουν τα σκουπίδια της μέρας, έβγαζα τα παπούτσια και έμενα ξυπόλητη για να μπορώ να νιώθω τη γη. Τη σταθερή εκείνη δύναμη που μας δίνει το δικαίωμα να αναπνέουμε και την ευλογία να μας φιλοξενεί. Άφηνα τα μισθωμένα όνειρα στο ραφάκι, δίπλα από την πόρτα. Κάθε χαμένο όνειρο πληρωνόταν ακριβά. Το κόστος από κάθε ήττα είχε αφήσει μια ανεξίτηλη χαρακιά σε κάθε κομμάτι της ψυχής και της καρδιάς μου. Ξεφόρτωνα τις πεποιθήσεις μου, τα πρέπει και τα θέλω μου στον κάδο των προσδοκιών, έβγαζα τα ρούχα μου και απέμενα γυμνή.

Εισερχόμουν στη σπηλιά μου και παρέμενα εκεί. Ήμουν μόνη αλλά χωρίς να νιώθω μοναξιά. Χωρίς φόβο, χωρίς ενοχές, χωρίς σκέψεις, με ένα αέρινο πέπλο αποδοχής και ασφάλειας να με τυλίγει. Είναι η στιγμή που σταματάει ο χρόνος και νιώθεις την απεραντοσύνη και τη σπουδαιότητα της ύπαρξης και της στιγμής. Είναι αυτή η αγάπη, η άνευ όρων αποδοχή, η κατανόηση και η ευτυχία με την οποία γεμίζει η καρδιά ενός παιδιού. Η ανιδιοτελής εκείνη υπέρτατη αγάπη που δεν χρειάζεται εξηγήσεις. Μόνο να τη νιώσεις, να τη βιώσεις και να τη γευτείς.

Είναι κάτι σιωπές που βροντοφωνάζουν τα θέλω σου και κάτι στιγμές που έτσι απλά ορίζουν τη ζωή σου. Δώσαμε το γνωστό ραντεβού με τον απολεσθέντα «άσωτο» για χρόνια εαυτό μου. Αυτή τη φορά ήταν συνεπής. Οδεύσαμε όπως παλιά προς το κέντρο της ψυχής. Το παιδί με τον ενήλικα ενώθηκαν ξανά μαζί.

«Πώς είναι να είσαι γυμνός;» τον ρώτησε. «Όμορφα!» αποκρίθηκε. Δε φοβόταν πια. Τον έπιασε από το χέρι και μπήκαν μαζί στη σπηλιά…

Ελίνα Κολλάτου

Αμαρτίες γονέων
(θεατρικό έργο, μέρος 2ο)

της Σοφίας Ζήση

Σκηνή 2

Σαλόνι Περικλή. Περικλής και Σταύρος. Ο Περικλής συμμαζεύει χαρτιά, κούτες με πράγματα.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Μια στιγμή για να καταλάβω. Πώς θα πεις ότι πουλάς το μαγαζί; Αφού του βάζεις λουκέτο.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Μα δεν πουλάω την επιχείρηση, ρε Σταύρο. Το λουκέτο είναι στην επιχείρηση, όχι στον χώρο. Για τον *χώρο* έχω βάλει το πωλητήριο.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Αφού δεν είναι δικός σου ο χώρος.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Είναι μισός δικός μου, μισός της Κιάρας. Το ίδιο κάνει.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Ναι, αλλά αυτή δεν το ξέρει ότι τον πουλάς.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Δεν έχει σημασία. Δεν θα τον πουλήσω στ' αλήθεια. Θα το δηλώσω έτσι για να δείξω ότι προσπαθώ να ξελασπώσω οικονομικά. Πρέπει να φαίνεται πως κάνω μια προσπάθεια να βρω λεφτά, για να μην με κυνηγάει η εφορία. Δεν γίνεται να έχω περιουσία και να την αφήνω να κάθεται ενώ είμαι πτωχευμένος. Διαφορετικά θα μου την κατασχέσουν.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Και γιατί δεν σου κάνουν κατάσχεση ούτως ή άλλως;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Έχω κάνει συμφωνία. Πτωχευτικός συμβιβασμός λέγεται. Καλύπτω μέρος των χρεών σιγά σιγά, για να μην μου κατασχέσουν ό,τι έχω και δεν έχω. Ήδη μου πήρανε κάτι χωραφάκια, αλλά δεν βαριέσαι. Τα ξεφορτώθηκα μη σου πω.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Τι να σου πω ρε φίλε; Δεν τα καταλαβαίνω εγώ αυτά.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Πού να τα καταλάβεις; Εσύ παίρνεις τον μισθό σου μήνας μπαίνει μήνας βγαίνει.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Σιγά τον μισθό. Έχω την ησυχία μου, θα μου πεις. Αλλά μη νομίζεις, και η ησυχία γίνεται πληκτική. Και δε μου λες; Όλα αυτά [εννοεί τις κούτες] είναι απ' το μαγαζί;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Τα πιο πολλά, ναι. Είναι και κάτι πραγματάκια του Χρήστου απ' το μπαρ, κάτι cd, κάτι καλώδια. Του είπα ότι αν τ' αφήσει εδώ, στο τέλος δεν θα ξέρω ποια είναι δικά μου και ποια δικά του. Δεν πειράζει, μου είπε, θα τα βρούμε.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Κλείσε τις δικές του κούτες με ταινία και γράψε το όνομά του απ' έξω.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Τώρα, είναι αργά. Ούτε που ξέρω ποιες κούτες είναι δικές του. Όλες ίδιες μου φαίνονται. Έχουμε και τα ίδια γούστα στη μουσική. [Βγάζει cd από μια κούτα, τα κοιτάζει.]

ΣΤΑΥΡΟΣ: Led Zeppelin;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ναι. Το Physical Graffiti, του εβδομήντα πέντε. Είναι ένα κομμάτι σ' αυτόν τον δίσκο, το Kashmir, το είχε λιώσει να το παίζει ο Χρήστος στο μαγαζί του. Αφού του είχα πει, αν το ξαναπαίξεις έστω και μία φορά, με χάνεις από πελάτη.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Τώρα και να θέλει να το παίξει… Έκλεισε κι αυτός, ε;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ναι, ρε γαμώτο, ναι! Είναι δυνατόν να κλείνει ο Παπαγάλος, το πιο κλασικό μπαρ της πόλης; Πού ζούμε;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Πού ξέρεις; Μπορεί κι αυτός να έχει κάνει πτωχευτικό συμβιβασμό, και να ξανανοίξει.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Μπα. Αυτός απλώς δεν βγάζει τα έξοδά του. Τι να πεις; [*Μικρή παύση.*] Αυτό εδώ μήπως το θέλεις; [*Κρατάει ένα φωσφορίζον γιλέκο που βγάζει από μια κούτα.*]

ΣΤΑΥΡΟΣ: Δικό σου είναι ή του Χρήστου;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Δικό μου.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Δεν το χρειάζεσαι;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Δεν βγαίνω με το ποδήλατο πια. Έχω τ' αυτοκίνητο.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Έχεις ακόμα αυτοκίνητο; Δεν σου το πήραν;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Το έγραψα στο όνομα του μικρού.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Α, μάλιστα. Όχι, δεν το θέλω το γιλέκο.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Καλά. [*Ξαναβάζει το γιλέκο στην κούτα. Μετά από παύση, διστακτικά.*] Η ...

ΣΤΑΥΡΟΣ: Ναι;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Η τέτοια μωρέ.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Ποια τέτοια;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: (*πηγαίνει την κουβέντα αλλού*) Η ... η Στέλλα. Η Στέλλα, τι κάνει;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Α, η Στέλλα. Για μια στιγμή νόμιζα ότι ήθελες να μου πεις για κάποια άλλη.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Όχι. Για ποια άλλη να σου πω; Για τη Στέλλα. Τι κάνει;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Ξέρω 'γω; Τα ίδια.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ποια ίδια; Δεν τα ξέρω εγώ τα ίδια. Τα ίδια με πότε;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Τα ίδια με πάντα. Δεν έχει αλλάξει και τίποτα. Πάει έρχεται στη δουλειά, παίρνει τον ψωρομισθό της, κοιτάει το σπίτι, το παιδί. Αυτά.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Δεν έχει κανένα νέο;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Τι νέο; Α, ναι. Ξεκίνησε δουλειά σε ιδιωτική κλινική. Έχει λίγο καιρό. Δεν σου το 'πα;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Πώς, ναι. Δηλαδή δεν θυμάμαι καλά. Για πες.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Στην κλινική Δημάκου. Ζητούσαν νοσοκόμες. Είναι σχετικά κοντά στο σπίτι. Πηγαίνει με ένα λεωφορείο.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Πάλι καλά. Δεν χρειάζεται να κάνει πολύ δρόμο.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Όχι. [Μικρή παύση.] Να σου πω. Δεν έρχεσαι καμια μέρα στο σπίτι, να φάμε; Να ανοίξω το κρασί του Βασίλη, να μην στέκεται στην αποθήκη και σκονίζεται.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ξέρω 'γω; Δεν έχω και πολλή όρεξη να σου πω την αλήθεια.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Γιατί, ρε; Τι, επειδή 'πτωχεύεις'; Σιγά το πράγμα. Έλα, θα περάσουμε ωραία. Θα σου τα πει κι η Στέλλα από πρώτο χέρι για την κλινική.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Θα δω. Δηλαδή, ναι, μάλλον θα έρθω.

ΣΤΑΥΡΟΣ: (*μετά από παύση*) Κάτι έχεις εσύ.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Εγώ; Τι να έχω; Τίποτα.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Έλα. Αφού σε καίει να μου πεις. Σε βλέπω. Λέγε.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Τι να σου πω; Θα το μετανιώσεις.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Λέγε τώρα.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ε, να. Την θυμάσαι την... την Αφροδίτη.

ΣΤΑΥΡΟΣ: [*προσποιείται ότι δεν θυμάται*] Ποια Αφροδίτη;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Έλα τώρα. Την Αφροδίτη. Ξέρεις πολλές Αφροδίτες;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Α, ναι. Την Αφροδίτη. Τι έγινε με την Αφροδίτη;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Τότε που έγινε το μπλέξιμο, που εγώ, εσύ κι αυτή, είχαμε...

ΣΤΑΥΡΟΣ: Μπλέξει τα μπούτια μας, ναι.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Τα είχαμε μπλέξει, ναι.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Τι θες να μάθεις τώρα; Τα έχουμε πει χίλιες φορές. Δεν ήξερες ότι τα είχα μαζί της όταν την γνώρισες, γι' αυτό έγινε το μπέρδεμα.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Δεν ξέρω τη συνέχεια όμως. Εγώ κάποια στιγμή σταμάτησα να την βλέπω. Και μετά εξαφανίστηκε. Την είδες καθόλου εσύ στο μεταξύ;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Την έψαξα. Είχα βρει το νούμερο του πατρικού της. Πήρα τηλέφωνο. Μου είπαν πως είχε φύγει στο εξωτερικό. Μετά, πολύ αργότερα, έμαθα για έναν γάμο και ένα παιδί.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Τι γάμο; Πώς άκουσες εσύ για γάμο;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Ο Βασίλης μου το είπε. Την είδε στο μαγαζί και…

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ποιο μαγαζί; Τον φούρνο;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Όχι στον φούρνο. Στο εστιατόριο που δούλευε παλιά σεφ. Βγήκε μια μέρα απ' την κουζίνα να δει κάποιους πελάτες, και είδε την Αφροδίτη να κάθεται με έναν τύπο κι ένα παιδί.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Οικογενειακά δηλαδή.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Μάλλον, ναι.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Και τι παιδί ήταν αυτό;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Τι, «τι παιδί»; Ένα παιδί.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Αγόρι, κορίτσι; Πόσων χρονών;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Ξέρω γω; Δε θυμάμαι ακριβώς τι μου 'χε πει ο Βασίλης. Πάει καιρός. Ένα παιδί.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Και εμένα πώς δεν μου το είχες πει;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Γιατί να σου το πω; Θέλω να πω, είχες φύγει τότε εσύ. Ήσουν στην Ιταλία.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Να μου το πεις, Σταύρο, να μου το πεις!

ΣΤΑΥΡΟΣ: Τι λες ρε Περικλή; Και τι να έκανα; Να σ' έπαιρνα στο τηλέφωνο, πάνω που είχες τις φούριες σου με την Κιάρα και τον μικρό, και να σου 'λεγα «ξέρεις, έμαθα ότι παντρεύτηκε η Αφροδίτη και έκανε και παιδί»; «Στ' αρχίδια μου» θα μου 'λεγες.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Εννοείται ότι θα σου έλεγα «στ' αρχίδια μου». Αλλά εσύ έπρεπε να μου το πεις. Γενικώς, ό,τι μαθαίνεις για τα παλιά να μου το λες. Ποτέ δεν ξέρεις πότε μπορεί να φανεί χρήσιμο.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Τι να σου πω για τα παλιά; Δεν ξέρω και τίποτα σπουδαίο. Αυτά. Κάπου θα είναι τώρα η Αφροδίτη και θα βασανίζει κανέναν άλλον.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Γιατί, εσένα σε βασάνισε; Μμμμ;

ΣΤΑΥΡΟΣ: (*απρόθυμος*) Όχι…

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Λέγε ρε, τι σου έκανε; Ε; Σε δούλεψε κι εσένα; Άλλα σου έλεγε κι άλλα έκανε;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Άντε παράτα μας.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Γιατί, ρε; Δεν είναι ντροπή. Όλον τον κόσμο δούλευε. Μέχρι και εμένα,

ΣΤΑΥΡΟΣ: Σε δούλευε εσένα η Αφροδίτη;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Η Αφροδίτη, φίλε, δεν μπορούσε να ζήσει αν δεν δούλευε κάποιον. Κι αν δεν υπήρχε κανείς άλλος, δούλευε τον εαυτό της... Αλλά την καταλάβαινα, ήθελε να ξεφύγει. Περνούσε δύσκολα στην οικογένεια, είχε ένα αδερφό, που ή είχε πεθάνει, ή πέθαινε εκείνη την ώρα, ή κινδύνευε να πεθάνει, κάτι τέτοιο…

ΣΤΑΥΡΟΣ: Καλά, δεν θυμάσαι; Είχε γίνει μεγάλος ντόρος. Μέχρι και οι εφημερίδες το είχανε γράψει. Πρέζα και αλκοόλ.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Δεν μπορώ να πω ότι με ένοιαζε κιόλας.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Σε ένοιαζε μια χαρά. Σε θυμάμαι. Είχες ταραχτεί όταν το έμαθες. Απλώς δεν το έδειχνες μπροστά στην Αφροδίτη.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Εγώ πάντα το έλεγα: σκέτη φουντα και το κεφάλι σου ήσυχο. Αλλά ποιος μ' άκουγε;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Η Αφροδίτη βράχος όμως. 'Δεν επιτρέπω στον εαυτό μου τις ουσίες'. Έτσι έλεγε.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Έτσι έλεγε, ναι. Ούτε φούντα. Εδώ της έφερνα το τσιγάρο, και δεν ρουφούσε. Ούτε φανερά, ούτε κρυφά... Έφτιαχνε λοιπόν τα ψέματά της. Της ιστορίες της. Για να ξεφεύγει. Αλλά μέσα σε όλη αυτή την θολούρα υπήρχε μια δόση αλήθειας.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Καμία αλήθεια δεν υπήρχε.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Υπήρχε. Μικρή, αλλά υπήρχε. Πώς είναι η θρησκεία ας πούμε. Ένας τόνος μπαρούφες και ένας σπόρος αλήθειας καλά κρυμμένος κάπου εκεί μέσα; Κάπως έτσι. Γι' αυτό σου λέω. Είχε την αλήθεια της και η Αφροδίτη. Μην την παρεξηγείς.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Ναι, αυτό είναι το πρόβλημα.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ποιο είναι το πρόβλημα;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Ότι όσο και να θέλω, κατά βάθος δεν μπορώ να την παρεξηγήσω.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: [Βρίσκει ένα φάκελο με χαρτιά μέσα στις κούτες, τα ξεφυλλίζει. Μετά από παύση] Να σου πω, ρε Σταύρο. Σου έδινε κι εσένα ποιήματα η Αφροδίτη;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Όχι. Τι ποιήματα;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ποιήματα. Διάφορα.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Δικά της;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Δικά της.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Έγραφε ποιήματα η Αφροδίτη;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ε, τι σου λέω τόση ώρα;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Ναι, ε; Και; Σου είχε δώσει εσένα ποιήματα;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Μου 'χε δώσει. Δεν έδινα και πολύ σημασία βέβαια τότε. Αλλά τα κρατούσα. Δεν πετούσα τίποτα.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Έχεις κανένα ποίημα να δω;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Έχει εδώ διάφορα.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Πού εδώ;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Σ' αυτόν τον φάκελο. Τώρα τα βρήκα, που έψαχνα. Τα είχα ξεχάσει.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Μπα; Και δεν μου το 'χες πει εμένα ότι σου έδινε ποιήματα η Αφροδίτη;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Γιατί, εσύ μου το 'χες πει όταν έμαθες ότι παντρεύτηκε; [Κοιτάζει ένα χαρτί που έχει βγάλει από τον φάκελο.]

ΣΤΑΥΡΟΣ: Ποίημα είναι αυτό;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ναι.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Θα το διαβάσεις; Ν' ακούσουμε λίγη ποίηση.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Τι να το διαβάσω; Άσ' το. Δεν βγάζω και τα γράμματα.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Δωσ' το εδώ. [Αρπάζει το χαρτί.]

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Τι κάνεις εκεί! [Ο Σταύρος διαβάζει από μέσα του] Ασ' το κάτω σου λέω!

ΣΤΑΥΡΟΣ: Άσε ρε. Μου πετάς πρώτα "μου έδινε ποιήματα η Αφροδίτη", και μετά κάνεις πως δεν θες να το διαβάσω.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Είναι καλό;

ΣΤΑΥΡΟΣ: (*απορροφημένος στο διάβασμα*) Μμμμ...

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Απ' έξω σου. Ν' ακούω κι εγώ.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Κάτσε ρε παιδί μου.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: [του αρπάζει το χαρτί] Φερ' το εδώ. Δεν ξέρω εγώ να διαβάζω; Δικό μου είναι. Θα το διαβάσω εγώ.

[Διαβάζει] «γιατί χωρίς να ειδωθούμε σε παντρεύτηκα/εγώ, που τ' άσπρα πέπλα λοιδορούσα/κι όσα μικρά πιθύμησες σου γέννησα/και τα σφιχτά χρυσάφια σου στα δάχτυλα φορούσα/και μ' άντρες που δεν ήθελα σ' απάτησα/τον δόλο για να αποδείξω της γυναίκας»

Τον δόλο της γυναίκας. Αυτό να λέγεται.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Παρα κάτω.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: (*διαβάζει*) «και βρήκα το στόμα σου γύρω από ένα καρφί να κλείνει/σαν σαστισμένος χαλασμός/σαν μάτι που απ' το βλέμμα έχει χωρίσει με κοιτούσε/κι όσο εκλιπαρούσα το φιλί/όλο και δυνατότερα με φονικούς χτύπους με φιλούσε».

(*Παύση. Ο Σταύρος έχει χλωμιάσει. Ο Περικλής ξανακοιτάζει το ποίημα.*)

Με φονικούς χτύπους με φιλούσε. Φοβερό. Θα άξιζε μια έκδοση αν έχει και άλλα τέτοια ωραία. Ε; Τι λες; .. Ήταν όμως βασανισμένη ψυχή. Και να η απόδειξη... Ε, Σταύρο!

ΣΤΑΥΡΟΣ: (*σαν να ξυπνάει από λήθαργο*) Ναι. Τι εγινε;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Τι να γίνει; Το ποίημα λέμε. Πώς σου φαίνεται;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Ε; Καλό, καλό.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Σκέτο καλό; Αφού σε βλέπω. Σε έχει ρουφήξει για τα καλά. Ζαλίστηκες κακομοίρη!

ΣΤΑΥΡΟΣ: Ποιος ζαλίστηκε, ρε; Μια χαρά είμαι.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Τι μια χαρά; Σαν να έχεις καπνίσει τρία τσιγάρα είσαι.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Τι να μου κάνουν τα τσιγάρα; Έχουμε τα ποιήματα της Αφροδίτης. Θες μια τζούρα από χάος; Διάβασε τα ποιηματά της.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Τα διαβάζω. Και με έχουν βάλει σε σκέψεις.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Τι σκέψεις;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Περίεργα πράγματα. Διάφορα. Λόγια που μου έλεγε.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Τι λόγια;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Μια φορά… τι να σου λέω τώρα.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Λέγε. Αφου θα πεις.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Μια φορά, είχε καθήσει απέναντί μου έξω από την τουαλέτα την ώρα που έχεζα, και με κοιτούσε…

ΣΤΑΥΡΟΣ: Σε κοιτούσε που έχεζες;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ναι, το εκανε συχνά αυτό. Καθόταν σε μια καρέκλα στον διάδρομο, μέχρι που την έφτανε η μπόχα και μου έκλεινε την πόρτα. Είχαμε φτάσει σε σημαντικό βαθμό οικειότητας βλέπεις.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Άσε μας, ρε Περικλή, που έχεζες και σε κοιτούσε!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ναι, σου λέω. Και πρέπει να ξέρεις ότι κάτι τέτοιες ώρες κάναμε τις καλύτερες κουβέντες. Τις πιο φευγάτες. Αφού μια φορά μου είχε πει:

ΣΤΑΥΡΟΣ: Εκεί που έχεζες;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Λίγο πριν αναγκαστεί να κλείσει την πόρτα. Είχε αυτό το ύφος το απορροφημένο που έπαιρνε. Πώς κοιτούν οι ερωτευμένοι; Έτσι. Κοιτούσε μπροστά της το κενό σαν να ήταν ερωτευμένη με το κενό. Ξέρεις.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Ξέρω, πώς δεν ξέρω.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Έπαιρνε το ύφος, έσερνε και λίγο το σίγμα, σαν εκείνη την ηθοποιό.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Ποια ηθοποιό;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Την παλιά μωρέ, που μιλούσε μέσα απ' τα δόντια της. Την Λαμπέτη. Και λέει: «Πού είναι τα παιδιά μας, Περικλή; Γύρισαν ο Αστέρης και η Βερόνα; Φώναξέ μου τη Βερόνα».

ΣΤΑΥΡΟΣ: Είχατε παιδιά;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Τι λες κι εσύ;! Όχι βέβαια. Ούτε παιδιά, ούτε σκυλιά. Απ' το μυαλό της τα έβγαζε. Έφτιαχνε ιστορίες με τη φαντασία της, και όσο περνούσε ο καιρός έβαζε όλο και πιο πολλές λεπτομέρειες μέσα.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Τι λεπτομέρειες;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Πώς είχαμε λέει αγαπημένη οικογένεια, και δυο παιδιά, και σπίτι στη θάλασσα, και ήμασταν μεγάλοι καλλιτέχνες, εγώ φωτογράφος κι αυτή γλύπτρια, και η επαγγελματική καταξίωση μας έτρεχε απ' τα μπατζάκια.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Τι παλαβομάρες είναι αυτές. Εμένα γιατί δεν μου τα έλεγε αυτά;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ξέρω κι εγώ; Τράβα βρες την και ρώτα την.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Και εσύ τι έκανες; Δεν έτρεξες πλακωμένος να της φέρεις ψυχίατρο;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Όχι. Την άφηνα να λέει. Με ηρεμούσε η φωνή της. Κι αυτό το σίγμα που έσερνε. «Και γιατί να μην ονειρεύεται;», σκεφτόμουν, «ασ' την». Ονειρευόμουνα κι εγώ μαζί. Πως δεν είχαν σημασία ούτε τα λεφτά που μου έλειπαν, ούτε η κοινωνική θέση, και πως σίγουρα θα γινόμουν καλλιτέχνης μεγάλος και τρανός και θα μου έτρεχε η καταξίωση απ' τα μπατζάκια. Γιατί είχα ταλέντο εγώ.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Δεν τα κατάφερες και άσχημα. Έγινες καλός γραφίστας.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Σκατά έγινα. Να φτιάχνω τιμοκαταλόγους για ταβέρνες και καφετέριες. Και να μ' έχουν πνίξει και τα χρέη. Ξέρεις πόσο καιρό έχω να φωτογραφήσω; Δεν υπάρχει χρόνος!

ΣΤΑΥΡΟΣ: Μια χαρά είσαι.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Μια χαρά και δυο τρομάρες.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Μια χαρά είσαι σου λέω. Μη γκρινιάζεις. Δεν ξέρεις εσύ τι πάει να πει υπαλληλίκι, και αφεντικό πάνω απ' το κεφάλι σου. (Μικρή παύση) Και, για πες. Τι σου έλεγε η Αφροδίτη; Ότι είχατε παιδιά;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ναι. Τα είχε βαφτίσει κιόλας. Αστέρη και Βερόνα. Και της λέω «Βερόνα όπως η πόλη στην Ιταλία;» «Ναι», μου λέει. «Γιατί είναι η πιο ρομαντική πόλη στον κόσμο».

ΣΤΑΥΡΟΣ: Να 'ναι καλά ο Σαίξπηρ.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: «Ναι,» της είπα, «ρομαντική πόλη.» Και το εννοούσα. Που να ήξερα τότε ότι δέκα χρόνια μετά θα γύριζα άρον άρον από τη Βερόνα, πανί με πανί, και με ένα παιδί που είχε αρχίσει να καταλαβαίνει ότι ήταν μόνο ένα βάρος για τη μάνα του. Εκεί να δεις ρομαντισμός.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Υπερβάλεις. Δεν ήταν κακός άνθρωπος η Κιάρα. Την υπομονή που έκανε όσο μένατε στην Αθήνα, δεν έχω δει άνθρωπο να την κάνει.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ναι, υπομονή, τι να σου πω. Ένα χρόνο το πολύ, και σηκώθηκε κι έφυγε. Αν δεν πήγαινα να τη βρω δεν θα γνώριζε το παιδί τη μάνα του…. Ένα παιδί που παρόλο που η μάνα του είναι 'Ιταλίδα, αυτό δεν ξέρει Ιταλικά. Ξέρεις τι πάει να πει αυτό; Ότι δεν του μιλούσε. Δεν ασχολιόταν μαζί του. Το τάιζε, το άλλαζε, και μακριά.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Τι του μιλούσε; Ελληνικά.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Όχι βέβαια. Από Ελληνικά η Κιάρα μόνο «καλημέρα», «καλησπέρα». Μόνο Ιταλικά ήξερε. Αν του μιλούσε σαν μάνα, τώρα ο Λορέντζο θα ήξερε Ιταλικά. Αλλά η Κιάρα νόμιζε πως το παιδί είναι διακοσμητικό. Ότι το έκανε για πλάκα, και ότι μετά μπορεί να το αφήσει στους άλλους και να πάει όπου της καπνίσει... Πού να καταλάβει τι θα πει μάνα; Θα σου πω εγώ τι θα πει. Θα πει να είσαι εκεί πάντα. Να σκοντάφτει το παιδί σου, να πέφτει κάτω, και να πέφτεις κι εσύ δίπλα του, και να του λες "Μην κλάψεις, μην κλάψεις". Κι εκείνο να σε κοιτάζει, και να καταλαβαίνει ότι δεν έχει κανένα νόημα να κλαίει. Ότι αν κλάψει, δεν θα ξανασηκωθεί ποτέ. Και να παίρνει δύναμη, και να σηκώνεται, με στεγνά τα μάτια του.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Δεν χάλασε ο κόσμος αν κλάψει και λίγο.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Εντάξει, ας πούμε ότι δεν χάλασε. Τουλάχιστον όμως να δώσεις στο παιδί το παράδειγμα. Αλλά για να το δώσεις, πρέπει να το 'χεις.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Δεν φταίει η Κιάρα, Περικλή. Έτσι ήμασταν όλοι τότε. Κι εσύ κι εγώ, και όλοι. Την είχαμε δει αλλιώς τη φάση με τις σχέσεις. Ή νομίζαμε πως τη βλέπαμε αλλιώς.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ποιες σχέσεις;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Τις σχέσεις γενικότερα. Αλλάζαμε γκόμενες κάθε βδομάδα, γκαστρωνόντουσαν αυτές, δεν ξέραμε ποιανού είναι το παιδί, ούτε που μας ένοιαζε να μάθουμε. Λέγαμε, «Θα μεγαλώσει το παιδί στα κοινόβια, με όποιον βρει μπροστά του». Ή ότι θα δουλεύουμε όλοι από λίγο και θα μοιραζόμαστε τα πάντα. Το φαί, το κρεβάτι, το χρήμα. Προπάντων το χρήμα. Έβλεπες όμως κανέναν να μοιράζεται το χρήμα; Εγώ όχι. Όποιος είχε λίγο παραπάνω χρήμα, έκανε την πλάκα του και ύστερα έφευγε. Γι' αυτό σου λέω. Δεν ήταν μόνο η Κιάρα έτσι. Ήταν και η Αφροδίτη, κι εσύ, κι εγώ, και όλοι.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Να σου πω. Μήπως εκτός από την Αφροδίτη πήδαγες και την Κιάρα, για αυτό μου την δικαιολογείς τώρα;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Άσε μας, ρε Περικλή. Εγώ φταίω που προσπαθώ να σε βοηθήσω.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Μυστήρια πράγματα όμως, ε;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Ποιο πράγμα;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Όλη αυτή η ιστορία με τη Βερόνα. Και τότε που έγινε το μπλέξιμο με την Αφροδίτη, δεν την είχα γνωρίσει ακόμα την Κιάρα, ούτε την ήξερε κανείς άλλος από εμάς, για να πεις ότι έμαθε η Αφροδίτη πως η Κιάρα είναι από την Βερόνα, και επηρεάστηκε.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Ναι, η Αφροδίτη είχε φύγει, και λίγο μετά εμφανίστηκε η Κιάρα.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ναι. Και λέω τώρα εγώ με το μυαλό μου. Αν τότε είχε μείνει έγκυος η Αφροδίτη, και μετά από λίγο καιρό εμφανίστηκε η Κιάρα, τότε η μικρή δεν αποκλείεται να είναι της Αφροδίτης αφού είναι περίπου συνομήλικη με τον Λορέντζο .

ΣΤΑΥΡΟΣ: Τι λες μωρέ; Ποια μικρή; Και πού κολλάει στην κουβέντα ο Λορέντζο;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Αποκλείεται να είναι σύμπτωση τώρα όλα αυτό με την μικρή, αποκλείεται. Και μικρή, και Βερόνα. Καταλαβαίνεις;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Πάει τρελάθηκε ο Περικλής. Δεν καταλαβαίνω τι μου λες φίλε.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Πού να καταλάβεις εσύ, ανόητε μικρέ. Πού να καταλάβεις.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Άσε μας, ρε μεγάλε. Έχεις σαλέψει μου φαίνεται. Κοίτα να βρεις καμιά γυναίκα να ξελαμπικάρεις. Και μην αγχώνεσαι και πολύ πολύ με το μαγαζί.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ποιο μαγαζί, ρε φίλε, ποιο μαγαζί; Εδώ σου λέω ότι συμβαίνουν τα ανεξήγητα. Πώς να σ' το

εξηγήσω, που είσαι και βλάκας. Ανάβεις φερ' ειπείν το φως γιατί έχει νυχτώσει. Μιλάς αμέριμνος με τους φίλους σου. Και τους λες μια ιστορία, για μια λάμπα που κάηκε και έριξε τον γενικό διακόπτη του ηλεκτρικού. Και πάνω εκεί που λες «και πέφτει ο γενικός, και σβήνουν τα φώτα, και μείναμε όλοι στο σκοτάδι», τότε πέφτει στ' αλήθεια ο γενικός και μένετε όλοι στο σκοτάδι. Αυτό εσύ το λες σύμπτωση;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Ξέρεις τι λέω εγώ; Ε; Ξέρεις τι λέω; Ότι σου πέσανε όλα μαζεμένα. Κοίτα να βρεις τρόπο να χαλαρώσεις. Ή ασχολήσου με τα προβλήματά σου ένα ένα. Όχι όλα μαζί. Όχι όλα μαζί γιατί δεν σε βλέπω να αντέχεις και πολύ ακόμα.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Και τι να κάνω, ρε Σταύρο, για να χαλαρώσω; Να κάνω ότι δεν τρέχει τίποτα; Ή να έρθω στο σπίτι για φαγητό; Και να 'ναι η Στέλλα, με τις ιστορίες της για τους αρρώστους στην κλινική, με τις άλλες ιστορίες της για την μπέμπα σας, και με το παστίτσιο της που θα έχει βάλει τρία κιλά μπεσαμέλ από πάνω.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Να της πω να μην φτιάξει παστίτσιο τότε. Να φτιάξει τίποτα άλλο.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Όχι, ρε φίλε. Δεν έχω όρεξη. Βαριέμαι μόνο που το σκέφτομαι.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Καλά. Να σ' αφήσω τότε γιατί δεν είσαι και πολύ της συνεννόησης σήμερα.

[Ετοιμάζεται να φύγει.]

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Δεν είμαι, όχι. [Μικρή παύση.] Και πού είσαι; Μόλις βγεις απ' την πόρτα, εκεί στο χολ, έχει έναν διακόπτη. Πάτα τον ν' ανάψει το φως. Νύχτωσε και ούτε που το πήρα χαμπάρι.

ΣΤΑΥΡΟΣ: [βγαίνοντας] Πού είναι ο διακόπτης;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Εκεί. Δεν τον βλέπεις;

ΣΤΑΥΡΟΣ: [εκτός] Α, ναι, εδώ. [Ανάβουν τα φώτα. Μπαίνει ο Σταύρος. Κοιτάζει το φως. Γελάει.] Γεια σου ρε Περικλή με τις πατέντες σου. Πατάς έναν διακόπτη στο χολ και ανάβουν όλα τα φώτα στο σαλόνι.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: [γελάει] Όχι, παίζουμε. Λοιπόν, αυτά. Σ' ευχαριστώ. Και συγνώμη τώρα λίγο αν σε τσάντισα.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Στη διάθεσή σου, για να ξεσπάς τα νεύρα σου. [Κοιτάζει ξανά τα φώτα] Και σου βαστάνε αυτά τα φώτα έτσι όπως τα έχεις όλα σ' έναν διακόπτη;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Μια χαρά είναι τα φώτα.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Καλά, εσύ ξέρεις. Άντε, γεια.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Γεια. Τα λέμε.

[Σβήνουν ξαφνικά τα φώτα. Σκοτάδι.]

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Όπα!

ΣΤΑΥΡΟΣ: Τι έγινε ρε παιδιά; Περικλή!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Φτου γαμώτο! Ο γενικός.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Τι; Έπεσε ο γενικός;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ναι. Μην κουνηθείς. Θα το φτιάξω.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Ωχ! [Έχοντας χτυπήσει σε κάποιο έπιπλο.]

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Τι έπαθες;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Χτύπησα το πόδι μου!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Μην κουνηθείς σου είπα ρε ηλίθιε! Πού είναι ο αναπτήρας τώρα;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Ωχ, πονάει!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Σταμάτα, γρουσούζη, σταμάτα! Αναπτήρα έχεις;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Όχι. Το έκοψα το κάπνισμα.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ανάθεμά σε! Τώρα βρήκες να το κόψεις; [Βγαίνει.]

ΣΤΑΥΡΟΣ: Εγώ σου φταίω για τα κωλοφώτα σου; Να τα φτιάξεις.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: [εκτός] Θέλει και σκάλα το γαμημένο.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Τι σκάλα θέλει;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: [εκτός] Ο πίνακας των ηλεκτρικών. Είναι ψηλά. Πρέπει να βάλω σκάλα για να τον φτάσω.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Να σε βοηθήσω.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: [εκτός] Να κάτσεις εκεί που κάθεσαι.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Πρόσεχε.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: [εκτός] Ξέρω, ξέρω.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Καλά είσαι;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: [εκτός] Μη μιλάς. Με αποσυντονίζεις.

ΣΤΑΥΡΟΣ: [Μικρή παύση] Έβαλες σκάλα;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Έβαλα.

[Ανάβουν τα φώτα.]

ΣΤΑΥΡΟΣ: Επιτέλους. [Μικρή παύση.] Πού είσαι;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: [εκτός] Τώρα, τώρα. [Μπαίνει] Εντάξει.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Τι εντάξει; Είναι κατάσταση αυτή που έχεις τα ηλεκτρικά σου;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Μια χαρά είναι τα ηλεκτρικά.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Τι μια χαρά, μωρέ, τι μια χαρά; Σαν τα μούτρα σου είναι.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Τα ηλεκτρικά είναι μια χαρά σου λέω. Δεν είναι αυτό το ζήτημα. Το ζήτημα είναι άλλο.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Ποιο είναι το ζήτημα;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Όλο αυτό τώρα, ήταν τυχαίο;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Ποιο πράγμα να ήταν τυχαίο;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Να, όλο αυτό. Με ρωτάς αν βαστάνε τα φώτα, και πάνω που με ρωτάς, πέφτει ο γενικός.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Τι δηλαδή; Επειδή το σκέφτηκα ότι μπορεί να μην βαστάνε τα φώτα, αυτά πήγαν και έπεσαν;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Ε, ναι! Είναι τυχαίο όλο αυτό;

ΣΤΑΥΡΟΣ: Άσε μας ρε Περικλή! Σου 'χει στρίψει μου φαίνεται. Άσε μας με τις συμπτώσεις σου.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Καλά. Κορόιδευε εσύ. Κορόιδευε. Κι εγώ σου λέω πως τίποτα δεν είναι σύμπτωση.

ΣΤΑΥΡΟΣ: Άντε γεια σου τώρα. Άντε γεια! Και φώναξε κανέναν ηλεκτρολόγο. Άντε γεια. [Βγαίνει.]

ΠΕΡΙΚΛΗΣ: Γεια, γεια. Στο καλό. [Στον εαυτό του.] Σύμπτωση λέει. Σιγά μην είναι σύμπτωση. Και η Βερόνα. Και ο Λορέντζο. Και το μαγαζί. Και η Αφροδίτη. Και, τσαφ, πέφτουν και τα φώτα. Αποκλείεται να είναι σύμπτωση. Αποκλείεται.

Τέλος 2ης σκηνής

Στις φωτογραφίες όλοι δείχνουν χαρούμενοι

Στις φωτογραφίες όλοι δείχνουν χαρούμενοι. Το ίδιο κάναμε κι εμείς εκείνη τη μέρα κατόπιν προτροπής του φωτογράφου. Είχαμε ξυπνήσει ξημερώματα. Οι δουλειές ήταν πολλές. Τα ζώα δεν είναι εύκολη υπόθεση όπως και οι άνθρωποι εξάλλου. Ο πατέρας πάντα είναι ο πρώτος που σηκώνεται και ο τελευταίος που θα ξαπλώσει το βράδυ. Δεν θυμάμαι να τον έχω δει ποτέ ξαπλωμένο κατά την διάρκεια της ημέρας όπως δεν θυμάμαι ποτέ την μητέρα όρθια. Αφού με γέννησε δεν ξανασηκώθηκε ποτέ από το κρεβάτι το οποίο εγκατέλειψε μαζί με τα εγκόσμια έξη χρόνια μετά. Περίπου έξη χρόνια αργότερα έγινε και η εν λόγω φωτογράφηση. Ο φωτογράφος ένας χίπης φοιτητής από το Δουβλίνο παθιασμένος με τη βουκολική ζωή και τον Ντίλαν Τόμας, ένα βιβλίο του οποίου μου άφησε φεύγοντας. 21 Ιουνίου 1967 η ημερομηνία γραμμένη στο πίσω μέρος της φωτογραφίας. Καθισμένοι στο παγκάκι της αυλής ο Πατέρας, εξ αριστερών ο Λίαμ ο μεσαίος αδερφός μου και εκ δεξιών εγώ. Ο όρθιος είναι ο Ντάνιελ ο μεγάλος αδερφός. Ο Λίαμ με την κουτάλα στο ένα χέρι, μονίμως πεινασμένος να μπουκώνεται με χυλό. Στο αριστερό του χέρι κρατάει την τσίγκινη λεκάνη που δεν την αποχωριζόταν ποτέ. Τα βράδια την γέμιζε με νερό και αρμένιζε τα χάρτινα καραβάκια του που ταξίδευαν όλο τον κόσμο. Αγαπημένος προορισμός η Αμερική. Την ημέρα η τσίγκινη λεκάνη μαζί με ένα ξύλινο σπαθί μεταμόρφωνε τον Λίαμ σε ατρόμητο πολεμιστή, ιππότη, σταυροφόρο, ακόλουθο του Χριστόφορου Κολόμβου. Ήταν ανίκητος.

Ακόμη και όταν ο εχθρός του επιτίθονταν, ακόμη και όταν γύριζε από τη μάχη με μαυρισμένα από τις μπουνιές μάτια, ακόμη και όταν εισέπραττε βουρδουλιές μέσα στο στάβλο ο Λίαμ δεν το έβαζε κάτω. Καθάριζε τα μπαλωμένα του ρούχα από τα άχυρα και το χώμα και ξεκινούσε και πάλι για την κατάκτηση της Αμερικής. Ο Ντάνιελ που στην φωτογραφία είναι όρθιος και κόβει με το πριόνι μία φρατζόλα ψωμί σε χοντρές φέτες είναι ο ήρωας μου. Μου έμαθε να αρμέγω και να κουρεύω τα πρόβατα, να καβαλάω το μουλάρι, να διαβάζω, να πίνω μπύρα, να μη φοβάμαι τον θεό και τον πατέρα και να μισώ τους Άγγλους που τον έφαγαν άνανδρα και άδικα πριν καν γίνει 20 χρονών. Αυτός με πήγε σε γυναίκα για πρώτη φορά. Άννα την έλεγαν και ήταν ασχημούλα αλλά πολύ περιποιητική και όχι ιδιαίτερα ακριβή. Η ανάσα της μύριζε ουίσκι και ταμπάκο. Πάνω στα τεράστια βυζιά της τελείωσα και άρχισα να γίνομαι άντρας. Ο ψηλός άντρας, πατέρας, αφέντης που στη φωτογραφία ακολουθώντας τις σκηνοθετικές οδηγίες του φωτογράφου χύνει γάλα στο μπολ για την καθημερινή του παπάρα είναι για μένα ένας ξένος. Δεν τον κατάλαβα ποτέ γιατί ποτέ του δεν μιλούσε. Τα μόνα λόγια που έβγαιναν από το στόμα του ήταν διαταγές και οδηγίες για το πως πρέπει να γίνουν οι δουλειές. Κάποιες φορές όταν η δουλειά δεν γινόταν όπως ήθελε αυτός καταριόταν όπως μόνο ένας καλός καθολικός ξέρει. Τα μεγάλα και δυνατά του χέρια δεν μας χάιδεψαν ποτέ και όταν τα σήκωνε καλύτερα να έβρισκες κάπου να κρυφτείς. Δεν τον μίσησα ποτέ για αυτό αλλά ούτε και να τον αγαπήσω κατάφερα.

Όταν έγινα δεκαοκτώ πήρα την κάλτσα με τα λεφτά που έκρυβε κάτω από το στρώμα, το βιβλίο του Ντίλαν Τόμας και αυτήν τη φωτογραφία και την έκανα για αλλού. Υποσχέθηκα στον Λίαμ ότι θα επιστρέψω να τον πάρω να πάμε μαζί στην Αμερική. Με πίστεψε. Όλα τα πίστευε ο καημενούλης.

Καλημέρα σας! Θέλετε να σας πάω κάπου;

Καλημέρα σας! Θέλετε να σας πάω κάπου; Εσύ παιδάκι μου ή στη φυλακή ή στο ψυχιατρείο θα καταλήξεις. Ήταν μία υπέροχη, ζεστή, ανοιξιάτικη μέρα. Το δάσος ήταν καταπράσινο, γεμάτο πεταλούδες και άλλα ζωύφια. Ολόκληρο το σπίτι βρωμούσε κουνουπίδι και μοσχαροκεφαλή. Κατέβασα το παράθυρο του συνοδηγού και της χαμογέλασα. Γιατί χαίρεται ο κόσμος και χαμογελάει, μητέρα; Τελείωσα με το διάβασμα. Μόνο μία άσκηση μου έμεινε. Η κυρία Όλγα είναι καλή δασκάλα. Έχει κατανόηση. Το αυτοκίνητο μουγκρίζει στην ανηφόρα. Δεν πρέπει να το ζορίζω. Μόνο μια τρελή κάνει οτοστόπ μέσα στην ερημιά. Θα το φας και θα πεις κι ένα τραγούδι. Καλημέρα σας! Θέλετε να σας πάω κάπου; Το λύκο ποιος φοβάται; Κανένας, κανένας. Μέσα στο δάσος τριγυρνώ το λύκο για να βρω ζητώ. Δεν αντέχεται τόση ομορφιά. Τόσο φως. Φοράω τα μαύρα μου γυαλιά. Φοράει μία κατάλευκη φόρμα γυμναστικής. Μου αρέσει να ζωγραφίζω. Τα μαλλιά της είναι χρυσά. Αγαπάω τα χρώματα. Τί δουλειά κάνετε; Εγώ δουλεύω σε βενζινάδικο. Μήπως είστε γιατρός; Κάτω τα ξερά σου ρε μαλάκα. Είναι όλοι τους για δέσιμο. Τα μαθήματα δημιουργικής γραφής τους μάραναν. Δεν τρώγεται αυτό το φαγητό. Πολύ φοβάμαι πως θα μου φέρει το πιάτο στο κεφάλι. Πυροσβεστήρας ήταν. Ένας κόκκινος γυαλιστερός πυροσβεστήρας. Οι εφημερίδες έγραψαν πως προηγήθηκε βιασμός. Ήταν τόσο όμορφες οι πεταλούδες. Δεν χόρταινε το μάτι σου να τις βλέπεις. Της άνοιξε το κεφάλι στα δύο. Θα ήθελα λίγη σάλτσα στον πουρέ μου παρακαλώ. Ηρέμησε κορίτσι μου. Θέλεις να τρακάρουμε; Ο δρόμος είναι γεμάτος στροφές. Δεν μου αρέσει να χάνω τον έλεγχο. Σε κανέναν δεν αρέσει να χάνει τον έλεγχο. Δεν μαγειρεύω εγώ κύριε. Εγώ μία απλή τραπεζοκόμος είμαι. Στην αυλή του είχε θαμμένες άλλες έξη. Χρειαζόταν άλλες τρεις για να κλείσει ο κύκλος. Αυτή έδειχνε εύκολη. Ζεστό αίμα και χυμένα μυαλά. Κόκκινο μελάνι σε λευκό χαρτί. Θα με πετάξετε μέχρι το επόμενο χωριό; Δείχνετε συμπαθητικός άνθρωπος. Οικογενειάρχης. Τα χέρια σου τα έπλυνες; Εγώ κουνουπίδι δεν τρώω. Ούτε κι αυτό το κρανίο που κολυμπάει στην κατσαρόλα πρόκειται να το αγγίξω. Έχει μεγάλα δόντια. Κι ας έχει. Κι ας έχει. Το λύκο δεν φοβάμαι εγώ με τ' όπλο μου τον κυνηγώ. Τι μεγάλα και επιδέξια χέρια που έχετε. Ο τρόπος που πιάνετε το τιμόνι… Ελάτε τώρα, μην το κάνετε θέμα. Δεν έκανα κάτι άξιο λόγου, απλά πρόσθεσα λίγο κόκκινο πάνω στο άσπρο. Δεν ήταν τόσο εύκολη τελικά. Καλημέρα σας! Θέλετε να σας πάω κάπου;

Μανόλης Μαργωμένος

Αναφιλητοπωλείον

Αναφιλητοπωλειον:μια λαχταριστή χρωματιστή πινακίδα καλπάζουσα, κρεμόταν σαν σταφυλίτης στο στόμα τ' ουρανού. Πηγαινοέρχονταν πάνω κάτω, πέρα δώθε με κατακόκκινα στο χρώμα του αίματος, γράμματα. Αναρωτιόσουν αν ήσουν πουλί, που πάει όταν βρέχει και καταποντίζει; Πως στέκεται μες στην καταιγίδα; Αφού είναι καμωμένο από πέπλα, απαλά και διάφανα. Σαν φουσκάλα αιωρείται, ένα χαλάζι θα το κατατρόπωνε ή άραγε ξαποσταίνει σαν και εμάς σ' ένα κλαρί;

Αν ήσουν άνθρωπος και το βλέπεις με τη ματιά πεζοπόρου και απλά διάβαινες τα σοκάκια αμέριμνος, θα νόμιζες άξαφνα αντικρίζοντας το, πως δε μπορεί, θα αιμορραγεί άγγελος. Τι πελώρια αιματοφουσκα και πως βαριανασαίνει.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΡΑΦΗΜΑ

Υπεύθυνος εκδόσεων, Ιωάννης Τσαχουρίδης
Επικοινωνία με τις εκδόσεις Γράφημα: 231 024 8272
e-mail: grafima@grafima.com.gr

***

Οι άμεσα ενδιαφερόμενοι του παράξενου μαγαζιού προσκόμιζαν τα απαραίτητα δικαιολογητικά στο προξενείο της Ψυχής. Έπειτα σε συμβούλιο με την μεγάλη υφάντρια Μοίρα, σφράγιζαν το δελτίο στον πελάτη και του 'κλεινε ραντεβού το καπρίτσιο που είχε τον ρόλο γραμματειακής υποστήριξης.

Στον προαύλιο χώρο του υπερήλικες αχτίδες από χασμουρητό άστρου σε διαπερνούσαν και έβγαζαν τους συντελεστές θλίψης που μπορείς να αντέξεις. Αμέσως μετά μια πασπατευτή δαγκάνα σαν αυτές που αιωρούνται πάνω απ τα κουκλάκια σε λούνα-παρκ σε γράπωνε και σε πετούσε σε ένα δωμάτιο ηχείο. Ο πόνος σου ήταν το κέρμα να παίξεις το παιχνίδι τους. Δινόταν η εντολή να στενάξεις και το επιτελείο της Ψυχής σε ακροάζονταν. Συνήθως πολύς κόσμος κοβόταν σε τούτη την δοκιμασία. Ο στεναγμός σου είχε μεγάλη ισχύ πιστοποίησης αντοχής του πόνου.

Αν δεν ανιχνεύονταν το ιδανικό ποσοστό λύπης στη φωνή σου κοβόσουν αυτομάτως. Κάποιοι θύμωναν τόσο που τους έκοβαν. Έκαναν ότι μπορούσαν να στενάξουν βαθιά, μούγκριζαν σαν ζώα, η ηθοποιία σ' όλο της το μεγαλείο. Αλλά ο μεγάλος μαιτρ αηδίαζε με αυτούς και τους έδιωχνε αβλεπί. Μα ποιος ήταν αυτός λοιπόν; Μα η Ψυχή φυσικά.

***

Η ψυχή, η Μοίρα και το καπρίτσιο κοιταχτήκαν δολοφονικά με την άφιξη του πληγαιτούντα. Είστε τρελές; Είπε το καπρίτσιο αυτήν δεν την έχουμε δώσει πουθενά. Μα πουθενά.

ΨΥΧΗ:Καταρχήν μην τσιρίζεις και έχεις μια φωνή η ρουφιάνα.

ΜΟΙΡΑ:Ηρεμία τέκνα μου, την έχω καταβρει μ αυτόν μη μας φύγει.

ΨΥΧΗ:Σας θέλω συνεργάσιμες εδώ έχουμε ένα ανθρώπινο φαινόμενο, ένα θαύμα. Βρέθηκε λήπτης για την μεγαλύτερη μας πληγή ανήκουστο!

Πράγματι η άφιξη του πληγοαιτουντα προκάλεσε μεγάλο σουσουρο στην έπαυλη. Κάποιοι υπάλληλοι του ριγους μόλις τον είδανε να μπουκάρει ουρλιάξανε σαστισμένοι:

Εεεειιι αυτόν τον ξέρουμε! Από τις καλύτερες μας διαδρομές. Το καλύτερο παιδί! Κιχ δεν έβγαζε σαν περιπατάγαμε απάνω του. Το απολάμβανε ο μπαγάσας εκπληκτικό μαζόχακι. Σκάστε θα ξυπνήσει η ανατριχίλα και ποιος την ακούει.

Έτσι και έγινε. Τράνταγματα άρχισαν και το έδαφος σειόνταν σαν να χόρευε μεθυσμένο. Φανταστείτε ένα γιγάντιο κομπολόι να κουδουνίζει σε πελώρια δάχτυλα Κύκλωπα, έτσι θορυβούσε το ξύπνημα της ώσπου είπε με τρεμάμενη στραγαλόσκονη στη φωνή:«Ρίγη και το ντελίριο σας σκασμένα με ξυπνήσατε... (γκλουπ... ξεροκατάπιε) και έβλεπα τόσο γλυκό όνειρο, ελπίζω να ναι κάτι σοβαρό». Τα βλέφαρα της σαν φρεσκοψημένα σουσαμάκια ανοίξανε και λαμπύρισε όλο το μαγαζάκι. Μα ποιοι είστε τέλος πάντων ούρλιαξε ο σεκιουριτας τολμάτε να διακόψετε το συμβούλιο της Μοίρας;

Είμαστε τα δάκρυα του, μας παράτησε σύξυλα και έφυγε. Ουρλιάξανε σπαραξικάρδια και ξήλωναν κομμάτια ουρανού. Τεράστιες πεταλούδες γράπωναν τα ουράνια σοκολατάκια και η ευδαιμονία τους πολυχρωμάτιζε τον ουράνιο θόλο. Ώσπου άξαφνε μια πιπεράτη υγρή ομίχλη θρονιάστηκε ανάμεσα τους και είπε: «εμένα φόρεσε τώρα».

Τι θέλετε; Δεν σας έχει ανάγκη άτιμα υγρά κατασκευάσματα. Δεν αφήνω να γλεντοκοπάτε μέσα σε τέτοια μάτια, να πάτε άλλον να ξέσκισε τε. Είμαι η απάθεια και να με φοβάστε».

Τι λες μωρέ, ανήθικο τσόλι που θα σ αφήσουμε να μας τον πάρεις.

Είναι το νέο μου απόκτημα, να ρωτήστε και τον ρεαλισμό αν δεν με πιστεύετε.

Και αίφνης μαύρα λασπωμένα μποτίνια ήχησαν με θυμωμένες ταχύτητες να πλησιάζουν την υγρή σάουνα των δακρύων.

«Πφφφ.... Τι αρρωστημένη ζέστη αναδύεται. Μεγάλη η χάρη σας που σας συναντώ, η μεγαλοπρέπεια μου θα κάμει ένα σκόντο να ρίξει τα μούτρα σας να σας κοιτάξει. Ώστε έτσι είστε λοιπόν, καμία φαντασία μου δεν σας χώραγε.

ΔΑΚΡΥΑ: Γιατί έχεις; Ανόητε βασανιστή;

ΡΕΑΛΙΣΜΟΣ: Θα σας μηνύσω! Σεμνοτις...

ΔΑΚΡΥΑ: Που είναι τα απαλά του μάγουλα να γαληνέψουμε κυλώντας.

Σκασμοςςςς!!! Το ουρλιαχτό της ψυχής έκανε το σύμπαν να λουφάξει. Η θάλασσα έκλεισε με το φερμουάρ της όλα τα κύματα. Οι φάροι σβήσανε. Ο άνεμος κρύφτηκε στον κόρφο της και ψιθύρισε «διατάξτε αφέντρα» και 'κείνη είπε: «φύσηξε τους πέρα για πέρα όλους αυτούς τους εισβολείς σε λίγο αρχίζει η εγχείριση»

***

Πάνω απ το ναρκωμένο του σώμα άκουγε:

-τοποθεσία χαμόγελου; Άνυδρη περιοχή. Το 'χουμε.

-δάκρυ φιλικός; Το 'χουμε.

-υψηλός δείκτης ευαισθησίας; Το 'χουμε.

-βερθερικά ψήγματα; Το 'χουμε.

-ερωτοτροπία υψηλής βλάστησης; Το 'χουμε.

-Ζωμός αυταπάρνησης; αυτό και αν δεν το 'χουμε. Ξεχειλίζει. (παρακαλώ όχι περιττά σχόλια)

-Αυτοθυσία; το 'χουμε.

-υπακοή σε διαταγές ονείρου; Το 'χουμε.

Ωραία, ανοίξτε τώρα την καρδιά. Και φέρτε αμέσως το πρόσωπο της. Τώρα όμως, βιαστείτε, όσο είναι ζεστό. Αν κρυώσει έστω και μια τρίχα της κεφαλής της θα τον χάσουμε.

Αναστασία Δαβλάρα

Γράμμα στον νεότερο εαυτό μου

Πολυαγαπημένο μου Μαράκι

Πολυαγαπημένο μου Μαράκι

Σήμερα προσπάθησα πάλι να σου ταχυδρομήσω το εμπλουτισμένο πλέον γράμμα - τόμο θα έλεγα - με τα λάθη μου. Με την ελπίδα πάντα, πως γνωρίζοντάς τα ίσως τα αποφύγεις. Αλλά δυστυχώς, καταλήξαμε στα ίδια. Ένας εξαγριωμένος υπάλληλος να επαναλαμβάνει συνεχώς πως είναι άκυρη η διεύθυνση Νεότερος Εαυτός Ετών δεκαοκτώ και πως κυνηγώ χίμαιρες. Τέλος πάντων, πού πήγε το «ο πελάτης έχει πάντα δίκιο»; Έχουμε αποθρασυνθεί τελείως νομίζω. Μα αν δεν προσδοκούσαμε πως οι χθεσινές χίμαιρες, μπορεί να γίνουν πραγματικότητα στο μέλλον και φοβόμασταν έστω να τις ομολογήσουμε, θα ζούσαμε ακόμη στην εποχή των ημεροδρόμων και όχι στην τωρινή θαυματουργή. Άρα να είσαι βέβαιη και μην αμφιβάλλεις καθόλου. Θα ξαναπροσπαθήσω.

Φιλιά πολλά, σ' αγαπώ πολύ πεισματάρη εαυτέ μου

Μαρία

Μαρία Βαρταμτζίδου

**Από την 5η συλλογή «Γράμμα στον νεότερο εαυτό μου» που προέκυψε μετά από λογοτεχνικό διαγωνισμό της ιστοσελίδας 121 words*

«Captain Syd»

Στο δωμάτιο του, ανάμεσα απ' τίς κουρτίνες αχνοφαίνονταν ο πορτοκαλόχρους δίσκος του ήλιου. Ήταν απόγευμα, αλλά είχε την αίσθηση ότι ο χρόνος παρέμενε στάσιμος ανάμεσα στους τέσσερις τοίχους.

Κάθισε στο ανάκλιντρο και ανέμενε το βράδυ. Η φθορά απ' την έλλειψη έμπνευσης, τον είχε αποσυντονίσει πλήρως. Επιθυμούσε να γράψει ένα ποίημα καθώς ένιωθε ότι έπρεπε να μοιραστεί την αγωνία του, και τους προσωπικούς φόβους με τον ανώνυμο αναγνώστη για την οικολογική καταστροφή του πλανήτη. Είχε την βεβαιότητα, ότι οι συνάνθρωποι του θα τον αντιμετώπιζαν στην καλύτερη περίπτωση ως «παράξενο» και στην χειρότερη ως «υπερβολικό». Όμως δεν τον ενδιέφερε η άποψη των υπολοίπων, γιατί αφουγκράζονταν κάθε μέρα, την διασάλευση της ισορροπίας που συντελείται ανάμεσα στα οικοσυστήματα.

Έκλεισε τα μάτια, περισσότερο σαν ενστικτώδης αντίδραση στις περιβαλλοντικές ανησυχίες που είχε, και για λίγα λεπτά του αφαιρέθηκε με μεταφυσικό τρόπο η ανθρώπινη ιδιότητα. Ταξίδευε ως λευκή φάλαινα, κάτω απ' την απέραντη θάλασσα ενός γαλάζιου ονείρου. Στην διαδρομή του, συνάντησε προς μεγάλη του έκπληξη, την «Αναζήτηση». Το πλοίο όπου κυβερνήτης ήταν ο «Captain Syd» και εξερευνούσε το υγρό αχαρτογράφητο στο μεγαλύτερο μέρος του σύμπαντος.

Μια αχανής έκταση, η οποία δεν ήταν δυνατό να υπολογιστεί με ανθρώπινα μέτρα και εκεί κρύβονταν τα μύχια όνειρα, που για διαφόρους λόγους είχανε απωθηθεί. Εκείνος όμως ατρόμητος όπως ήταν, τα ανακάλυπτε και στην συνέχεια τα ανέσυρε στην επιφάνεια του συνειδητού. Εκείνοι που είχανε φόβο όταν τα αντικρίζανε, αναθαρρούσανε και στην συνέχεια τα πραγματοποιούσανε.

Χωρίς να το καταλάβει, η «Αναμονή» ώθησε το γιγάντιο θηλαστικό με ένα τραγούδι κάλεσμα ουσιαστικά στην ράχη των κυμάτων και..

«Captain Syd γιατί δεν με ακολουθείς στην ξηρά; Γιατί κουβαλάς τα όνειρα ως τον αφρό της υγρής αγκαλιάς;»

Οι συγκεκριμένοι στίχοι ήταν αρκετοί, ώστε να αντιληφθεί ότι είχε εμπνευστεί ένα ποίημα. Την αρχή μίας γραπτής περιπέτειας, χωρίς τέλος;

Νίκος Βαρδάκας

Τρύπιο προικιό

Από εννιά χρονών κεντούσε την προίκα της η Παγώνα, στην αρχή μόνο τα καλοκαίρια, μετά και τους χειμώνες, για να προφτάσει. Τότε ήταν στη μόδα τα αραχωβίτικα υφάσματα, δύστροπα στο κέντημα, αρχοντικά στο στρώσιμο. Πολύχρωμες κλωστές, σχέδια απαιτητικά στο μέτρημα. Του κεντήματος οι τεχνίτριες φαίνονταν σαν γύριζες το ύφασμα από την ανάποδη. Εκεί ξεχώριζε της καθεμιάς η αξιοσύνη κι η λεπτοδουλειά. Κι εκείνη από μικρή ήταν πεισματάρα και δουλευταρού, σε όλα της: στο ξεσκόνισμα, στο σκούπισμα, στο γυάλισμα των μπακιριών, στο τρίψιμο των χαλιών στη νεροτριβή, στο ζύμωμα και στο κουβάλημα ξύλινης οκτάωρης πινακωτής, στο άρμεγμα, στο σκάλισμα, στις πίτες της και στα μαγειρευτά φαγιά. Στα κεντήματα της, όμως, δεν τη συναγωνιζόταν καμιά, ήταν άφταστη. Μόνη της είχε βρει τα μυστικά της τέχνης της, η μάνα της τυφλή εκ γενετής. Το είχε καημό η Παγώνα που δεν μπορούσε να θαυμάσει τα μικρά της αριστουργήματα, μια δυο φορές μονάχα πήρε τα χέρια της κυρα Γιαννούλας και τα ακούμπησε πάνω σε ένα πλουμιστό τραπεζομάντηλο που το είχε καμάρι, εκείνη ψαχούλεψε αργά τις μικρούτσικες σταυροβελονιές κι ύστερα χάιδεψε το υφάδι των χεριών της μικρούλας της.

Καλότυχη να 'σαι, φοραδίτσα μου! Ποιος θα 'ναι ο τυχερός που θα σε πάρει! Στις χαρές σου…

Είχε τρυπήσει όλα της τα δαχτυλάκια μέχρι να φτάσει δεκαέξι χρονώ η Παγώνα. Ο γιούκος της ήταν περιθρύλητος στα ορεινά χωριά του Ελικώνα, κάθε λογής προικιά, σεμέν και καρέ ολοκέντητα, λευκαδίτικα, πλεχτές δαντέλες, σεντόνια με μαξιλάρια, πετσέτες μεγάλες και μικρές, κουρελούδες στον αργαλειό, χαλιά μάλλινα και βελέντζες, μισάλια, μέχρι τζακόπανα και πιάστρες για τις καυτές κατσαρόλες. Όλα καθαρά, περιποιημένα, σχέδια πρωτόγνωρα, που τα εμπνεόταν μόνη της σαν πάτησε στην έκτη δημοτικού, τότε έμαθε τα τελευταία της γράμματα. Δεν πρόφταινε να διαβάσει για το σχολείο, ο νους της ήταν στην προίκα της, μετρούσε, ξεχώριζε κλωστές, τακτοποιούσε τα σύνεργά της: μυτερές και στρογγυλές βελόνες και βελονάκια, ψαλίδια, κουβάρια μεταξωτά και μάλλινα, κουμπιά, κορδελάκια. Τα αγαπούσε όλα, μονόχρωμα και πολύχρωμα, την υφή τους, τη μαγιά της σιωπής τους.

Σαν το αποφάσισαν οι δικοί της να παντρευτεί τον Δήμο που δούλευε οδηγός στις νταλίκες, δεν είχε γνώμη. Της άρεσε ευτυχώς, όμορφος ήταν, γλυκός κι ευγενικός. Σάμπως τι να ήξερε για τον γάμο! Το μόνο που ήξερε ήταν πως θα έστρωνε επιτέλους την προίκα της να τη χαρεί, έτσι περίμενε. Παντρεύτηκε η Παγώνα κι ηχούσε το κλαρίνο σε όλες τις βουνοκορφές, κι ασημώθηκε το προικιό της όσο κανένα άλλο ως τότε. Έλαμπαν τα μάτια της και σπινθίριζε το βλέμμα της το καλόκαρδο πάνω στον χορό και ανέμιζε σαν το φτερό της τύχης το μαντήλι της στον καλαματιανό, που είχε κεντήσει το μονόγραμμα της με δυο περιστέρια ζερβόδεξά του, τόσο αληθινά, έτοιμα να φτερουγίσουν πέρα μακριά στις θάλασσες.

Δεν πρόφτασε να ξεδιπλώσει όλα της τα προικιά στο νέο της σπιτικό.

Σκοτώθηκε ο Δήμος σε νυχτερινό δρομολόγιο πάνω σε μια στροφή. Εκεί που θα έστριβε η ζωή τους.

Δεν το άντεξε.

Πέρασαν δεν πέρασαν λίγοι μήνες, κλείστηκε ολομόναχη στην κρεβατοκάμαρα, γονάτισε μπροστά στον γιούκο της. Έκανε τον σταυρό της και πήρε και κατάπιε όλες τις μικρές βελόνες της η Παγώνα, να δροσιστεί η ψυχή της ρίχνοντας μια φορά κι εκείνη βελονιές στον Χάρο…

Ελένη Μπενέκου

Στη σκιά της μητέρας
(συνέχεια - μέρος 2ο)

08:00 πμ και το ζευγάρι βρήκε το πρωινό σερβιρισμένο. Η κυρία ενεργοποίησε κάθε ξεχασμένη της δύναμη να τους ευχαριστήσει, παρόλη την κινητική της δυσκολία. Και ήταν πράγματι απολαυστικό, πλημμυρισμένο με γεύσεις και αρώματα της μαγειρικής εμπειρίας. Σε λίγο, ο σύζυγος αποχώρησε για τη δουλειά ενώ η Μελπομένη, σε μία επαναλαμβανομένη καθημερινότητα, μάζεψε τα απομεινάρια και ξεκίνησε το πλύσιμο των πιατικών. Η

κυρία παρέμεινε καθισμένη να ψιλοκουβεντιάζει μαζί της καθώς αναμοχλεύει το μέλι στο τσάι της. Αποφάσισαν για μία βόλτα στα μαγαζιά καθώς η κυρία ήθελε να τους κάνει ένα δώρο, παρ' όλες τις ενστάσεις της Μελπομένης. Πράγματι, κίνησαν και τρεις ώρες αργότερα επέστρεψαν. Η κυρία ανέβηκε στο δωμάτιό της να ξεκουραστεί. Η Μελπομένη προετοιμάστηκε για την επερχόμενη μαγειρική. Διπλός κόπος καθώς έπρεπε να μαγειρέψει δύο φαγητά, όντας η ίδια χορτοφάγος· μόνο που τώρα είχε πείσει και την κυρία να ακολουθήσει χορτοφαγικές γευστικές διαδρομές.

Αυτό γινόταν καθημερινά, μα την προετοιμασία του δείπνου είχε αναλάβει η κυρία κατ αποκλειστικότητα και όλα κυλούσαν ομαλά, με τις σχέσεις κυρίας-Μελπομένης να βελτιώνονται καθημερινά. Δεν συνέβαινε όμως το ίδιο με τη σχέση του ζευγαριού· σχεδόν κάθε βράδυ κραυγές αγανάκτησης και λόγια προσβλητικά κατέκλυζαν την κρεβατοκάμαρα τους. Κάποιες μέρες, η Μελπομένη εμφανιζόταν με μελανιές στο σώμα, μα στην ερώτηση της κυρίας που είχε παρατηρήσει τις κοκκινόμαυρες κηλίδες στο κορμί της εδώ και καιρό, εκείνη απαντούσε για τυχαία χτυπήματα απροσεξίας. Πότε στο μπάνιο, πότε καθαρίζοντας, άλλοτε μαγειρεύοντας.

****

Δύο εβδομάδες αργότερα, οι τρεις τους δείπνησαν όπως συνήθιζαν κάθε βράδυ πλέον. Ο σύζυγος, μη θέλοντας να δώσει δικαιώματα, φρόντιζε να γυρίζει εγκαίρως, γεγονός που ευχαριστούσε ιδιαίτερα την κυρία μα άφηνε αδιάφορη τη Μελπομένη. Αφού δείπνησαν, ο σύζυγος και η κυρία πήγαν να κατακλιθούν και η Μελπομένη ακολούθησε λίγη ώρα αργότερα. Ξάπλωσε δίπλα στον σύζυγο και πήρε ένα βιβλίο μαγειρικής στα χέρια. Ο σύζυγος στριφογύριζε, στομαχικές ενοχλήσεις δεν τον άφηναν να αναπαυθεί. Σηκώθηκε για να πάρει ένα αναλγητικό και, εξουθενωμένος και χλωμός, ξάπλωσε δίπλα στην Μελπομένη. Σε λίγο ο ύπνος σφάλισε τα βλέφαρά τους.

****

Οι μέρες περνούσαν ήσυχα, με μόνη εξαίρεση τις στομαχικές διαταραχές του συζύγου που επέμεναν να τον ταλαιπωρούν. Οι έμετοι δεν του επέτρεπαν να ηρεμήσει, σε σημείο που δυσκολευόταν να αντεπεξέλθει στις επαγγελματικές του υποχρεώσεις. Πεπεισμένος ότι επρόκειτο για ίωση, έκανε υπομονή δίχως να αναζητήσει ιατρική παρέμβαση, ιδιαίτερα αφού, σποραδικά, είχε σημάδια βελτίωσης. Ένα βράδυ, βυθίζοντας την ψίχα στη βαθυκόκκινη σάλτσα του φαγητού που είχε ετοιμάσει η κυρία, εξέφρασε την αγωνία του:

«Ελπίζω απόψε να καταφέρω να κοιμηθώ ήσυχα… είναι περίεργο, λες και με πειράζει το βραδινό φαγητό».

«Μεγάλωσες μου φαίνεται, παιδί μου!», είπε η κυρία αστειευόμενη και ο σύζυγος τη συμμερίστηκε γελώντας, ενώ η Μελπομένη ζωγράφισε ένα χαμόγελο αμηχανίας στα χείλη.

«Αύριο θα ετοιμάσω μια σούπα βελουτέ και θα ηρεμήσεις», τον καθησύχασε η κυρία.

«Για να δούμε…μακάρι!», αποκρίθηκε ο σύζυγος.

Πράγματι, τις επόμενες τρεις ημέρες, η κυρία προετοίμασε σούπες, μα οι διαταραχές δεν υποχωρούσαν. Ο πλούσιος επιχειρηματίας έφτασε μάλιστα, στο σημείο να αδυνατεί να προσέλθει στην εργασία του. Η Μελπομένη, έχοντας σπουδάσει νοσοκόμα, τον φρόντιζε διαβεβαιώνοντάς τον πως επρόκειτο για μια επίμονη ίωση που ταλαιπωρούσε πολύ κόσμο. Εκείνος υπέφερε από ναυτία, έμετο και ήταν ιδιαίτερα αφυδατωμένος. Με κόπωση αποκολλούσε το κορμί από την κλίνη, η Μελπομένη συνεχώς στο πλευρό του. Συνεχώς τον διαβεβαίωνε πως δεν συνέτρεχε λόγος ανησυχίας, ήταν κάτι παροδικό που ήθελε χρόνο για να εγκαταλείψει το κορμί του. Η κυρία, από φόβο μην τυχόν και μεταναστεύσει η αρρώστια στην ίδια, σπάνια εισερχόταν στο δωμάτιο του συζύγου, απομονωμένος στο σανατόριο του τρίτου υπνοδωματίου της οικίας. Αναλογιζόμενος το χρονικό διάστημα από την άφιξη της κυρίας, προσπαθούσε να εντοπίσει δυνητικά αρνητική συμπεριφορά η οποία ενδεχομένως θα είχε ενοχλήσει την κυρία. Μες στον εντατικό λογισμό, ταξίδεψε στο πρόσφατο παρελθόν και άρχισε να συνδυάζει την έλευση της αρρώστιας με την άφιξη της πεθεράς του. Τα συμπτώματα ξεκίνησαν λίγες μέρες μετά τον ερχομό της και ήταν πάντα εντονότερα τα βράδια, που εκείνη μαγείρευε.

Ένα αφηρημένο «γιατί» ταλαιπώρησε τη σκέψη του για ώρες, ώσπου αποφάσισε να μοιραστεί τις υποψίες του με τη σύζυγο. Εκείνη τον κοίταξε απορημένη και άφησε ένα βροντερό γέλιο να ξεσπάσει.

«Μα πώς σου ήρθε αυτό; Είναι παράλογο, δεν το καταλαβαίνεις;»

«Ακούγεται παράλογο αλλά…είναι;»

«Φυσικά και είναι! Για ποιόν λόγο να θέλει να σου κάνει κακό;»

«Αυτό προσπαθώ να καταλάβω κι εγώ, μα δεν καταλήγω σε κανένα συμπέρασμα», είπε και βούλιαξε τα χέρια στο στομάχι για να κατευνάσει το άλγος. «Τόσο σατανική σύμπτωση;»

«Όχι σατανική, απλώς σύμπτωση. Εξάλλου, κυκλοφορεί γρίπη. Μην εκπλήσσεσαι που αρρώστησες τώρα. Και, κυρίως, μην κατηγορείς άλλους για τη δική σου αμέλεια!», αποκρίθηκε η Μελπομένη και γλίστρησε από το οικιακό σανατόριο.

****

Τα μερόνυχτα που ακολούθησαν ήταν βασανιστικά για τον σύζυγο. Η Μελπομένη συνέχιζε να τον φροντίζει και η κυρία είχε αναλάβει εξ' ολοκλήρου τις διατροφικές ανάγκες της οικογένειας. Εκείνος, όμως, είχε υποτροπιάσει τόσο, ώστε ήταν τελείως κλινήρης, με μόνιμο πυρετό και από τους εμέτους είχε γίνει ισχνός.

****

09.22 πμ. Η Μελπομένη λικνίστηκε νωχελικά στο κρεβάτι και κατευθύνθηκε στην κουζίνα για να ετοιμάσει το τσάι της. Η κυρία δεν είχε σηκωθεί. Ενώ ανέμενε να κοχλάσει το εκνευρισμένο νερό, πήρε χαρτί και στυλό κι άρχισε να σημειώνει τις αγορές της ημέρας. Η τσαγιέρα ξεθύμανε ρυθμικά. Σερβιρίστηκε και ολοκλήρωσε τη λίστα της.

10:00 πμ. Με τη ρόμπα ακόμα, ολοκλήρωσε την προσωπική της καθαριότητα, ντύθηκε και κατευθύνθηκε στο σανατόριο του σπιτιού. Απογύμνωσε τα παραθυρόφυλλα από τις κουρτίνες, λούζοντας το δωμάτιο με αγνό φως. Ο σύζυγος γαλήνιος, με κλειστά μάτια και το δεξί χέρι να αγγίζει το στέρνο. Τον πλησίασε, πήρε το θερμόμετρο και σήκωσε το χέρι του. Ήταν βαρύ…και κρύο. Το ίδιο και το πρόσωπό του. Είχε λευκές κηλίδες στην ώχρινη όψη του. Έσκυψε πάνω του να αφουγκραστεί την ανάσα. Νηνεμία. Και χτύποι απόντες στον σφυγμό του λαιμού. Απόθεσε ένα φιλί στο μέτωπό του κι αποχώρησε κλείνοντας την πόρτα, προκειμένου να ετοιμάσει το πρωινό της κυρίας. Εκείνη, στο δωμάτιό της, έπλεκε ένα κασκόλ αφράτο σαν σύννεφο. Καλημερίστηκαν· η Μελπομένη γεύτηκε άλλη μια κούπα τσαγιού της πολυπόθητης μοναχικότητας στο σαλόνι του σπιτιού. Φόρεσε το παλτό, απόθεσε τη λίστα αγορών στην τσέπη, αντίκρισε το είδωλό της στον καθρέφτη· ορφανό μωλώπων και με σαρδόνιο χαμόγελο στις κόγχες του στόματος, απέδρασε από τον μικρόκοσμο της οικίας.

Νατάσα Χασάκιοϊλη

Lily Elsie

Η συμφορά του κυρ Μένη

Ο κυρ Μένης ήταν ένας απλοϊκός χωριάτης με τις καλοσύνες του και τις παραξενιές του, όπως όλος ο κόσμος δηλαδή. Είχε φτάσει πια τα 75 και η αγαπημένη του απασχόληση ήταν το κτήμα του λίγο έξω από το χωριό. Την κυρά Λένα την σύζυγό του είχε βαρεθεί πια να την βλέπει μετά τα τόσα χρόνια γάμου και φυσικά τον είχε βαρεθεί κι αυτή που τον περίμενε πάντα με την μουρμούρα και απειλώντας τον με όποιο αντικείμενο έβρισκε μπροστά της. Κι αυτό διότι ο κυρ Μένης φρόντιζε ή να πηγαίνει στον αγαπημένο του λαχανόκηπο με τις ώρες ή στον καφενέ και να κερνά κάνα κρασάκι τους συγχωριανούς του. Το ένα κρασάκι έφερνε το άλλο κι έχανε το δρόμο στο τέλος. Το αγρόκτημά του το θεωρούσε αποκλειστικά ιδιοκτησία του που σήμαινε ότι δεν άφηνε κανέναν μα κανέναν να περνά από κει. Απειλούσε Θεούς και δαίμονες αν τύχαινε να του πατήσει κάποιο ζωντανό τα ζαρζαβατικά του. Τι σκιάχτρα είχε βάλει για τα απαίσια κοράκια που εκμεταλλεύονταν τα φτερά τους για να σπάνε τα νεύρα του κυρ Μένη! Τι παγίδες δεξιά κι αριστερά για να πιάνει και κάνα λαγό άμα τύχαινε! Γύρναγε γύρω γύρω και χαϊδολόγαγε τα μαρουλάκια του, φιλούσε τις ντοματούλες , γλυκομιλούσε στα αγγουράκια του, μάλωνε τα κρεμμύδια σα να αργούσαν να φυτρώσουν , κυνήγαγε τις κάμπιες από τα βλίτα, μάλωνε τις κότες αν καμιά είχε το θράσος να το σκάσει από το κοτέτσι. Τόση αγάπη είχε για το κτηματάκι του που το πότιζε με τον ιδρώτα του και τον αμέριστο ζήλο του.

Εδώ και μέρες όμως είχε παρατηρήσει κάτι ασυνήθιστο. Τα μαρουλάκια του ήταν μασουλημένα, τα φύλλα από τις ντομάτες επίσης κι εκείνα τα βλίτα όλο και λιγόστευαν ενώ πολλά ήταν ποδοπατημένα κιόλας. Τα φασολάκια του κατεστραμμένα, η κολοκυθιά του να έχει χάσει τις τρυφερές κορφάδες της. Αυτό είχε εξαγριώσει τον κυρ Μένη που δεν μπορούσε να ανακαλύψει ποιος είναι ο ύποπτος. Μάλιστα του είχε γίνει έμμονη ιδέα τόσο πολύ που αποφάσισε να πάει να μείνει στο κτήμα του για να πιάσει τον ανεπιθύμητο καταστροφέα. Όταν το ανακοίνωσε στη γυναίκα του μόνο που δεν τον πέταξε έξω με τις κλωτσιές. Τον απείλησε μάλιστα ότι θα βρει την πόρτα σφαλιστή και θα αλλάξει και τις κλειδαριές. Ανένδοτος ο κυρ Μένης επέμεινε στη απόφασή του και η κυρά Λένα του βρόντηξε την πόρτα έξαλλη αυτή την φορά.

Κοιμήθηκε λοιπόν για δυο νυχτιές στην αποθήκη από λαμαρίνες και σανίδες που είχε φτιάξει. Και κει που άρχισε να το μετανιώνει να σου ανακάλυψε τον θρασύτατο επισκέπτη. Μία κατσικούλα, άσπρη και παχιά παχιά γεμάτη γάλα να μασουλάει την κολοκυθιά του. Την πήρε στο κατόπι για να ανακαλύψει τίνος είναι. Φυσικά έφριξε στην κυριολεξία όταν συνειδητοποίησε ότι η αίγα η αφράτη ήταν του πιο μισητού του γείτονα. Του κυρ Παντελή που είχε τον πιο όμορφο μπαξέ της περιοχής.

...Ώστε για αυτό έχει τόσο ωραίο κήπο, σκέφθηκε με ζήλια, αφού αφήνει την κατσίκα του ελεύθερη και έρχεται και μου καταστρέφει τα δικά μου!

Κι αποφάσισε να αναλάβει δράση. Πήγε φουριόζος φουριόζος στον Κυρ Παντελή κραδαίνοντας την γκλίτσα του και κρούοντας την πόρτα του.

...Να μαζέψεις την κατσίκα σου, του είπε, καταστρέφει τα λαχανικά μου, καταπατεί την ιδιοκτησία μου αλλιώς θα την κάνω σούπα.

…Ποιος είσαι εσύ που περιορίζεις την ελευθερία του άλλου και κυρίως μιας κατσίκας; Είπε ο κυρ Παντελής με ανακατωμένα μαλλιά και με μισοανεβασμένη την βράκα του. Ο ελεύθερος άνθρωπος μπορεί να κάνει ότι θέλει κι εγώ θα στην μπουμπουνίσω έτσι και πειράξεις την Μαριγούλα μου.

…Για να μην στην πειράξω φρόντισε να την έχεις στο δικό σου χτήμα, του αντιμίλησε κι ο κυρ Μένης.

Στο τέλος, πες ο ένας πες ο άλλος ο κυρ Παντελής μπήκε στο σπίτι του και βγήκε κρατώντας μία καραμπίνα και με τη μουστάκα του να ανεμίζει από την φούρια του. Φοβήθηκε ο κυρ Μένης κι έφυγε άρον άρον μονολογώντας έξαλλος: «θα μου το πληρώσεις αυτό, θα μου το πληρώσεις».

Έμμονη ιδέα είχε γίνει η Μαριγούλα στον κυρ Μένη που εγκατέλειψε γυναίκα και κρασί για τα ζαρζαβατικά του. Η κατσικούλα ησυχία δεν είχε. Την είχε καλοβρεί στο χτήμα του φίλου μας, ελευθερία είχε από το αφεντικό της οπότε αδιαφορούσε με τις φοβέρες του κυρ Μένη και γέμιζε την κοιλίτσα της για να κατεβάζει το γάλα της. Μια δυο ο κυρ Μένης δεν άντεξε. Έπρεπε να συντρίψει τον εχθρό του που στη συγκεκριμένη περίπτωση ήταν η κατσίκα αλλά πώς; Δεν άργησε να βρει τον τρόπο. Καλόπιασε την Μαριγούλα που σιγά σιγά άρχισε να τον εμπιστεύεται και την παρέσυρε με όλα τα καλούδια στην αποθήκη στο χτήμα του. Κι εκεί έκανε πράξη το έργο της βασανιστικής ιδέας του. Και τι πιο ωραίο τις κρύες νύχτες του χειμώνα μια λαχταριστή σουπίτσα και λίγο κρεατάκι για να αντιμετωπίσουν τον χιονιά αυτός και η κυρά του;

Χαρούμενος για τη νίκη του πήγε την κατσίκα στην γυναίκα του που τον υποδέχθηκε βρίζοντάς τον και κοιτάζοντας το θήραμα με φρίκη.

..Εσύ το σκότωσες, εσύ να το μαγειρέψεις, του είπε κηρύσσοντας την επανάστασή της. Αρκετά σε ανέχθηκα.

..Έλα τζιβαέρι μου, έλα μαναρίτσα μου,

..Έλα κοπελούδα μου της έλεγε καλοπιάνοντάς την αλλά αυτή τον κοίταζε με μισό μάτι.

Όμως η τύχη δεν ήταν με το μέρος του κυρ Μένη. Κάποιος συντοπίτης του είδε τι είχε κάνει ο φίλος μας και το μαρτύρησε στον κυρ Παντελή που έψαχνε να βρει την άσπρη Μαριγούλα του.

Κατέβηκε στο χωριό ο κυρ Παντελής κι άρχισε να πυροβολεί το σπίτι του κυρ Μένη και να τον απειλεί. Η κυρά Λένα από την τρομάρα της άρχισε να κυνηγά μέσα στο σπίτι με το σκουπόξυλο τον κυρ Μένη διότι τους έκανε ρεζίλι στο χωριό. Δεν άργησε να εμφανιστεί κι ο χωροφύλακας για να επιβάλλει την τάξη. Το αποτέλεσμα να βρεθούν οι δύο αντίδικοι στη φυλακή για να δικαστούν ο καθένας για τις δικές του πράξεις. Και η κυρά Λένα να λέει στον επί χρόνια σύζυγό της: «τι σου βρήκα ωρέ; Μυαλό δεν είχες νιος, γεροξεκούτης είσαι τώρα, καλά να πάθεις!».

Το χωριό είχε για πολύ καιρό να μιλά για το πάθημα των δύο συγχωριανών τους αλλά και για το χωρισμό του κυρ Μένη και της κυρά Λένας. Η κυρά Λένα απολάμβανε την ησυχία της κι ο κυρ Μένης ονειρευόταν τις άλλοτε ευτυχισμένες κι ελεύθερες στιγμές του. Στα 75 του είχε έρθει η στιγμή για συμφιλίωση κυρίως με τον μεγαλύτερο εχθρό του που ήταν ο ίδιος ο εαυτός του. Λίγο κρασάκι με τον κυρ Παντελή , λίγο γλυκόλογα στην κοπελούδα του κι όλα θα γίνονταν. Πες από δω πες από κει θα τα κατάφερνε. Αρκεί και οι άλλοι να τον άκουγαν. Θα τον άκουγαν όμως;

Νίκη Σκουτέρη

Το παράθυρο

Ξύπνησε αχάραγα, από ένα παράξενο μουρμουρητού χασμουρητό του μπλέχτηκε στα μαλλιά του και στέναξε: «ουφ πάλι μαζί σου ξυπνώ ανυπόφορο φορτίο;»

«Δεν έχω δύναμη να σηκωθώ» είπε στην αφεντιά του και ξανάκλεισε τα μάτια. Τότε η παράξενη φωνή είπε «σήκω σαλιαρικο μηδενικό, καταλαβαίνεις τι έχεις κάνει με την ακινησία σου; Ζωντάνεψες παράθυρο. Βγες πριν έρθουν και με καρφώσουν. Δεν υπάρχει χειρότερος θάνατος για μας τα παράθυρα...Είδα πολλούς εδώ μέσα να ζουν, τους έκανα χάζι. Μπαινόβγαιναν με ζουμερές γκριμάτσες, σωστό ελαιοτριβείο τα μούτρα τους. Εσύ πάλι αδελφέ μου μονίμως σαν ζαρωμένο κόλλυβο. Σαν... Να σου πω σαν τι είσαι; Άνοιξε τα στραβά σου και δες, να εδώ στα χω γραμμένα»

-Όνομα :Φρικαλιων Μαυροκαλαμπουρακης

-Επάγγελμα :σαβανογητευτης

-Χόμπι :Ηττοκαλλιεργεια, καλλωπισμός πληγών, συλλέκτης καχεξίας σε απίθανες συνταγές, ονειρομπήχτης, δεξιοτέχνης της απάθειας, βιρτουόζος του φανταστικού

-πολύτιμη συνήθεια: ιχνηλασία σε πεθαμένο γόητρο

-πολύτιμη συσκευή: μονοχνωτισμού υγραντήρας σε πολυποίκιλα αρώματα

-Σύνηθες τοπίο: κρεατονιφαδες ανίας

-Πνευματική ωριμότητα :αέρας δημοτικού

-Επίπεδα τόλμης: ακατοίκητα

-Θερμοκρασία καρδιάς: ανταρκτική.

Να πω και άλλα; Όχι, σταματώ.

Τις προάλλες με επισκέφθηκαν οι εποχές έντρομες «τι συμβαίνει μ' αυτόν; Πως μας σνομπάρει έτσι;».

Δεν ήξερα τι να πω. Δάγκωσα το μάνταλο μου και κατακόκκινο ως ήμουν από αμηχανία χαμήλωσα τα μάτια.

Ήρθε κ ο φτερωτός θεός, πολύ παρεξηγημένος μαζί σου. «Μην έχει παράπονο ο κανακάρης σου» μου λέει. «Καταρχήν, δεν είναι κανακάρης μου, παρακάτω. Να, όλο μουτρωμένος κυκλοφορεί και του 'χω στείλει τόσες τσιμπιές απ' τα χρυσά μου βέλη, αλλά εκεί αυτός, με μάσκα τον βλέπω να ξαπλώνει, σαν να χειρουργεί τον ίδιο του τον εαυτό, τέτοιον βασανισμό ούτε εγώ! Ξεντερίζεται και μαστορεύει, τα μιλά, τα χουχουλιάζει, τα κλαίει και έπειτα τα βάζει μέσα. Καμιά φορά φοβάμαι μη ξεχαστεί και δεν βάλει την καρδιά του».

«Τι να κάνει λέει;»

«Αυτό που ακούς, γιατί;»

Μα δεν έχει καρδιά. Και στο λέω εγώ, το παράθυρο. Μαζί του νύχτα μέρα.

***

Ο ονειροενδοκρινολογος βύθισε το δάχτυλό του στο σιρόπι του από ταχυκαρδισμενο κέφι. Μμμμμ άψογη ποιότητα, αλλά βραχύχρονο, που να πρώτο κυλήσει, μια στάλα βγάζει δεν βγάζει. Το πολύ που μπορεί να κάνει, να σου νοτίσει ένα τσίνορο. Πώς θα σε σώσουμε; Απορώ... Κάτι θα σκεφθώ.

Ο οφθαλμαπάτης πλησίασε τον μικροσκοπικό του φακό στην κόρη του ματιού του. Μα φυσικά, φως φανάρι. Εσκεμμένη αυτοάνοση τύφλωση. Ή αλλιώς όραση προς το ζην. Ο ασθενής ευθυγραμμίζει μερικά εκατοστά οπτικού πεδίου και με αυτά προσανατολίζεται. Κατά τα' άλλα παχύ αδιάφορο σκοτάδι. Και ο ίδιος ο Θεός να έρθει απ το πλάι, δεν θα τον δει. Μιλάμε για τέτοια θηριωδία.

Ο ψυχοχασάπης μιλώντας μαζί του για κάνα δίωρο είπε με μπαγιάτικο ρέψιμο αποθηκευμένο σε μια μικρή στοά ενός χαλασμένου δοντιού του: «Σας κατάλαβα, κρίμα, γιατί πολύ απλά ζείτε στο μυαλό σας κύριε μου και όχι στην ψυχή σας. Βεβαίως και αναπόφευκτος ο δρόμος της συνθλίψεως. Επίσης έχετε γεωμετρικά σχήματα που αιωρούνται ασφυριλάτιστα στο χάος της παιδικής σας ηλικίας. Δεν υπάρχει γιατρειά αν συνεχίσετε έτσι. Είστε καμένο χαρτί. Λυπηρό, γιατί αν δεν σας είχανε κάψει τόσο μπαμπέσικα θα ήσασταν άσσος μπαστούνι».

Η σκόνη απ τα μάγουλα της μητέρας μου ήρθε και κάθισε πάνω μου και ψέλλισε «εγώ σ' αγαπώ όπως και να χει, χρυσό φλουρί είσαι παιδί μου. Να, μια τέτοια να βρεις τέτοια να σου λέει».

Η πεθαμένη αύρα του πατέρα μου δε θέλησε να μιλήσει. Φόρεσε σιωπηλά τις παντόφλες της και έφυγε. Ξέρω γιατί δεν θέλει να μιλήσει. Είναι η μόνη που ξέρει το τέλος μου. Όλοι οι άλλοι υποθέσεις κάνετε και με χτενίζετε και με ξενίζετε.

***

Οι γονείς σου βγάλανε ένα γερασμένο θαύμα. Από μωρό σου χώνανε πολλά υπόθετα από θαυμαστικό. Βελτίωση καμία. Είσαι ένας γυαλιστερός σουγιάς κατά του εαυτού σου. Είσαι το εξαίρετο τζανκι του πόνου. Ο πόνος σου είναι βασιλιάς και δούλος σου. Αν σε πιάνε στα χέρια της μια φορά η ευδαιμονία θα πάθαινε ηλεκτροπληξία. Είσαι γέρος απ τα πρώτα σου χνώτα. Τα παιδικά σου χρόνια ήταν μια στάλα σάλιο απ' το ρουφηχτό φιλί με την αθωότητα. Όλα τ' άλλα, αγωνία και φόβος. Φόβος δέρμα. Φόβος πασουμάκι. Φόβος ιδρωποιός αδένας. Ο φόβος σου εκκρίνεται ως την Δευτέρα Παρουσία. Οι πρώτες εξετάσεις αίματος φόβο δείξανε. Τώρα παρακαλάς να γυρίσεις πλάτη σε όλα αυτά; Τολμάς; Τολμάς και το ζητάς; Θα σ ακούσει ο φόβος και θα σε τουλουμιάσει στο ξύλο. Είσαι ο σάκος του. Ανατομική πυγμαχία. Γι' αυτό σου λέω παράθυρο βάλτου μια σύριγγα σκοταδιού και άφησε τον σε ησυχία. Αν ξαναγεννιόταν ευχήσου τον να βγει παράθυρο. Αυτά και εις άλλα με υγεία.

Αναστασία Δαβλάρα

Βουστροφηδόν

Ο Γιόζεφ Χάβελ ήταν τυπογράφος από τότε που θυμόταν τον εαυτό του. Το ίδιο και ο πατέρας του όπως και ο παππούς - απ' τον καιρό που η οικογένεια είχε μεταναστεύσει. Το τυπογραφείο τους ήταν από τα παλαιότερα της πόλης και ο ίδιος - ελλείψει και απογόνου - σκόπευε να παραμείνει πιστός στις μεθόδους της κλασικής τυπογραφίας μέχρι τέλους. Άλλωστε δε χρειαζόταν καμιά ιδιαίτερη κατάρτιση για να αντιληφθεί κανείς την ασύγκριτη ποιότητα της παραδοσιακής μεθόδου σε σχέση με τα σύγχρονα κακέκτυπα.

Τα μηχανήματά του ήταν αθάνατα, απίστευτα αξιόπιστα και ικανά να παράγουν αληθινά έργα τέχνης, ενώ και ο ίδιος έδειχνε όλη του τη μαεστρία στη στοιχειοθεσία, τους τσίγκους και το τελετουργικό του πιεστηρίου. Κυρίως τον απασχολούσε να αναλαμβάνει αξιόλογο υλικό για να ξοδεύει την ενέργεια και τη συσσωρευμένη εμπειρία του.

Και δεν είχε παράπονο. Συνήθως όσοι επισκέπτονταν το αιωνόβιο κατάστημα είχαν την απαραίτητη ωριμότητα που προϋποθέτει η πλήρης επίγνωση των λόγων για τους οποίους το επέλεξαν. Η επωνυμία των Χάβελ κοσμούσε ανέκαθεν τις καλύτερες βιβλιοθήκες παγκοσμίως. Με δεδομένη δε την δύσκολη οικονομική συγκυρία, οπωσδήποτε οι πελάτες θα έπρεπε να είναι σε θέση να πληρώσουν και το κάτι παραπάνω. Ούτε όμως αυτό αποτελούσε πρόβλημα. Δόξα τω Θεώ δουλίτσα υπήρχε.

Το θέμα που είχε προκύψει ξαφνικά ήταν εντελώς διαφορετικής φύσης. Το τελευταίο διάστημα ο Γιόζεφ ένιωθε ένα ασήκωτο φορτίο να τσακίζει τους ώμους του, αλλά πρωτίστως το φάσμα του τρόμου απέναντι στη μεγαλύτερη για κείνον απειλή, να μη μπορεί δηλαδή πλέον να εμπιστευτεί τα μάτια του, που μια ζωή υπήρξαν το πολυτιμότερο εργαλείο της δουλειάς του και που ήταν τόσο εξασκημένα να διαβάζουν άψογα και αστραπιαία ώστε πάντα εντόπιζε το παραμικρότερο ψεγάδι με την πρώτη.

Αυτό βεβαίως εξακολουθούσε να συμβαίνει. Εξακολουθούσε όμως, συστηματικά, να συμβαίνει και το άλλο, το κακό που ξεκίνησε από το σύγγραμμα του δόκτορα ντ' Αλέσι. Και είχε συνεχιστεί με τα απομνημονεύματα του Γουίδερσπουν, τα πύρινα μανιφέστα του Σεβαλιέ, ακόμα και τα άπαντα του Μπάσελχαμς. Υπό αυτές τις συνθήκες ήταν πρακτικά αδύνατον ο Χάβελ να μπορέσει να διεκπεραιώσει τις παραγγελίες του. Πόσο μάλλον τη στιγμή που επόμενη στη σειρά περίμενε η ανάθεση του ιερατείου.

Ο κύριος ντ' Αλέσι, ιστορικός και καθηγητής πανεπιστημίου, του είχε εμπιστευτεί πριν από τρεις εβδομάδες το τελευταίο του πόνημα, ένα σύγγραμμα σχετικά με την αποικιακή ιστορία. Η αξιοπιστία της έρευνάς του επικυρωνόταν από πολυπληθείς πηγές και αναφορές σε τεκμήρια που είχαν ελεγχθεί ενδελεχώς από συναδέλφους και τους πλέον επίλεκτους των μεταπτυχιακών του φοιτητών.

Όταν είχε ολοκληρωθεί η προετοιμασία και ο Χάβελ τοποθέτησε το χαρτί για να τυπώσει το δοκίμιο, έμεινε έκθαμβος αδυνατώντας να πιστέψει αυτό που κρατούσε στα χέρια του. Οι αράδες είχαν διπλασιαστεί, το διάστιχο είχε εξαφανιστεί εντελώς και όλη η σελίδα ήταν τυπωμένη τόσο πυκνά που ήταν σχεδόν αδύνατο να διαβάσει τις πολύτιμες πληροφορίες που περιέχονταν.

Μάλιστα, σε μια δεύτερη προσπάθεια αναγνώρισης του προβλήματος, ο πεπειραμένος τυπογράφος αντελήφθη ότι αυτό το απαράδεκτο συνονθύλευμα οφειλόταν σε μια ανεπιθύμητη διπλοτυπία που είχε αντίστροφη φορά από την ορθή. Ένα ολόκληρο μπλοκ κειμένου είχε παρεισφρήσει απρόσκλητο και ζόριζε ασφυκτικά το δικαιωματικό κάτοικο της κάθε σελίδας. Η κατεύθυνση λοιπόν όλων αυτών των παρείσακτων φράσεων ήταν από δεξιά προς τ' αριστερά, καθώς ο κάθε αυθάδης στίχος αντιπαραβαλλόταν στραμμένος απέναντι στην αντίστοιχη θέση του πρωτοτύπου, θαρρείς και το αρχικό γραπτό να κοιταζόταν σε αόρατο καθρέφτη.

Ο Χάβελ απόρησε, αγανάκτησε, εκνευρίστηκε. Έψαξε τους τσίγκους εξονυχιστικά - δεν υπήρχε τίποτα εκτός από τα σωστά στοιχεία στοιχημένα άψογα σαν πειθαρχημένα στρατιωτάκια. Καθάρισε όλα τα μέρη της μηχανής του απ' το μελάνι με τέτοια επιμονή που θα μπορούσε να την πουλήσει σαν καινούργια - εάν το επιθυμούσε. Μέχρι που σκέφτηκε ακόμα και αυτό να πράξει, εφόσον κατά τα φαινόμενα μάλλον το γήρας είχε επηρεάσει τις οπτικές (ή - ακόμα χειρότερα - τις εγκεφαλικές) του λειτουργίες ανεπανόρθωτα.

Στο τέλος, εμφανώς καταβεβλημένος, έπιασε για μια ακόμη φορά την εκτύπωση στα χέρια του. Χωρίς να έχει πια καμία πρόθεση εξιχνίασης του μυστηρίου αφέθηκε να διατρέξει τα αναθεματισμένα σύμβολα, που θύμιζαν κάποιο είδος κρυπτογραφήματος ή μια μακράν εγκαταλελειμμένη μορφή αρχαίας γραφής. Και τότε, ως εκ θαύματος, η εικόνα ξεκαθάρισε μεμιάς. Οι παράταιρες αράδες δεν αποτελούσαν μέρος του αυθεντικού κειμένου που κατά λάθος τυπώθηκε εκεί που δεν έπρεπε. Ούτε όμως φλυαρούσαν κενόδοξα παραθέτοντας απλώς ένα συνονθύλευμα από άσχετες ανοησίες.

Αντίθετα, έβγαζαν απόλυτα νόημα απ' τη στιγμή που συνήθισε το διαφορετικό τρόπο ανάγνωσής τους. Επρόκειτο μάλιστα για μια ολόκληρη σειρά σχολιασμών, απόψεων και μαρτυριών σχετικών με το καθαυτό αντικείμενο της πραγματείας του καθηγητή, που όμως έρχονταν σε πλήρη αντίθεση με όσα υποστήριζε ο ντ' Αλέσι. Αναφερόταν ο άγνωστος συγγραφέας στα ίδια ακριβώς γεγονότα αλλά από μια παντελώς αντίστροφη οπτική. Ο Χάβελ βρήκε μεγάλο ενδιαφέρον να διαβάζει και να συγκρίνει τις δύο ιστορίες μεταξύ τους.

Προφανώς δεν πρέπει να είχε και εντελώς άδικο ο ντ' Αλέσι. Απλά δεν είχε και το απόλυτο δίκιο. Άλλωστε ακόμα και ο πλέον διακεκριμένος επιστήμονας δε θα μπορούσε να υποστηρίξει πως κατέχει ολόκληρη την αλήθεια. Επομένως το έργο του ήταν στ' αλήθεια ένα εξαιρετικό προϊόν, πλην όμως υπέπιπτε στην κατηγορία της ατόφιας ηρωικής μυθοπλασίας. Οι διατυπώσεις του ήταν πραγματικά αξιοθαύμαστες. Η δομή του υποδειγματική.

Για την ιστορία όμως, οι πνιγηρές κραυγές των αδικημένων που - ως καθωσπρέπει λόγιος - είχε παραλείψει να αναφέρει, και που ο Χάβελ εντελώς τυχαία βρέθηκε να υφίσταται, είχαν με κάποιον τρόπο τρυπώσει στα μηλίγκια

του και δεν τον άφηναν να κλείσει μάτι. Από την άλλη, ούτε δίπλα στο εκκωφαντικό ροχαλητό των παραπλανημένων μπορούσε πια να κοιμηθεί. Κι εκείνες οι φριχτές σκηνές που ζωντάνευαν απότομα μπροστά του στο μαγαζί, στο δρόμο, ακόμα και στο κρεβάτι του σαφώς δεν ήταν όνειρα, ούτε καν ο χειρότερος εφιάλτης.

Ποτέ του δεν είχε υπάρξει συνωμοσιολόγος αλλά αυτά που διάβασε του γύρισαν τα μυαλά. Κάποιος τραβούσε το χαλί κάτω απ' τη δόξα και την τιμή ολόκληρου του πολιτισμένου κόσμου. Και αν ακόμα ήταν κι αυτός ο κάποιος ένας δεινός παραμυθάς, το έκανε με μια δύναμη που έσπαγε τον ξύλινο λόγο του όποιου ακαδημαϊκού του «αντιπάλου».

Όταν εμφανίστηκε ο ντ' Αλέσι για να παραλάβει το δοκίμιο, ο Χάβελ - ίσως για πρώτη φορά στη ζωή του - άρχισε να του τα μασάει, να επικαλείται φόρτο εργασίας σε συνδυασμό με κάποιο τεχνικό θέμα και την ενδεχόμενη επιστροφή μιας υπερκόπωσης που τον είχε ταλαιπωρήσει - η αλήθεια είναι - και στο παρελθόν. Τότε όμως το μάτι του ντ' Αλέσι έπεσε πάνω στο πάκο της χαρτούρας στο γραφείο του Χάβελ και αναγνώρισε τον τίτλο κάποιου κεφαλαίου απ' το βιβλίο του.

Το πήρε στα χέρια του και το έλεγξε καχύποπτα. Φόρεσε τα μικροσκοπικά γυαλιά της πρεσβυωπίας του και χτένισε απ' άκρη σ' άκρη τα γραμμένα. Ήταν όλα εντάξει, όπως τα ήθελε - όπως πάντα. Στη συνέχεια ευχαρίστησε το Χάβελ και του ευχήθηκε βιαστικά καλή ανάρρωση, ρωτώντας με δυσανάλογο ενδιαφέρον πότε θα ήταν έτοιμα τα χίλια πεντακόσια τεμάχια του συγγράμματος.

Φανή Χούρσογλου

«Η ποιητική γραφή στους υπερρεαλιστές και στον Πικάσο»

Είμαι ποιητής
Για να μπορώ να γράφω θρονιασμένος
Καταμεσής σε ένα σωρό υπερβολές
Ανακατωμένες με τυρί και ντομάτα…
P.Picasso

Όλοι θα ήθελαν χωρίς σκέψη, να καταλάβουν την ποίηση, την λογοτεχνία την τέχνη γενικότερα. Γιατί δεν δοκιμάζουν να καταλάβουν το κελαΐδισμα των πουλιών; Γιατί αγαπάμε μια νύχτα, ένα λουλούδι, όλα που περιβάλλουν τον άνθρωπο, δίχως να προσπαθούμε να καταλάβουμε; Και η προπαιδεία τι ρόλο διαδραματίζει; Ο Πικάσο, στα γραπτά του (που επιμελήθηκε ο Μάριο ντε Μικελί) μπροστά στο μεγάλο θέμα της κατανόησης, της σφαιρικής σύλληψης ενός έργου, θέτει απανωτά ερωτήματα: «Πως είναι δυνατό, ο θεατής να ζήσει τον πίνακά μου όπως τον έζησα εγώ; Ο πίνακας μου έρχεται από πολύ μακριά! Ποιος ξέρει από πόσο μακριά τον έχω νοιώσει, τον έχω δει και τον έχω ζωγραφίσει, κι όμως την άλλη μέρα ούτε και εγώ αναγνωρίζω τι έχω φτιάξει. Είναι δυνατό να μπει κανείς στα όνειρά μου, στα ένστικτα, στους πόθους και τις σκέψεις μου, που χρειάστηκαν τόσον καιρό για να βγουν στο φως; Είναι δυνατό να μπουν σε αυτό που έβαλα από τον εαυτό μου, ίσως ενάντια στη θέλησή μου;»

Η ανεξήγητη γοητεία της φύσης που διαχέεται μέσα στην τέχνη είναι για τον Πικάσο, η ουσία που αποκαλύπτει πως η παρουσία του δημιουργού δεν είναι παρά ένα απειροελάχιστο κομμάτι της συμπαντικής δημιουργίας. Αντίστοιχα και η σκέψη του για την αισθητική δημιουργία του παρελθόντος, την επανάληψη και στείρα αναπαραγωγή της στο παρόν αλλά και για την εξέλιξη, είναι πολύ ενδιαφέρουσα: "Εκτός από λίγους ζωγράφους που ανοίγουν νέους ορίζοντες, οι σημερινοί νέοι δεν ξέρουν ποιο δρόμο να πάρουν. Αντί να επωφεληθούν απ' τις προσπάθειές μας για να αντιδράσουν ουσιαστικά απέναντί μας, αυτοί εδώ πασχίζουν να αναστήσουν το παρελθόν. Όμως ο κόσμος είναι ανοιχτός μπροστά μας, το καθετί πρέπει να γίνει καινούργιο, όχι να ξαναφτιαχτεί. Γιατί να μένουμε απελπιστικά προσκολλημένοι, σε αυτούς που κράτησαν ήδη τις υποσχέσεις τους; Υπάρχουν χιλιόμετρα ζωγραφικής «a la maniere de» αλλά είναι δύσκολο να βρεις ένα νέο που να δουλεύει με δικό του τρόπο.

Ακόμη και αν το ήθελε, ο άνθρωπος δε θα μπορούσε να επαναληφθεί. Να επαναλαμβάνεσαι σημαίνει να πηγαίνεις κόντρα στους νόμους του πνεύματος, κόντρα στην ίδια σου την πορεία προς τα εμπρός. Η ελεύθερη ματιά, η αγάπη και η αισιοδοξία για το νέο είναι χαρακτηριστικά στη θέση του Πικάσο, στοιχεία που ξεδιπλώνουν την δυναμική της δημιουργίας ενώ αντίστοιχα καυτηριάζουν τον συντηρητισμό και τους μύθους που η προσκόλληση στην ιερότητά τους παραχαράσσει την εξέλιξη. *«Έχουμε συσσωρεύσει στους πίνακες των μουσείων όλες τις βλακείες και τα λάθη μας, όλες τις πνευματικές μας αθλιότητες».* Αν σκεφτούμε ότι η ισπανική Δημοκρατία διόρισε τον Πικάσο Διευθυντή του μουσείου Πράντο από τις πρώτες μέρες του εμφυλίου πολέμου καταλαβαίνουμε και τη μεγάλη αγωνία του για το μέλλον της τέχνης και του πολιτισμού γενικότερα αλλά και την απομυθοποιήσει της ιερότητας και εμμονής στο παρελθόν. Οι καλλιτέχνες ζουν μέσα στον χώρο των πνευματικών αξιών εργάζονται με αισθητικά και ηθικά κριτήρια που δεν περικλείονται σε στεγανά και είναι οι χρωστήρες και οι πένες των υψηλών αξιών της ανθρωπότητας και του πολιτισμού.

Το ψέμα και η ηθική στη δημιουργία

Ο άνθρωπος περνάει από φάσεις στασιμότητας και εκρηκτικής δημιουργίας χωρίς κανένας να μπορεί να προσδιορίσει τα χρονικά διαστήματα. Αυτό είναι το μυστικό της δημιουργίας. Πηγαίνει ένα περίπατο στο δάσος και γεμάτος εικόνες βαρυστομαχιάζει από το πράσινο. Πρέπει να απαλλαγεί από αυτό το συναίσθημα με ένα ποίημα, ένα πίνακα ή ένα τραγούδι. Το πράσινο είναι το χρώμα που θα κυριαρχήσει ως αίσθηση στην δημιουργία. Δημιουργεί από μια ανάγκη να απαλλαγεί από αισθήματα και οράματα. Οι άλλοι, μέσα σε μια άλλη κατάσταση υιοθετούν την δημιουργία του για να καλύψουν λίγο τη γύμνια τους. Παίρνουν ότι μπορούν και όπως μπορούν. Μερικοί στο τέλος μένουν με αδειανά χέρια. Το μόνο που καταφέρνουν είναι να φτιάξουν ένα ρούχο με τις διαστάσεις της άγνοιάς τους. Άλλοι κάνουν τα πάντα κατ' εικόνα και ομοίωση, γνήσιοι εγκλωβισμένοι αποτυπωτές. Όσοι όμως, αφήνουν να ξεδιπλωθεί το συναίσθημα, τότε νοιώθουν την ζεστή αγκαλιά του έργου και αυτό σαν δοξασμένη ερωμένη τους προσφέρει απεριόριστες συγκινήσεις. Το όραμα, είναι το στοιχείο που στη πραγματικότητα τρέφει την δημιουργία. Η αιφνίδια σύλληψη, η ενορατική οδός κατά τον Πλάτωνα.

Την άλλη μέρα που η δημιουργία αγοράζεται και κρεμιέται σε ένα τοίχο, η μπαίνει σε μια βιβλιοθήκη, ή ως τραγούδι γίνεται διαφημιστικό υποπροϊόν, αποκτά άλλη σημασία. Είναι αυτό που ο Πικάσο ανέφερε χαρακτηριστικά για την διδασκαλία της δημιουργίας. Είναι ψεύτικη: «Μας εξαπατούν, μα τόσο καλά, που δεν καταφέρνουμε να ανιχνεύσουμε ούτε ίχνος αλήθειας». Εδώ βρίσκεται και μία διάσταση από το τεράστιο θέμα της ηθικής ως αισθητικής. «Το κάλλος του Παρθενώνα, της Αφροδίτης, των Νυμφών, των Ναρκίσσων: όλα ψέματα. Η δημιουργία, ή σύλληψη, δεν είναι εφαρμογή ενός κανόνα αισθητικής, ομορφιάς, αλλά εκείνο που μπορεί να συλλάβει το ένστικτο και η νόηση, ανεξάρτητα από κάθε κανόνα και ηθική. Όταν αγαπάς μια γυναίκα, δεν καταφεύγεις σε όργανα μέτρησης για να γνωρίσεις τη μορφή της. Την αγαπάς με όλο σου τον πόθο. Κι όμως, οι καθοδηγητές δάσκαλοι, κάνουν τα πάντα για να εφαρμόσουν κανόνες ακόμα και στον έρωτα» Και συνεχίζει ο Πικάσο με πιο κοφτερό λόγο στα γραφτά του: *«Αν τον καλοκοιτάξεις, ο Παρθενώνας είναι μια αγροικία που της έχουν φορέσει γουστόζικη σκεπή. Αν προστέθηκαν οι κιονοστοιχίες και τα γλυπτά, ήταν μόνο και μόνο επειδή στην Αθήνα υπήρχαν άνθρωποι που δούλευαν και ήθελαν να εκφραστούν. Δεν έχει σημασία τι φτιάχνει ο καλλιτέχνης, αλλά τι είναι.(…) Αυτό που ενδιαφέρει είναι η ανησυχία τα βάσανα, το δράμα του ανθρώπου. Τα υπόλοιπα είναι ψευτιές»*

Ο Καντ έλεγε ότι *ένας άνθρωπος στην ερημιά δε θα στολιζόταν ποτέ, ούτε θα στόλιζε την καλύβα του. Υπάρχει όμως και η αντίθετη θέση, που αναφέρεται στην εσωτερική αισθητική συγκίνηση ως καθρέπτη της αναγκαιότητας για δημιουργία του ανθρώπου. Το ωραίο έτσι δεν αποτελεί απλά προνόμιο της τέχνης ως κοινωνικό γεγονός αλλά και της εσωτερικής βίωσης ως γεγονός καθημερινό της ζωής.*

Οι όμορφες λέξεις στη ποίηση, το έντονο χρώμα στη ζωγραφική, το ύφος και η ένταση στη μουσική αποτελούν αισθητά σύμβολα «στολίσματος» που προκαλούν μια ιδιότυπη συγκίνηση.

Θανάσης Πάνου

«ΙΕΡΑ ΜΑΝΙΑ»

ΔΟΚΙΜΙΟ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΓΝΩΣΙΟΛΟΓΙΑΣ

(Εικαστικός & λογοτεχνικός κόσμος)

Διήγηση με χορτλάκη

Διήγηση του παππού μου Σάββα Ιωαννίδη, που γεννήθηκε το 1897 στο Σουλουτσέχ του Πόντου, περιοχή Σαμψούντας

Του Χατζή Σάββα ο αδερφός την είπε αυτή την ιστορία, στην Πάφρα έγινε, είναι μια ιστορία αληθινή.

Ο αδερφός του Χατζή Σάββα, ο Γιάννης, ερχόταν απ' τη Σαμψούντα, όταν είδε στην άκρη ρεματιάς ένα μικρό σκυλί(κουτάβι), που δε μπορούσε να περάσει απ' το νερό. (Οι χορτλάκηδες δε μπορούν να περάσουν απ' το νερό). Κατέβηκε απ' το άλογο, πήρε το κουτάβι και το έβαλε στο δισάκι του. Θα το έπαιρνε στο κοπάδι του(πρόβατα). Όταν έφτασε στο σπίτι, έδεσε το άλογο στο μαντρί. Στο χαγιάτι άφησε το σκυλί. Στη γυναίκα του είπε,

-Γυναίκα θα σε κουράσω, αλλά έφερα ένα κουτάβι. Σ' αυτό το σκυλάκι φτιάξε ένα γυάλι, να φάει. Έδωσε η γυναίκα και το σκυλάκι άρχισε να τρώει. Το αντρόγυνο πήγε να κοιμηθεί. Το πρωί, πολύ νωρίς, σηκώθηκε ο άνθρωπος να δώσει χόρτο στα βόδια του. Κοιτάζει, βλέπει εκεί να πλαγιάζει ένας άνθρωπος μέσα στο χαγιάτι. Πήγε σ' ένα γέρο και τον ρώτησε τι να έγινε και βρέθηκε ο άνθρωπος εκεί, ενώ το σκυλάκι εξαφανίστηκε.(Κατάλαβε ότι μπορεί να είναι χορτλάκης). Ο γέρος του είπε,

-Αυτό το χάλι δεν ήρθε μόνο στο δικό σου το κεφάλι. Κάποτε αυτό ξανάγινε, τώρα σε σένα έγινε; -Τι να κάνω; είπε.

-Θα πας στο σπίτι σου ,είπε ο γέρος. Καθόλου μην τον αγγίξεις. Το πρωί βγάλε τα ζώα σου να βοσκήσουν. Όταν βραδιάσει, δώσε τροφή στα ζώα σου , κλείσε την πόρτα του μαντριού, αλλά την πόρτα του χαγιατιού άφησέ την ανοιχτή. Ο κόκορας πριν λαλήσει, θα σηκωθεί και θα φύγει ο χορτλάκης. Όταν λαλήσει ο κόκορας για δεύτερη φορά, να σηκωθείς να πας να δεις, αν έφυγε.

Έτσι και έγινε. Τη νύχτα σηκώθηκε και έφυγε. Λένε ότι ο χορτλάκης ξαναμεταμορφώνεται σε σκύλο και φεύγει έτσι. Σε μας εκεί ,στην περιοχή μας, ήταν ένας τούρκος, με αγαπούσε πολύ. Στο Ουλού κόϊ ήταν αυτός, ο Σερίφ τσαούς. Είχε πάρει ένα εγγόνι του κοντά του, Γατίρ το όνομά του. Αυτός ο τούρκος με ειδοποίησε να έρθω, να οργώσω τα χωράφια του. Πήγα όργωσα, το βράδυ έφερα τα βόδια του.

-Δεν θα πας στο χωριό σου, μου είπε. Θα μείνεις εδώ στο σπίτι μου.

- Εντάξει, του είπα.

Μια βδομάδα όργωνα στα χωράφια του.

-Θα σε ρωτήσω κάτι παιδί μου, είπε. Ο Γατίρ πέθανε. (Πριν πάω εκεί, είχε πεθάνει)

Ακούω εγώ, είπε, ότι εσείς στα μνήματά σας επάνω βάζετε σταυρό. Φτιάξε ένα σταυρό κι ετοίμασέ τον.

Μου έδωσε και τα εργαλεία.

-Φοβάμαι μήπως γίνει χορτλάκης, γι' αυτό έβαζα πάνω στο μνήμα του αγκάθια, αλλά θέλω να βάλω σταυρό. Ο ίδιος έφευγε απ το χωριό του το Ουλού κόϊ, επειδή φοβόταν τους έλληνες αντάρτες, μήπως πατήσουν στο χωριό. Το πρωί ερχόταν στο σπίτι του, το βράδυ έφευγε σε ένα άλλο μεγάλο τούρκικο χωριό. Το πρωί ερχόταν και με έβρισκε.

Είχε έρθει από την Ρωσία. Τους είχαν διώξει οι Ρώσοι. Ίσως ζούσε σε παραμεθόρια περιοχή που ήρθε κάποια στιγμή στα χέρια των Ρώσων. Ο Σερίφ τσαούς δεν ήθελε τους τούρκους. Όταν οι έλληνες βγήκαν στα βουνά, τους βοηθούσε. Φώναζε και έλεγε κάτι στους τούρκους, δήθεν για να τους πει τι πρέπει να κάνουν για να κυκλώσουν τους έλληνες, αλλά στην πραγματικότητα το έκαμνε, για να έλθουν οι έλληνες στο μέρος που είναι αυτός και φωνάζει, για να περάσουν από εκεί, από κοντά του, όπου δεν υπήρχαν τούρκοι, και έτσι τους έσωζε. Οι τούρκοι αργότερα τον σκότωσαν.

Ο Γατίρ είχε μείνει δύο χρόνια φυλακή, δεν είχε φτάσει ακόμα τα σαράντα. Ήτανε τρία χρόνια, αλλά ο Σερίφ είχε γνωστό και κατέβηκε η ποινή.

Σ' ένα χωριό, το Πιγίχ, (πρώην Αχλατλού), εκεί ήταν δυο αδέρφια ,αδέρφια του Κοσμά. Ο ένας ήταν κουτσός. Ο γερός πάντρεψε τον κουτσό,(τα πόδια ανοιχτά βάδιζε). Πήγαν σ' ένα σπίτι, να ζητήσουν ένα κορίτσι. Όταν έγινε ο γάμος, αυτός ο Γατίρ κι ένας νέος τσερκέζος, συνεννοήθηκαν ένα βράδυ, να πάνε στο σπίτι, να πάρουν τη νύφη και να βγουν στο βουνό. Αυτοί όταν πήγανε, φωνάξανε, τους άνοιξε. Αυτοί προσπάθησαν να μπουν. Οι δυο αδερφοί τούς υποψιάζονταν ότι μπορεί να κάνουν κάτι τέτοιο. Ο κουτσός είχε ένα πιστόλι. Τραβάει, τον τσερκέζο τον χτύπησε στο πόδι. Τότε αυτοί έφυγαν. Έγινε πρωί.

Στο Γαβάχ ένας τούρκος ήτανε, ο Αχάλεο (επώνυμο), είχε τρία αγόρια. Ο ένας απ' τους τρεις γιούς του, ο πιο

μεγάλος, ήταν αστυνόμος στο χωριό μου το Σουλουτσέχ. Μαζί με τα παιδιά τού Αχάλεο είχε μεγαλώσει ο Γιορδάνης, τον οποίο έπαιρνε ο Δεσπότης μαζί του στα χωριά. Ο Γιορδάνης ήταν γαμπρός του Παντέλογλου. Γνωστοποίησαν στον αστυνόμο, αυτό που έκαναν ο Γατίρ και ο τσερκέζος .

Ο αστυνόμος όταν τους έπιασε, είπε.

-Δηλαδή τώρα εσείς βρήκατε τους έλληνες χωρίς προστάτες και θέλετε να πάρετε τις γυναίκες τους, να βγείτε στα βουνά, έτσι;

Ο τσερκέζος δε μπόρεσε ν' αρνηθεί γιατί ήταν τραυματισμένος. Ο Γατίρ αρνήθηκε, ο αστυνόμος τον έδειρε.

-Φέρτε μου μια τανάλια, είπε ο αστυνόμος.

Φώναξε δυο τούρκους να κρατάνε τον Γατίρ. (Ο Σερίφ τσαούς, έβλεπε). Με την τανάλια έπιασε το μεγάλο νύχι του χεριού του. Όταν το νύχι κουνήθηκε ολόκληρο, τότε μαρτύρησε. Γι' αυτό που έκαναν, αυτούς τους έστειλε στην Αμάσεια φυλακή. Στη φυλακή όπως φαίνεται κρύωσε ο Γατίρ. Όταν βγήκε απ' τη φυλακή, πέθανε. Μ' έστειλε να βάλω το σταυρό. Τον έβαλα μέσα σ' ένα τσουβάλι και πήγα στο μνήμα. Τον έβαλα στο μνήμα. Μετά άρχισαν και οι τούρκοι να βάζουν σταυρό, αλλά χιαστί, όχι ακριβώς κάθετα.

Ο Σερίφ μου είπε,

-Σαν την πίστη σας, πίστη δεν υπάρχει.

Και οι τούρκοι έβαζαν τον νεκρό πάνω σε δυο κορμούς, κάθετα στους κορμούς έβαζαν τον νεκρό, σαν εμάς.

Σημ. Οι πρόγονοί μου ζούσαν στην Πάφρα. Αργότερα ήρθαν στα μέρη της Σαμψούντας. Ένας τούρκος αξιωματικός υποσχέθηκε να μην πάνε τα παιδιά τους στρατιώτες, εάν έρχονταν σε συγκεκριμένη περιοχή της Σαμψούντας ,για να καλλιεργούν τα χωράφια του.

Του Γιορδάνη τον πατέρα τον έλεγαν Αβράμ Γατέμογλου. Τον έλεγαν και τελού - Αβραάμ. Τον ένα τον σκότωσαν τούρκοι, ο μικρός ήρθε στην Ελλάδα. Τον Γιορδάνη τον κρέμασαν στην Αμάσεια. Ο Κοσμάς ήταν νουνός του αδερφού μου Δεκίμ.(Ιωακείμ) Ο ένας γιος του Κοσμά δεν ήρθε στην Ελλάδα με την ανταλλαγή. Μια μέρα τον είδε ο ένας των τριών τούρκων αδερφών που ήταν αστυνόμος, (τώρα δεν ήταν, ίσως ήταν συνταξιούχος) και τον ρώτησε αν είναι έλληνας. Δεν το αρνήθηκε.

-Εγώ σε ξέρω, είπε, είσαι γιος του Κοσμά. Μη φοβάσαι, του είπε.

Το πήγε το παιδί (20 χρόνων) σ' ένα τούρκο γιατρό, να μένει εκεί. Εκεί δίπλα ήταν ένα σπίτι ενός πλούσιου τούρκου, γέρου που δε ζούσε πια, ο οποίος είχε πάρει γυναίκα μια ελληνίδα. Εκεί η ελληνίδα αυτή (χήρα, χωρίς παιδί) είδε τον νέο που έμενε δίπλα στο σπίτι του γιατρού και τον ρώτησε αν είναι έλληνας. Του είπε ότι κι αυτή είναι ελληνίδα.

-Εγώ είμαι απ' το Τζουγούλ, του είπε. Οι τούρκοι μ' έπιασαν και μ' έδωσαν σ' έναν τούρκο για γυναίκα. Εάν με πάρεις, να συνεννοηθούμε ,μπορώ να σε φέρω στην Ελλάδα.

Κι εκείνος δέχτηκε. Η κοπέλα κατάφερε και ήρθαν στην Κωνσταντινούπολη. Πήγανε στο Πατριαρχείο, το Πατριαρχείο φρόντισε ν' ανέβουν σ' ένα καράβι. Και ήρθαν στην Ελλάδα. Έξι μήνες έζησαν μαζί, αλλά του παιδιού η μάνα τους χώρισε, επειδή είχε παντρευτεί τούρκο. Μετά αυτή παντρεύτηκε άλλον και έκαναν παιδιά και ζούσε καλά.

Κωνσταντίνος Ιωαννίδης

ΑΒΡΑΑΜ ΓΑΤΕΜΟΓΛΟΥ
(παιδιά του)
ΓΙΟΡΔΑΝΗΣ
(τον κρέμασαν οι τούρκοι στην Αμάσεια,
γαμπρός του Παντέλογλου)
ΚΟΥΤΣΟΣ ΑΔΕΡΦΟΣ
(τον σκότωσαν οι τούρκοι)
ΚΟΣΜΑΣ
(ήρθε στην Ελλάδα, νουνός του αδερφού μου Δεκίμ)

Η Ιουλιέτα της Εκάβης

Άρχισε ξαφνικά. Στην αρχή κάθε Κυριακή, έξι το απόγευμα, όταν δεν είχε αυτοκίνητα. Ντυνόταν τα πολύχρωμα της, έβαζε δυο τσιμπιδάκια στα γκρίζα της μαλλιά, ακριβώς πίσω από το αυτί, και καθόταν στη μοναδική καρέκλα που χωρούσε στο στενό μπαλκόνι. Έπιανε τα κάγκελα και άρχιζε το τραγούδι. Το ρεπερτόριο της παλιά δημοτικά, Χατζηδάκης, μελοποιημένη ποίηση. Κουνιόταν πέρα δώθε στην καρέκλα με το ρυθμό και άφηνε τη φωνή της να τρέξει σα παιδί στο στενό δρομάκι της μοναδικής θέας της. Το δρομάκι της οδού Εκάβης. Δεν την ένοιαζε αν θα έπεφτε, αν θα γρατζουνιζόταν, αν θα την έπαιρνε ο κατήφορος. Εκείνης της αρκούσε που ήταν ελεύθερη, δυνατή ακόμη, να ανεβοκατεβαίνει τα σκαλοπάτια του ουρανού ή να χώνεται στις λακκούβες και να τρυπά βαθιά τη γη.

Όταν η καρέκλα έσπασε από το πολύ κούνημα, το τραγούδι της πλέον είχε πυκνώσει τα ραντεβού με τον παραλήπτη. Κι εκείνη, αυξάνοντας την ένταση όταν περνούσε αμάξι, κουνιόταν πια όρθια, πίσω μπρος, στατικά, σφίγγοντας στις χούφτες τα κάγκελα, να ομογενοποιηθεί με το σίδερο, να βαστάξει η φωνή, να μπορεί να φεύγει. Τραγουδούσε πρωί απόγευμα. Και κάθε μεσημέρι άρχιζε το μονότονο μοιρολόι. Γιε μου! Αχ γιόκα μου!

Εγώ την είχα βαφτίσει Ιουλιέτα. Στη γειτονιά όμως όλοι τη χαιρετούσαν με το όνομά της. «Κυρά Μαρία, καλημέρα, για πού το βαλες πάλι;» Κι όλους τους καλούσε για καφέ σα τους αντάμωνε, στους δρόμους που έπαιρνε επίσης συχνά πυκνά, «έλα», έλεγε, «κάνω ωραίο ελληνικό». Μα ποτέ κανείς δε πήγαινε. Και ποτέ κανείς δε τη ρωτούσε. Ούτε τι κάνει, ούτε πώς τη βγάζει. Μόνο σ' εκείνο το «για πού το βαλες πάλι», χωρίς αναμονή απάντησης, εξαντλούσαν το ενδιαφέρον τους. Έμενε η Ιουλιέτα με τα χείλη μόλις να σαλεύουν για απάντηση και τα επανέφερε στην κλειστή ευθεία τους. Ευθείες και οι πλάτες που την προσπερνούσαν. Ξεκίνησε και το τραγούδι στο δρόμο. Μια μέρα θυμάμαι, όπως την ακολουθούσα μπερδεύτηκαν οι σκοποί, εκείνη το «φέρτε μου ένα μαντολίνο», ένας μαθητής με το ηχείο φουλ και ραπ. Κι έτσι, όπως εισχωρούσε το παρελθόν στο παρόν σε διασκευή, προσπέρασα κι εγώ, φουλαριστός με μέλλον.

Μεγάλωσε ο Θεός τη μέρα του και τώρα πια έβγαινε από τα χαράματα. Ο Χατζηδάκης την είχε εγκαταλείψει. Τα τραγούδια της ήταν εκείνα που έλεγαν τα παιδιά στο νηπιαγωγείο. «Χαρωπά τα δυο μου χέρια τα χτυπωωωώ, ωω, ωω» και «Ήρθαν τα Χριστούγεννα, εορτή μεγάληηηη». Και μπερδεύονταν τα λόγια με δικές της πια παραλλαγές, μα άσχετες με τους γνωστούς στίχους. Και πάντα εκεί ανάμεσα ο γιος. Ο γιος που έχασε στα τριάντα. Ο γιος που δεν πρόλαβε μικρό να του τραγουδήσει. Τον είχε αφήσει πίσω στην Ελλάδα όταν έφυγε για Γερμανία. Δούλευε στο εργοστάσιο με τα αλυσοπρίονα και έστελνε συνάλλαγμα. Να μη του λείψει τίποτα. Ο γιος που εκείνη δεν ήξερε αν τον είχε πάρει αγκαλιά η μάνα Γη ή ο Θεός στα ουράνια, μα το ένστικτο της έλεγε ότι του πήγαινε Εκείνος το τραγούδι της. Τόσο καλόπιασμα του 'κανε. Τόσα «Θεέ μου» κάθε μέρα, τόσα «ο καλός μας ο Θεός». Έπειτα, σα νύχτωνε βαθιά, παραδιδόταν στη σιωπή. Την κατάπινε νόμιζες ο δρόμος και της δάνειζε το όνομά του. Εκεί. Στις επάλξεις.

«Θα σκάσεις επιτέλους; Θέλω να κοιμηθώ, βάρδια είχα, λυπήσου με», έβγαινε πάλι ,όταν ξημέρωνε, η χοντρή από το απέναντι μπαλκόνι. Είχε πιάσει καλοκαίρι, μα η ανάγκη της Ιουλιέτας είχε σκαλώσει εκεί, στα Χριστούγεννα, 30 βαθμοί το μεσημέρι και εκείνη «Κι ο Χριστούλης ο καλός, όλα μας τα φέρνει». Πολύ πιο δυνατά τώρα, γιατί παραδίπλα, στο καρνάγιο, είχε αρχίσει εργασίες ο Δήμος με μπουλντόζες, γερανούς και κομπρεσέρ. Δε θα τους άφηνε να μπουν εμπόδιο, να μην ακούσει ο Ύψιστος το τραγούδι της και παραλείψει να το πάει του γιου της... Ανυπόφορη η ζέστη τις τελευταίες μέρες, ανυπόφορη και η κίνηση στον κεντρικό. Είχε πάθει καθίζηση η ασφαλτόστρωση προς την έξοδο της πόλης και όλα τα αυτοκίνητα περνούσαν από το καρνάγιο. Η κυρά Μαρία με το κρεσέντο της «τρέχα τρέχα οδηγέ», η γειτόνισσα «αν δε σκάσεις θα φωνάξω την αστυνομία». Φριχτή υγρασία, αποπνικτική. Καθόμουν στο δικό μου μικρό εξώστη, ίσα να χωρά ένα τραπεζάκι για να ακουμπώ το βιβλίο μου. Η απεργία των εκπαιδευτικών είχε λήξει, επιτέλους θα δίναμε Πανελλαδικές, πιάσαμε Ιούλιο. Ήταν αδύνατο να συγκεντρωθώ, ήταν και οι εργάτες στο καρνάγιο, οι νταλίκες που περνούσαν, ο ανεμιστήρας μέσα δεν έκανε δουλειά. Μόνο η Ιουλιέτα με γαλήνευε, όταν σούρουπο έβγαινε με το «φεγγαράκι μου λαμπρό». Μου κρατούσε το τέμπο με το τραγούδι της. Ξυπνούσε τις δικές μου μνήμες, όταν η μαμά μάς έπαιρνε από τη γιαγιά, λίγο πριν νυχτώσει, και τραγουδούσαμε το ίδιο εξάστιχο.

Σήμερα, μια μέρα πριν το πρώτο μάθημα, είχε αργήσει. Μόνο ένα βουητό άξαφνα, βουητό και κόσμος, πολύς κόσμος, μυρμήγκια λες που βρήκαν ένα σπυρί και πάσχιζαν μαζί να το κουβαλήσουν. Μπόρεσα να διακρίνω το λουκέτο από τις χειροπέδες ανάμεσα στους καρπούς της. Και τα μαλλιά της ανάκατα, χωρίς τσιμπιδάκια, ώσπου χάθηκε η φιγούρα της στην κλούβα. Έπειτα όλοι διαλύθηκαν. Το σπυρί είχε σπάσει. Το κομπρεσέρ συνέχιζε ασταμάτητα. Ένα αυτοκίνητο μάρσαρε επιδεικτικά για να ανέβει την Εκάβης απελευθερώνοντας από το ανοιχτό παράθυρο με τέρμα την ένταση ένα λαϊκό σουξέ.

Ευδοκία Φανερωμένου

Art Nouveau et Jugendstil.
Courants artistiques et littéraires de 1880 à 1920:
Un virtuose du pinceau, Giovanni Boldini

Γέφυρα εποχών
(Μέρος Β' - Συνέχεια)

«Καλημέρα, έφτασες πάνω στην ώρα, πέρασε» του είπε και τον κατεύθυνε στην κουζίνα.

Αέρινη, φορώντας γαλάζιο φόρεμα και τα μαλλιά της πιασμένα.

«Καλημέρα» ψέλλισε εκείνος και την ακολούθησε, ενώ χάζευε την κομψή της σιλουέτα.

Μυρωδιές από φρεσκοστυμένο χυμό, αχνιστά κρουασάν βουτύρου και ζεστός καφές γαργάλησαν τις αισθήσεις του. Η κουζίνα, λευκή και ηλιόλουστη, με τον κρυστάλλινο πολυέλαιο να προσδίδει μια πολυτελή πινελιά στον χώρο, τον «αγκάλιασε» με ένα γνώριμο τρόπο από το παρελθόν.

«Κάθισε» του υπέδειξε δείχνοντας του το οβάλ τραπέζι με τις φλοραλ, σε παστέλ αποχρώσεις, ξύλινες καρέκλες.

«Γάλα και ζάχαρη στον καφέ σου;» συνέχισε, κρατώντας την καφετιέρα.

«Ναι, σ' ευχαριστώ» αποκρίθηκε ικανοποιημένος.

«Πως κοιμήθηκες;» τον ρώτησε διστακτικά.

«Όλα καλά» απάντησε εκείνος.

«Προτείνω να πάμε μια βόλτα στην θάλασσα» του είπε χαμογελώντας πονηρά.

«Λάουρα, δεν ξέρω...» είπε σε διάσταση συνειδήσεων και συμπλήρωσε «δεν έχω πολύ χρόνο στην διάθεσή μου, είναι και η παρέα μου που..»

«Καταλαβαίνω» τον διακόπτει απότομα.

Η Λάουρα γνώριζε καλά την ύπαρξη της Vanessa στην ζωή του, ήξερε πόσο χειριστική μπορούσε να γίνει απέναντι του και πόσο εξαρτημένος ήταν καθώς ανήκε στα υψηλά κλιμάκια στην εταιρία του πατέρα της.

«Τι πρόγραμμα έχετε για σήμερα;» Και συνέχισε δίχως να αναμένει απάντηση «θα σας πρότεινα να επισκεφτείτε το Μάντοκ, θα σας αρέσει, θα της αρέσει..»

«Ναι, δεν ξέρω..οι τρεις τους θα το αποφασίσουν» και ήπιε λίγο χυμό.

«Οι τρεις τους; Αλήθεια με ποιους έχεις έρθει; Τους γνωρίζω;» τον ρώτησε με περιέργεια.

«Καλύτερα από τον καθένα» της απάντησε κοιτώντας την όλο νόημα.

«Δεν το πιστεύω! Είναι αλήθεια η Τζοάν και ο Μικαελ εδώ» και αναπήδησε στην καρέκλα της «θέλω να τους συναντήσω» είπε χαριτωμένα.

«Δεν είναι εύκολο..» της είπε χαζεύοντας το ποτήρι του.

Τίποτα δεν ήταν εύκολο στην ζωή τους άλλωστε. Τα δύο αδέρφια όμως είχαν διαδραματίσει πρωταγωνιστικό ρόλο στην γνωριμία τους.

«Θυμάσαι τότε που η Τζοάν μου είχε δώσει το ραβασάκι από σένα;» αναπόλησε η Λάουρα και ταξίδεψε τριάντα χρόνια στο παρελθόν, ένα απόγευμα του καλοκαιριού. Ήταν η αρχή ενός μεγάλου έρωτα και αναπάντεχων εξελίξεων.

***

«Λάουρα, θα μπορούσα να σου μιλήσω;» με ρώτησε η Τζοάν τραβώντας με διακριτικά από τα άλλα παιδιά. «Αυτό είναι για σένα» και έβγαλε ένα μικρό χαρτάκι από την τσέπη του ξεθωριασμένου της τζιν.

«Τι είναι αυτό; Ποιος σου το έδωσε;» ενώ ταυτόχρονα κοιτούσα διστακτική.

«Διάβασε και θα καταλάβεις» επέμεινε εκείνη.

Άρχισα να ανοίγω το τσαλακωμένο χαρτί, ενώ περνούσαν δεκάδες σκέψεις από το μυαλό μου. (Σε έχω προσέξει εδώ και αρκετό καιρό, θα ήθελα να σε γνωρίσω καλύτερα, αν το θες και εσύ»).

«Μα ποιος σου το έδωσε;» ρώτησα ενώ ταυτόχρονα κοιτούσα γύρω μου καχύποπτα.

«Ο Phil, και θα ήθελε να ξέρει τι απαντάς» είπε με στόμφο.

Ένοιωσα τα πρόσωπο μου να καίγεται. Μα είχαμε ανταλλάξει λίγες κουβέντες. Άρχισε να περιπλανιέται το βλέμμα μου στον χώρο αναζητώντας τον και τότε διασταυρώθηκαν οι ματιές μας και ταυτίστηκαν για πάντα. Θεέ μου, είναι εδώ!

«Λοιπόν τι να του πω;» με επανέφερε η Τζοάν στην πραγματικότητα του χρόνου.

«Δεν ξέρω, δεν ξέρω..δεν περίμενα κάτι τέτοιο, μα δεν με ξέρει καν!» αναφώνησα ελπίζοντας πως δεν με άκουσε.

«Μα γι' αυτό θέλει να σε γνωρίσει. Λοιπόν, να του πω πως συμφωνείς;» επέμενε η Τζοαν και πριν προλάβω να απαντήσω είχε ήδη απομακρυνθεί από μένα κατευθυνόμενη σε εκείνον, έναν απόλυτα γοητευτικό νεαρό που φρόντιζε να εκπορεύει μυστήριο η ύπαρξή του.

***

«Χιούστον καλεί Λάουρα» είπε εύθυμα ο Phil.

«Συγνώμη, χάθηκα στις σκέψεις μου» είπε απολογητικά η Λάουρα.

«Αυτό είναι το μόνο σίγουρο!» και γέλασαν και οι δυο μαζί.

«Όσο και αν απολαμβάνω την παρέα σου, πρέπει να φύγω» και συννέφιασε το πρόσωπό του.

«Θα σε ξαναδώ;» του απάντησε νοσταλγικά.

«Ναι!» και έλαμψε ολόκληρος.

Επιστρέφοντας είχε ένα πικρό χαμόγελο και μια ανησυχία. Μα πότε θα την ξανάβλεπε; Γιατί είπε ναι; Γιατί έδωσε ελπίδες; Πίσω στο ξενοδοχείο ο Μικαέλ πήγαινε και ερχόταν νευρικά, ελπίζοντας πως ο αιώνια ερωτευμένος φίλος του θα εμφανιζόταν με μια καλή δικαιολογία για την απουσία του.

«Επιτέλους, μα αυτό δεν είναι διακοπές, αλλά δοκιμασίες!»

«Έχεις δίκιο, με συγχωρείς. Δεν μπορεί να συνεχιστεί αυτό! Θα συνεχίσουμε τις διακοπές μας χωρίς περισπασμούς» είπε σκυθρωπά και κατευθύνθηκε στο ασανσέρ για το δωμάτιο.

Μέσα στο ασανσέρ κοίταξε τον εαυτό του. Χωρίς περισπασμούς; Η Λάουρα μόνο περισπασμός δεν ήταν. Ήταν η ίδια η ζωή του! Με αυτήν την τελευταία σκέψη άνοιξε η πόρτα του ασανσέρ και βρέθηκε αντιμέτωπος με την γυναίκα του, η οποία εισήλθε με διάθεση για καβγά.

«Τον βρήκες τον δρόμο;» και πάτησε το κουμπί της στάσης κλείνοντας την πόρτα πίσω της.

Είχε εγκλωβιστεί μαζί της σε ένα χώρο δύο επί δύο και ένιωσε την αρνητική της ενέργεια να του προκαλεί κρύο ιδρώτα. Δεν άντεχε στους κλειστούς χώρους και τώρα έπρεπε να απολογηθεί επιπλέον.

«Βανέσα. Σε παρακαλώ άνοιξε την πόρτα» και άρχισε να αναπνέει βαριά.

«Που ήσουν; Και μην μου αναφέρεις την δουλειά» επέμενε αδιαφορώντας για την δυσκολία του.

«Άνοιξε την πόρτα!» φώναξε προσπαθώντας να πάρει μια ανάσα.

«Ορίστε!» άνοιξε την πόρτα κι εκείνος έτρεξε να βγει. «Θα σε περιμένουμε κάτω, μην αργήσεις. Έχω κανονίσει εκδρομή στο Μόντοκ» του ανακοίνωσε ενώ έκλεινε η πόρτα πίσω της.

Μόντοκ; Πόσο τυχαίο να ακούσει γι' αυτή την περιοχή μέσα στο ίδιο πρωινό; Στον διάδρομο πηγαίνοντας για το δωμάτιο, συναντάει την Τζοάν.

«Εννοείται πως το πρωί δείχνουμε πιο φρέσκοι, εσύ τι έπαθες;» τον ρώτησε γελώντας.

«Δεν είναι ώρα Τζοάν» απάντησε ενοχλημένος.

«Εεε, τι έπαθες εσύ;» και τον έπιασε αγκαζέ.

«Θα σε δω κάτω» και τραβήχτηκε ευγενικά.

«Phil, τι έγινε; Με συγχωρείς, ξέρεις το χιούμορ μου!» και ταυτόχρονα άνοιξε έκπληκτη το στόμα της με την διαπίστωση, «την είδες;».

«Ναι» και συνέχισε για τελευταία φορά».

«Γιατί τελευταία φορά; Φίλε μου, πρέπει να μιλήσουμε» είπε και συνέχισε να περπατάει, ενώ ο Phil είχε φτάσει έξω από το δωμάτιο.

Φιλίτσα Παυλιώτη

Πρόσκληση σε δείπνο

Προς: Γρηγόρη Σάμσα
(κεντρικό ήρωα της Μεταμόρφωσης του Φραντς Κάφκα)

Υπάρχει κάποιος που γνωρίζει καλά πώς είναι να σκέφτεται κανείς τους άλλους και να τους προσφέρει τον εαυτό του. Γνωρίζει καλά πώς είναι να υπακούει κανείς τυφλά στις απαιτήσεις των άλλων και το ίδιο τυφλά να κοιτάζει τις δικές του επιθυμίες. Εκείνος, αποφάσισε να κάνει κάτι που ποτέ κανείς άλλος δε σκέφτηκε. Να σκεφτεί εσένα, φίλε μου, που ζεις κρυμμένος στο καταφύγιό σου, όχι απλώς βιώνοντας την απόλυτη μοναξιά, αλλά και την απέχθεια των άλλων. Ποιος μπορεί εξάλλου να ανεχτεί ένα ανθρωπόμορφο μαμούνι, το οποίο το μόνο που έχει να προσφέρει πια στους άλλους είναι η θλίψη, η αηδία, ο φόβος; Κάποιος που έχει ξεχάσει να φροντίσει τον εαυτό του γιατί πάντα φρόντιζε τους άλλους, ξέρει καλά πως το βάρος της μοναξιάς είναι αφόρητο. Ξέρει πως η προσοχή των άλλων πληρώνεται και πως όταν δεν έχεις να δώσεις ανταμοιβή δεν παίρνεις τίποτα άλλο παρά μόνο την απόρριψη και την απέχθεια. Είσαι ένα βάρος της γης.

Εκείνος που κλείστηκε στη φυλακή του καρτερικά και στερήθηκε το χαμόγελο και τη στοργή, αξίζει τώρα κάτι παραπάνω. Γιατί όχι ένα δείπνο διαφορετικό από τα άλλα; Χωρίς κεριά και μουσική. Χωρίς καλεσμένους και υπηρέτριες. Ούτε ανούσιες συζητήσεις με συνδαιτυμόνες και ψεύτικα κολακευτικά σχόλια για το γεύμα. Δύο σερβίτσια. Δύο ποτήρια. Φαγητό; Τι σημασία έχει; Σούπα για αρχή. Κάθε λογής κρέατα και λαχανικά μαγειρεμένα με διάφορους τρόπους. Κάθε ποικιλία ρυζιού και μανιταριού και ό,τι άλλο μπορεί κανείς να περιμένει να βρει σε ένα δείπνο, ελπίζοντας πως κάτι θα του ανοίξει την όρεξη. Κάτι θα του φτιάξει τη διάθεση. Κάτι θα βρει να γευτεί που ποτέ δε γεύτηκε. Και κυρίως ένα γεύμα φτιαγμένο ειδικά για εκείνον, με αγάπη. Αγάπη χωρίς προσδοκίες και ανταλλάγματα. Τρώγεται η αγάπη; Πίνεται η αγάπη; Ναι, αν υπάρχει η αγάπη μπορεί κανείς να τη γευτεί και σε ένα δείπνο. Και είναι τόσο νόστιμη. Ποιος δεν πείνασε για αγάπη; Ποιος δεν λαχτάρησε αυτό το δείπνο; Δεν το αξίζει ακόμη κι εκείνος που δεν έχει πια τίποτα να προσφέρει στους άλλους; Που η μοίρα τον σκέπασε με μαύρο πέπλο και του στέρησε το φως και το οξυγόνο;

Το τέλος πλησιάζει και είναι πια απελπιστικά κοντά. Το γνωρίζει. Όπως γνωρίζει πως είναι καλύτερο το τέλος αυτό, από μια ζωή που δεν έχει χρώμα, δεν έχει ρυθμό. Δεν έχει αγάπη. Η ζωή του δημιουργήθηκε μόνο για να δίνει τροφή στους άλλους. Ας γίνει τώρα το κουφάρι του τροφή ζωυφίων με μορφή ζωυφίων και όχι πια ανθρωπόμορφων ζωυφίων.

Ο Γρηγόρης Σάμσα έχει την τιμή να προσκαλέσει τον Μεταμορφωμένο του εαυτό στο τελευταίο του δείπνο, απόψε στις εννιά.

Ελένη Δεληβοριά

TENDER (IV)

(μηνύματα στο κινητό μου)

…είπα να σου γράψω δυο λόγια αλλά φοβάμαι ότι θα πω πολλά και ότι μόνο ένα ψώνιο σαν κι εσένα χαχανίζει έτσι ή χαιρέτα μου τον πλάτανο καημένε μου με τα φανταστικά στιχάκια σου και το σέηκερ που το κοπανάς και γίνεται σα βεντούζα από τον πάγο και μετά δεν ανοίγει με τίποτα και κοντεύει να σου στρίψει από τα νεύρα που δεν μπορείς να χτυπήσεις την καινούργια παραγγελία και αντί γι' αυτό κοιτάς τα βυζιά τής σερβιτόρας και μετά μού τσαμπουνάς ότι τάχα μου τάχα μου σκέφτεσαι μόνο εμένα γυμνή στο κρεβάτι κάτω από δροσερά σεντόνια και η θάλασσα να είναι μακριά πού χρόνος για βουτιές και κολύμπι μόνο στα όνειρά μας στα πιο βαθιά τού ύπνου με τόσο ρηχή ζωή που κουβαλούσαμε φορτωμένοι σαν υποζύγια και ελπίδες βαριές που ήταν κάποτε γραφτό να πέσουν και να σπάσουν και οι φίλοι και όσοι δήθεν μάς αγαπούσαν να σκάσουν στα γέλια και να φωνάξουν εύγε και ζήτω και ώπα και η φωνή μας τζιτζίκι μακρινό που δεν το άφησαν να τραγουδήσει στη φυλλωσιά οι ανάποδοι καιροί και οι άγριοι ξυλοκόποι με τις κραυγές στο λαρύγγι τους και τα δάση που καίγονται συνέχεια μέσα μας γι' αυτό σού λέω να μ' αφήσεις στην ησυχία που δε βρήκα ποτέ και να πας στο χείλος τού γκρεμού τα ζουρλά σου που μου γκαστρώνουν το μυαλό τα βράδια και κάνω μέρες μετά να γεννήσω μια σκέψη σωστή όχι γιατί σε σκέφτομαι αλλά μάλλον για να σ' ακούσω να ψιθυρίζεις και πάλι ότι μοιάζω με ισπανίδα χορεύτρια τού φαντάνγκο και τέλος πάντων παίρνω πίσω την ευχή που έδωσα «άντε γαμηθείτε εσύ και όλοι οι μπάρμαν τού Βορρά και της Δύσης» και κάποιες νύχτες μού 'ρχεται να ξεράσω ενώ θυμάμαι εκείνη την ξεπλυμένη ξανθιά που κολλούσε σα βδέλλα και έτριβε πάνω στο χέρι σου το στήθος της και νά τα χαχά και τα χουχού τής παλιοκατίνας που την είχαν πάρει στα τέσσερα και τα σκυλιά των δρόμων και είχα ανάψει από θυμό και ήθελα να την αρπάξω από το μαλλί ή να τής ρίξω μια στο κατακόκκινο στόμα που ποιος ξέρει πόσους είχε πιπώσει στις τουαλέτες και είχε βελάξει ο τόπος από τα βογγητά σαν το άλλο το βυζανιάρικο που δούλευε μαζί σου και κάθε βράδυ πήγαινε με άλλο θαμώνα και έλεγες στην αρχή όταν την πρωτογνώριζες σ' εκείνο το μακρύ συρτό φόρεμά της τί καλό κορίτσι τί τρόποι τί ευγένεια τί ήθος τί αρχοντιά και τ' αρσενικά να κόβουν τον κώλο της σαν ξελιγωμένα παλιολιγούρια λες και δεν είχαν ξαναδεί και το στήθος που πεταγόταν ξαφνικά και το ακουμπούσε σκύβοντας μπροστά πάνω στο πάσο μα δε θυμάμαι χειρότερα ξέκωλα στη ζωή μου κι εσύ όλα αυτά να μην τα δέχεσαι και να με βγάζεις τρελή όπως τότε που σ' έγδαρε άθελά του ο κακομοίρης ο γάτος μου στην κρεβατοκάμαρα την ίδια βραδιά που είχε βουλώσει η λεκάνη γιατί σα γνωστός ηλίθιος που είσαι πέταξες μέσα τα προφυλακτικά και την άλλη μέρα η διαχειρίστρια να με κοιτάζει θαρρείς και είχα κάποια μεγάλη πληγή στα χείλη κι εγώ να κοκκινίζω όλο και πιο πολύ και να με ρωτάει «ποιος φώναζε την προηγούμενη νύχτα στον τέταρτο και δεν κοιμήθηκε κανείς μας;» τί κατάντια εγώ όμως λέω πως θα κάθονταν ξύπνιοι και θα την έπαιζαν μια χαρά να πάρει η ευχή να πάρει εκείνη τη γαμημένη πολυκατοικία τού κερατά όπου τα πάντα ακούγονταν σα να ήμασταν στη μέση ενός θεάτρου έτσι λοιπόν δε σου ξαναλέω ότι μου λείπεις εδώ στο Νότο όπου τα τζιτζίκια είναι πιο ζεστά σαν αχτίδες τού ήλιου και τα τριζόνια χορδές τού φεγγαριού και συ δεν πά' να γράφεις ό,τι θες για μας και για ό,τι είχαμε και το χάλασες μόνος σου μολονότι φτάνουν συνέχεια σκέψεις σα σύννεφα ένα ποτάμι ένας σωρός νερών τού Νέστου που κυλάει και όλα τα θολώνει και χαίρομαι που σε άφησα σύξυλο να μην ξέρεις πια πού να χτυπήσεις τώρα το γεμάτο από κούφια λόγια κεφάλι σου όχι φυσικά στο δικό μου που γυρνά σ' εκείνο το παγκάκι τού άλσους όπου έπιασες για πρώτη φορά τα παγωμένα χέρια μου και δεν είναι πια καιρός καλό μου να θυμόμαστε αλλά να ξεχνάμε.

Σε φιλώ γλυκά για πάντα Μ.

Ρογήρος Δέξτερ

Αρχισυντάκτης-Επιμελητής: Αντώνης Χαριστός

**Τα κείμενα των συντακτών εκπροσωπούν αποκλειστικά απόψεις και θέσεις των ιδίων και δεν σχετίζονται με τις αντίστοιχες της Υπερρεαλιστικής Ομάδας Θεσσαλονίκης και του Εκδότη*

ΥΠΕΡΡΕΑΛΙΣΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Λογοτεχνία - Τέχνες - Φιλολογία

ΕΓ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΡΑΦΗΜΑ